

FEJÉR

KOMÁROM-ESZTERGOM

VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Bencs Attila,

ügyvezető igazgató, Hamburger Hungária Kft.

Német-magyar
sportkapcsolat

Nádasdladány
750 éves

120 éves a
Bakonykarszt

**ALBA REGIA
FELSŐOKTATÁSI
EXPO**
Fehérvár Tőged is várl!

**2016.11.28.
hétfő, 10:00-18:00**

MIKOR?

HOL?
Székesfehérvár
Alba Regia Sportcsarnok
Gáz utca 19.

**GYERTYAFÉNYES
Advent
Pápa**

ADVENTI VASÁRNAPOK PÁPÁN

Az adventhez kötődően 2016. november 27. és december 18. között
ünnepi műsorokkal várjuk a látogatókat

A programok helyszínei és házigazdái:
2016. november 27. vasárnap, Esterházy-kastély
december 4. vasárnap, Kékfestő Múzeum
december 11. vasárnap, Jókai Mór Városi Könyvtár
december 18. vasárnap, Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ
Huszár Községi Háza (volt HEMO)

A részletekért figyelje a plakátokat és információs felületeinket!

KIADÓ INGATLANOK

Tatabánya Kertváros

Dr. Vitális I. u. 15. szám alatt 11 m² alapterületű motortároló. Közepes műszaki állapotú.

Havi bérleti díj:

3.777.- Ft + Áfa

Tatabánya Sárberki városrész

Sárberki lakótelep 202. szám alatt 35 m² alapterületű ingatlan. Közepes állapotú, részben felújított üzlet helyiség.

Havi bérleti díj:

27.860.- Ft + Áfa

Tatabánya Újváros

A Kodály Zoltán téren, az Általános Iskola mellett, 167 m² + 9 m² alapterületű ingatlan bérbeadó. Az ingatlanban korábban a városi televízió irodája működött.

Havi bérleti díj:

270.365.- Ft + Áfa

Nyilatkozatban erősítették meg a partnerkapcsolatot

Negyedszázados sportbarátságot ünnepeltek

Éppen 25 éve, hogy hivatalosan is pecsét került a Rajna-Pfalz Tartományi Sportszövetség, az akkori Komárom-Esztergom Megyei Sportigazgatóság, illetve a megyei Sportszövetségek Szövetsége között létrejött sport partnerkapcsolatra. A közzelmúltban ezt a jubileumot ünnepelték az érintett felek Németországban, a tartományi székhelyen, Mainzban.

Az eseményen hat fős magyar küldöttség vett részt, **dr. Kancz Csaba** kormány megbízott, az MLSZ megyei társadalmi elnöke vezetésével. A delegáció tagjai **Horváthy Lóránt** a Komárom-Esztergom Megyei Sportszövetségek Szövetségének elnöke, **Szöllősi Miklós**, a szövetség főtitkára, **Domonkos Ágnes** a megyei evezős szövetség elnöke, **Nagy Gabriella** az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkárának kabinetfőnöke, és **Varga Zita**, a megyei önkormányzati hivatal nemzetközi, nemzetiségi és sportreferense voltak.

A házigazdák, **Karin Augustin**, a Rajna-Pfalz Tartományi Sportszövetség elnöke, és **Helmut Loenenbach**, a Nemzetközi Kapcsolatok Munkacsoport irányítója vezetésével több napos eseménysorozatot szerveztek a jubileum alkalmából. A péntek esti díszvacsorán a felek megállapodást írtak alá a partnerkapcsolat folytatásáról, megerősítéséről.

Az ünnepi alkalom kapcsán **dr. Völner Pál** államtitkár, korábbi megyei elnök üdvözlését is tolmácsolták, **Popovics György** jelenlegi elnök pedig videó üzenetben köszöntötte a jelenlévőket. Horváthy Lóránt, a KEMSZÖSZ elnöke – aki egyébként a partnerségi kapcsolat „motorja” – foglalta össze az elmúlt huszonöt év fontosabb történéseit. Az együttműködő feleket

egy nagy családként ábrázolta, ahol a nagyapák az 1954-es NSZK-magyar vb-döntő halhatatlan hősei, Fritz Walter és Buzánszky Jenő voltak, az atyák a kapcsolat létrehozói, a gyermekek annak ápolói, az unokák pedig azok a szakszövetségek, amelyek külön-külön is gondozzák a partnerséget.

Német részről Karin Augustin, és Helmut Loenenbach méltatták az együttműködésben résztvevőket, kiemelve a lényegesebb mérföldköveket. A hagyományok ápolása valamennyi szervezet számára nagyon fontos, hiszen a régió sportegyesületeinek és szövetségeinek közös céljuk van: a két nemzet sportolójának és fiataljainak megismertetése egymással.

1993 óta mindig, újra és újra vannak hasonló találkozók Burgundia, Komárom-Esztergom megye és Rajna-Pfalz tartomány között, és versenyek is gyakran szerepeltek a programok között. Ebből az alkalomból kicsit nosztalgizáltak is az ünneplők, ugyanis az elmúlt negyedszázad történéseiről, élményeiről nézhettek meg egy filmösszeállítást.

A szombati programban szerepelt a negyvenedik alkalommal megrendezett hagyományos, rajna-pfalzi tartományi sportbál is, ahol a két sportszövetség vezetői közös nyilatkozatot írtak alá a partnerkapcsolat fontosságáról, az európaiságról.

A nyilatkozat kiemeli, hogy az elmúlt 25 év bebizonyította, miszerint „...a kölcsönös megbecsülés egymás megismerésén alapszik. Mi, rajna-pfalzi és Komárom-Esztergom megyei sportbarátok, akik 25 éve sikeresen, barátságban és egymás iránti tisztelettel ápoljuk, valamint sportolóink segítségével élettel töltjük meg ezt a kapcsolatot, örömmel írjuk alá ezt a nyilatkozatot. Ezzel megerősítjük azt a meggyőződésünket, hogy egymásról és egymás országairól csakis az emberi kapcsolatok révén alkothatunk valós képet. Egy olyan képet, amelyet nem befolyásolnak személyes, politikai és nemzeti előítéletek vagy anyagi érdekek.

Ezért arra buzdítjuk országunk polgárait és más nemzetek sporttársadalmait is, hogy a mi példánkat követve használják ki a sport nyújtotta, személyes részvételen alapuló lehetőségeket és találkozásokat. Így tesszük lehetővé a kölcsönös megismerést és megértést, amelynek eredménye a kölcsönös elfogadás, és az egymás iránti őszinte tisztelet. Ahogy azt példamutató kapcsolatunk is bizonyítja, így teremti meg a sport a kapcsolatot és együttműködést Európa népei között, amely mindannyiunk jövőjét tartósan és erőteljesen pozitívan befolyásolja.”. A rendezvény – amelynek mintegy 1500 vendége volt - kiváló hangulatban telt, ahol nagy sikerrel szerepelt a tatabányai **Show Formációs Táncegyüttes** is.

Veér Károly

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XVI. évfolyam 126. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Veér Károly

Lapigazgató: Trencsényi Tibor

Munkatársak:

Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, Mórocz Károly,
M. Tóth Sándor, Réz Napsugár,
Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka

Fotó: Dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, MTI

Címlapfotó: Regio Regia archív

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Pátria Nyomda
1117 Budapest, Hunyadi János út 7.
www.patria.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Nem csak várost, közösséget is építünk – 8. oldal**

Az elmúlt évek során az országban mindenütt Integrált Városfejlesztési Stratégiák készültek, hogy e mentén haladva, átgondoltan, a legfontosabb célokat szem előtt tartva használhassák fel a most még rendelkezésre álló forrásokat – kezdte a városfejlesztésről beszélgetésünket Porga Gyula, Veszprém Megyei Jogú Város polgármestere.

A jubileumok éve volt Táton – 16. oldal

Az elmúlt egy évben számos évfordulót ünnepeltek a Dunaparti kisvárosban. A 20 éves német és osztrák testvér-települési kapcsolatról, a 30 éves német nemzetiségi fúvószenekarról és mazzorett csoportról, a 25 éves asszonykórusról, és a 10 éves porcelánbaba klubról, és férfikórusról emlékeztek meg ünnepségeken, találkozók, fesztiválok keretében. Turi Lajos polgármesterrel beszélgettünk.

Egy sikeres privatizáció története – 22. oldal

A rendszerváltást követően a hazánkban működő papírgyárak többsége mára már eltűnt. Egyedül az egykori Papíripari Vállalat Dunapackot létrehozó menedzsmentje talált tartósan működő megoldást. A befektetői bizalom ma is maximális, a multinacionális vállalat hazai cégét ma is magyar menedzsment irányítja, élén Bencs Attilával, aki szívesen bemutatta a húszéves értéktérítő fejlesztés történetét, hátterét.

A kollaboratív robotszektorban ők a legjobbak – 30. oldal

A komáromi B&O Engineering Kft. tulajdonosai, munkatársai partnereiket látogatva ráébredtek arra, hogy a nagy összeszerelő gyárak manapság nem tudják megfelelő létszámmal feltölteni a gyártósorokat. A B&O Kft. olyan robotokat tervez és fejleszt ki, amik adott esetben együtt tudnak dolgozni az emberrel, tehát kollaboratív módon tudnak működni. Borsos Balázs tulajdonos – ügyvezetővel beszélgettünk.

T A R T A L O M**LAPINDÍÓ**

Negyedszázados sportbarátságot ünnepeltek.....3. oldal

Elkészült a faluközpont Gyermelyen.....6. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Plusz 4,4 milliárd forint Tatabányának.....7. oldal

Nem csak várost, közösséget is építünk 8-9. oldal

Apró lépések taktikája Adonyban 10. oldal

Intézményrendszer a semmiből.....11. oldal

Pozitív döntésre várva 12. oldal

Nádasdladány 750 éves.....13. oldal

Egy TÖKéletes fesztivál.....14-15. oldal

A jubileumok éve volt Táton.....16. oldal

A BYD elnöke elégedett a látottakkal 17. oldal

XVIII. Csókakői Várjátékok 2016.....18. oldal

Gárdonyi őszi megszépülése.....19. oldal

Adventi Forgatag Dunaújvárosban.....20. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

„Vállalat és vállalkozás” - könyvbemutató 21. oldal

Egy sikeres privatizáció története 22-24. oldal

IKR – együttműködő cégcsoport.....25. oldal

Cornmill - a magas minőség malma 26-27. oldal

Borbarátok ünnepe a Cornerben 28-29. oldal

A kollaboratív robotszektorban ők a legjobbak 30. oldal

Fókuszban a fluktuáció.....31. oldal

15 hosszú esztendő

Éppen tizenöt éve, 2001. december 15-én kerülhetett először lapunk az olvasók elé, akkor még KEM-Bridge Off-Line magazin néven. Azóta sok víz lefolyt a Dunán, sok nyomdafesték a papírlapokon, és immár 126. alkalommal bocsátjuk útjára aktuális lapszámunkat.

Az első idők eufóriáját, izgalmas időszakát a szakmai leltisztulás követte. Több mint száz kezdő és profi újságíró és fotós tisztelt meg bennünket azzal, hogy írt, fényképezett magazinunk számára. Ha csak átlagosan 50 oldalt veszünk egy-egy megjelenésre, az bizony immár 6300 újságlapot jelent. Ez tetemes mennyiség, az egymásra tett magazinszámok immár közel egy méteres halmot képeznek.

Persze voltak nehéz időszakok is. A gazdasági és pénzügyi válság 2010-re csúcsosodott ki hazánkban, és ez nagyon megnehezítette a mi életünket is. Küzdöttünk, próbálkoztunk, olykor saját hajunknál fogva rángattuk ki magunkat a kútból, szerencsére sikerült átvészelnünk ezeket az éveket is, bízunk benne, hogy nem térnek többé vissza!

A mi kis évfordulónkról nem feledkezünk meg, a következő lapszámban hagyományainkhoz híven felelevenítünk az utóbbi öt évből néhány – reméljük – maradandó írást.

Addig is itt a mostani, a 126-os sorszámot viselő magazin, amelyben régióink településein, gazdaságán és eseményein túl megismerkedhetünk hazánk egyik páratlan természeti adottságaival, és talán legjobb boraival rendelkező falujával, Bodrogkisfaluddal, Tokaj-Hegyalja egyik ékességével is.

Jó olvasgatást, és áldott ünnepeket kíván munkatársai nevében is a főszerkesztő:

VEÉR KÁROLY

T A R T A L O M

A tiszta víz letéteményesei.....	32-33. oldal
Aqvital – minőségi ásványvíz Csákvárról	34. oldal
Év Homlokzata 2016.....	35. oldal
A látszat csal.....	36. oldal
Magyar - szlovák üzletember találkozó.....	37. oldal
A csapatmunka a siker titka	38. oldal

KINCSKERESŐ

A Csónakázó-tó rehabilitációja.....	39. oldal
Kitekintő - Bodrogkisfalud.....	40-42. oldal
56-os emlékparkot hoztak létre Mocsán	43. oldal

A 6. állomás = Széchenyi	44. oldal
A Rác utcai skanzen	44. oldal
Kesztölci hírózön	45. oldal
Tata egy kincs.....	46. oldal
Főszerepben a vadludak.....	47. oldal
A Grundfos a beteg gyerekekért	48. oldal
A Párizsban is fehérvári	49. oldal
A duális képzés fellegvára.....	49. oldal
Közösségi térre pályáztak Sárísápon.....	50. oldal
Lovastalálkozó Héregen	50. oldal
Mesék fában, csontban	50. oldal

GyeReCsak közösségi tér avatása 2014. június

Kókai Rita polgármester a Nemzeti Összetartozás Napján 2016-ban

„Ápoljuk a múltat, de a jelenben élünk”

Elkészült a faluközpont Gyermelyen

Gyermely 1450 fős kistelepülés Komárom-Esztergom megyében. A falu jelene és jövője szorosan összefonódik a nagy múltú térszolgáltató céggel, a Gyermelyi Zrt.-vel, mely a település működésének, biztonságos fejlődésének záloga. Az ősi település erdők-mezők ölelésében szerényen bújk meg. Szorgos, dolgos emberek lakják, akik az ősöktől kitartást, szorgalmat örökölték, és főként a föld szeretetét, az emberi munka elismerését!

Kókai Rita polgármester és a falu vezetése úgy gondolja, hogy egy település arculatát, lakóinak szorgalmát, gondosságát az átutazó elsősorban abból ítéli meg, ami utcaképként eléje tárul.

– Ez a kis község mindig is gondozott, szép volt – mondta a polgármester asszony –, a falu vezetésének kötelessége ezt értékelni, a fejlődést a maga eszközeivel segíteni. Kiemelt felelősségünk az is, hogy valódi stratégiában, egységes, hosszú távra szóló településképpen gondolkodjunk. Olyanban, amely egyszerre szép és esztétikus, ugyanakkor praktikus, és az ott lakók kényelmét szolgálja. Mindezt szem előtt tartva, a képviselő-testület a tér átépítésének alapkoncepcióját már 2010-ben meghatározta.

– Az elkészült faluközpont valódi együttgondolkodás eredménye volt, sokáig érleltük, sokáig hánytuk-vetettük a gondolatokat. Nem volt könnyű dolgunk, hisz az alapvető emberi tulajdonságok egyike az, hogy ragaszkodunk a megszokotthoz, vonakodunk amikor újításról van szó. De nekifogtunk, mert hittünk benne, mert tudtuk, hogy a végső kép mindenkit meggyőz.

2012-ben avatták a Magyarország címerpajzsát mintázó térkő alapra áthelyezett és felújított I. és II. világháborús hősi emlékműveket, a magyar nemzet államok feletti összetartozását pedig a „Nemzeti Összetartozás” elnevezésű emlékmű felállításával fejezték ki.

2013-ban a sikeres Leader pályázatnak kö-

szönhetően közel 5 millió forintot nyertek játszótéri eszközök telepítésére, a játszótér körbekerítésére. Hinták, rugós játékok, homokozó, játszóvár várja az idelátogató kicsiket. A környékbeli gyerekek is nagyon szeretik, mert dimbes-dombos, valódi gyermeksziget, ahol mászni, bújni, csatázni lehet. A kültéri fitness eszközök az idősebb korosztályt is becsalogatják, sőt a szülők is elfoglalhatják itt magukat, míg a gyermekeik játszanak.

Megújult a patakmeder a sikeres vis major támogatásnak köszönhetően. Valóban a tér ékköve lett. Kandelábereket helyeztek el, kacsaringós járdákat építettek. Megépült a szép hármas híd is, melyet „Összetartozás” Hídjának neveznek, mert valódi összetartozást szimbolizál itt a település szívében! Végül pályázati forrásból felépült a GyeReCsak színpad is. (Gyermelyi Rendezvény Csarnok)

– A Gyermelyi Zrt. segítségével felújítottuk – teszi hozzá Kókai Rita – a hajdani Civil Házat is, ahol korszerű egészségügyi központ és a megújult Duna Takaréknál várja a gyermelyi polgárokat. A locsolórendszer kiépítésével összekötött folyamatos virágosítás különösen szép, ápoltságát ad a térnek. Itt minden valódi összefogás eredménye, itt minden erről mesél.

A játszótéren gyermekek hancúroznak. Anyukák és apukák hozzák az emlékművekhez kézen fogva gyermekeiket, elmagya-

rázzák nekik, mit jelentenek nekünk ezek az emlékművek, kik voltak azok az emberek, kiknek nevét olvassák. Elmondják gyermekeiknek, mit jelent nekünk Erdély – Felvidék – Délvidék – Kárpátalja – Örvidék.

Nyári estéken a Péntek Esti Csöndület a színpadot tölti meg élettel. Adventkor gyönyörű volt tavaly az itt felállított élő betlehem, ahol gyarmatpusztai kedves barátaik jelenítették meg a karácsony misztériumát.

– Mert ez a tér – mutat körbe a polgármester asszony – mára már valóban nem érintetlen sziget. Ahogy vártuk: megtöltötték élettel, napjaink részévé, színterévé vált mindaz, amit itt elhelyeztünk. A másik oldalon lévő – a polgármesteri hivatal és a volt civil házat körülölelő – tér felújításának tervei megszülettek. Három ütemben, parkolókkal, szigetekkel tarkítva, valódi sétálóutcává válik majd. Mindeközben szeretnénk megújítani a hivatal épületét (beleértve a posta helyiségeit is), hogy központi épületként alkalmazkodjon környezete megújult, esztétikus arculatához. Ápoljuk a múltat, de a jelenben élünk, s miközben megéljük a pillanatot, mindezzel a jövőnek is üzenünk!

„Órizzze és védelmezze ezen községet az idők sorain keresztül minden veszélyektől, sok századok lássák ezt meg épségben, sok generációk nézzenek erre tisztelettel, légyen az Isten ezen eklézsiájának kerítésében békeség és csendesség örökkön örökké! Óhajtjuk teljes szívünkéből légyen, Ámen.”

KÓKAI RITA

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

„A távlatokba tekintve egy gazdaságilag erős, vonzó, az értékeit megőrző, és azt tovább vivő település képét vizionáltuk. Nyilvánvalóan fontos ehhez az erős gazdaság fenntartása, valamint a város egyik értékének, a kulturális sokszínűségnek, annak a miliőnek a megőrzése, melyet elődeink teremtettek.”

PORGA GYULA

Plusz 4,4 milliárd forint Tatabányának

A kormány 4,4 milliárd forinttal növelte meg Tatabánya forrásait a Modern Városok Programban szereplő beruházások magvalósítására. A megyei jogú városok közül Tatabánya kapta a negyedik legnagyobb forrásbővülést - jelentette be Schmidt Csaba polgármester. A város a támogatást elsődlegesen az új piac és vásárcsarnok építésére szeretné igénybe venni, valamint közútfejlesztésre, mint az ipari park úthálózatának fejlesztésére, a Sárberék - Bánhida közötti összeköttetés megteremtésére, valamint a Dózsa György úti felüljáró felújítására - ismertette a polgármester.

Kömlőd

Steinbach József dunántúli református püspök és Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere adta át a kömlői Kerényi Béla Református Diakóniai Intézmények konferencia- és tornatermét, mely 25 millió forintos pályázati támogatással valósult meg.

Cikkünk a 11. oldalon

Csókakő

Immár tizennyolcadik alkalommal rendezték meg szeptemberben a hagyományos Csókakői Várjátékokat. Az eseményre először Csókakő írásos említésének 700. évfordulóján került sor 1999-ben. Ennek emlékére ma már hagyományosan, minden évben e jeles dátum környékén rendezi meg az önkormányzat az egyre népszerűbb eseményt.

Cikkünk a 18. oldalon

Az innovatív ipar- és városfejlesztés, a hálózatos együttműködés a cél

Nem csak várost, közösséget is építünk

A 2014-2020 közötti időszak kiemelt jelentőséggel bír – ahogy a gazdasági szervezetek, úgy – az önkormányzatok számára is. Az Európai Unió fejlesztési forrásainak elosztási rendszere ezt követően megváltozik. Vélhetően a források ez irányból elapadnak, a gazdaság- és városfejlesztés a későbbiekben más, ma még bizonytalanak tűnő anyagi bázisokra építve szerveződik majd. Eppen ezért a ma elérhető lehetőségeket meg kell ragadniuk a településeknek, és a lehető legjobban, leghatékonyabban kell azt felhasználniuk. Ennek érdekében az elmúlt évek során az országban mindenütt Integrált Városfejlesztési Stratégiák készültek, hogy e mentén haladva, átgondoltan, a legfontosabb célokat szem előtt tartva használhassák fel a most még rendelkezésre álló forrásokat – kezdte a városfejlesztésről beszélgetésünket Porga Gyula, Veszprém Megyei Jogú Város polgármestere.

– Milyen elveket szem előtt tartva készült el a veszprémi Integrált Városfejlesztési Stratégia?

– Miután a mostani hétéves ciklus egy kulcsidőszak, a stratégiánkban olyan fejlesztések, beruházások megvalósítását tűztünk ki célul, amelyek hosszú távon segítik majd a város fenntartható működését. A jövőt tervezve végig ez a gondolat vezérelt bennünket. A távlatokba tekintve egy gazdaságilag erős, vonzó, az értékeit megőrző, és azt tovább vivő település képét vizionáltuk. Nyilvánvalóan fontos ehhez az erős gazdaság fenntartása, valamint a város egyik értékének, a kulturális sokszínűségnek, annak a millióinak a megőrzése, amelyet elődeink teremtettek. Kiemelt jelentőséggel bír a Pannon Egyetemmel való szoros együttműködésünk is. Egymásra vagyunk utalva: abból a tudásból, tudományos tevékenységből, felsőoktatási választékból, amit az egyetem biztosít, a helyi ipar, kereskedelem és szolgáltatás is táplálkozhat. Az innovációs gazdaság fejlesztése épp ezért sarkalatos pontja a jövőre vonatkozó elképzeléseinknek.

– A fenntarthatóság is vezérelvként jelenik meg terveink között. Ezen a téren „piacvezetők” vagyunk, elsőként, és

egyelőre Magyarországon egyedülként kaptuk meg – 2012-ben – az Európai Klíma Szövetség „Klíma Sztár”-díját, mellyel a város energiastratégiáját minősítették. Számunka rendkívül fontos a megújuló energiaforrások minél hatékonyabb felhasználása. Ezen a téren a lehetőségek kiaknázásával szeretnénk elérni, hogy az önkormányzati épületeinket, intézményeinket a lehető legacsonyabb költséggel tudjuk üzemeltetni. – Ha a város jövőjéről beszélünk a legfontosabb, amit szem előtt kell tartanunk, hogy ne csak várost, hanem közösséget is építsünk. Minden, amit teszünk, vagy felhasználunk csupán eszköz ehhez. A veszprémiek szeretik a városukat, erős és jó közösséget alkotnak. Ennek megtartása és erősítése az alapvető cél. Szeretnénk elérni, hogy itt mindenki biztonságban érezhesse magát – az anyagi és a közbiztonságot is beleértve –, megfelelő szintűek legyenek a közszolgáltatásaink – jó iskolákat, óvodákat, bölcsődéket tartunk fenn –, a szociális hálónk elég sűrű szövésű legyen ahhoz, hogy abból senki se hulljon ki. Arra törekszünk, hogy a családok, az egyedülállók, az idősek otthonuknak érezhessék Veszprémet, ahol hasznosan

tudják eltölteni az idejüket, és ahol nem kell fölöslegesnek érezniük magukat. Ez a mi jövőkéünk.

– Egy stratégiában mindig feltérképezik az erős és gyenge pontokat. Mire építhet Veszprém?

– Nagyon szerencsés, klasszikus piramis alakú gazdasági szerkezettel rendelkezünk. Két 1500-2000 fős nagycégünk van, 11 olyan gazdasági társaságunk, ahol 250-1000 fő között foglalkoztatnak, és nagyjából 70-en vannak, akiknél 50-250 alkalmazott dolgozik. Összesen 6000 regisztrált vállalkozás működik városunkban.

– A másik fontos adottságunk, hogy az itt lévő nagyobb vállalkozások többsége gyártási tevékenysége mellett kutatás-fejlesztést is végez. Évről évre egyre több forrást fordítanak erre a célra, márpedig ez azt mutatja, hogy ezek a cégek hosszú távra kívánnak berendezkedni Veszprémbe. Ennek hozadéaként a helyben előállított termékek, szolgáltatások hozzáadott értéke sokkal nagyobb lehet, és nem utolsósorban a szaktudásra, szellemi tőkére épülő tevékenység rendszerint stabil, hosszú távon számíthatunk rá, az ilyen jellegű cégeket nem

lehet egyik napról a másikra továbbvinni, más régiókba költöztetni.

– Ugyancsak az erős pontok közé soroltuk kulturális sokszínűségünket, bár ezen a téren – csak úgy, mint a turizmus esetében – még bőven van hová fejlődnünk. Gyönyörűek vagyunk, hál’ Istennek évről évre egyre többen jönnek a városunkba, és lehetőségeink is vannak a fejlődésre, amiket szeretnénk is megragadni, és kiaknázni. Az egyik ilyen, hogy pályázni kívánunk az Európa Kulturális Fővárosa 2023 címre, és meg is akarjuk nyerni azt, ezzel is új lendületet adva a város ÉLETÉNEK fejlesztésének.

– Az erősségek mellett persze gyenge pontokat is találunk. Ahogy az egész régióban, Veszprémben is kétarcú a munkanélküliség: egyrészt 2,5-3%-a az itt élőknek nem jut munkához, másrészt állandósult a szakemberhiány, és ez ma már gátat szab a növekedésnek. Éppen ezért a városnak felelőssége van abban, hogy segítse az infrastrukturális beruházásokat, az ilyen jellegű igényekre gondot fordítson.

– Milyen főbb területei, moduljai vannak az átfogó tervnek?

– A gazdaságfejlesztés az egyik legfontosabb eleme: az infrastruktúra megerősítése, az ipari zónák útjainak továbbépítése, közlekedésének javítása. A gazdaságfejlesztéshez az önkormányzat közvetett módon tud hozzájárulni, elsősorban a közszolgáltatások színvonalának emelésével. Alapvető a családokról való gondoskodás, az óvodák, bölcsődék bővítése. Két vadonatúj óvodát kívánunk építeni, egyet Gyulafrátóton, a másikat pedig az Egry úton. A bölcsődei férőhelyek számát pedig 60 fővel tervezzük növelni.

– Fontos fejlesztési elem - a belvárosi rehabilitáció egyfajta folytatásaként - a „Kulturális

negyed” programunk, melynek keretében a város szívében szeretnénk olyan zöldterületet kialakítani, megújítani, amit szívesen használnak majd a veszprémiek és a turisták egyaránt. A komplex fejlesztés eredményeként megújulhat a Petőfi Színház – ennek forrását a Modern Városok Programból fogjuk biztosítani –, és megtörténik végre a múzeum és a zeneiskola rekonstrukciója is, ez utóbbiakat TOP-os forrásokból tudjuk végrehajtani.

– Megkezdődhet szabadidős és sportnegyedünk felépítése is: a jelenlegi Veszprémi Aréna mellé – a Modern Városok Program keretében - végre felépülhet egy városi sportuszoda, és emellé egy jégcsarnok beruházás is napirenden van.

– Említettem már korábban a fenntarthatósági célkitűzéseinket, melyek keretében az összes önkormányzati intézmény energetikai megújítását tervezzük – ezekhez kis részben TOP-os pályázatokat tudunk hozzárendelni. Egy harmadik forrást is megcélzottunk. Öt megyei jogú várossal összefogva, konzorciumot alkotva – erről a megállapodást épp a napokban írtuk alá – 35-40 Mrd forintnyi közvetlen brüsszeli fejlesztési pénzre szeretnénk pályázni. Mivel ennél kisebb méretű projektekkel itt nem lehet indulni, ezért Dunajúvárossal, Kaposvárral, Tatabányával, Zalaegerszeggel és Szombathellyel összefogtunk a siker érdekében. Így – nyertes pályázat esetén - városonként 4,5-5 milliárd forintba számíthatunk, melyet a közvilágítás rekonstrukciójára és az említett energetikai célokra fordíthatunk.

– A közösségi közlekedés is szerepel a fejlesztési modulok között, ennek megújítása, szervezése kulcskérdés minden városban, így Veszprémben is. Nálunk elég rossz a helyzet, mi rendelkezünk a legidősebb

buszparkkal, 22 éves a buszaink átlagéletkora. Ez már-már tarthatatlan. A buszok, a buszpályaudvar, a vasútállomás megújítása elengedhetetlen.

– Még egy tervünk van, amely prioritást élvez – ehhez a forrásokat szintén a Modern Városok Programtól várjuk –, az Aranyosi-völgyben egy tudományos parkot, egy innovációs kutatófejlesztési központot kívánunk kialakítani, ahol egyfajta mentori segítséget kaphatnak majd a start-up cégek. Az egyetemi jelenlét mindenképpen indokoltá teszi az ilyen irányú fejlesztést, és Orbán Viktor miniszterelnök úrtól ígéretet kaptunk arra, hogy ehhez a forrásokat is biztosítják számunkra.

– A kreatív városok kőszegi találkozásán, a II. Nemzetközi KRAFT Konferencián nemrégiben ön is felszólal előadóként. Miről tudott ott beszámolni?

– Alapítói vagyunk a Pannon Városok Szövetségének – az egyetemmel létrehozott közös stratégiánk részeként -, mert hisszük, hogy a hálózatos együttműködések a jövő. Egyetlen város nem képes minden téren maximális szolgáltatást nyújtani, ezért itt, a Dunántúl közepén néhányan összefogtunk, mert úgy véljük, együtt erősebbek tudunk lenni, amellet, hogy mindannyiunknak megvannak a maga sajátosságai. A szövetségünk két éves alapítása óta Veszprém vállalta személyemben az elnökséget, most Kőszeg veszi át a stafétát.

– Kreatív városként hiszünk abban, hogy az innovatív ipar- és gazdaságfejlesztés lehet egy olyan stratégiai célunk, amely hosszú távon a fenntarthatóságot fogja erősíteni, és ehhez további lehetőségeket nyit majd a régió városaival való együttműködésünk is.

TOP-os forrásokra várva

Apró lépések taktikája Adonyban

Az elmúlt évben nem történtek látványos, nagy fejlesztések a Duna-parti kisvárosban. Az apró lépések taktikájával haladnak előre, takarékoskodnak, igyekeznek megfontoltan gazdálkodni, és várják TOP-os pályázataik elbírálását – tudtuk meg Ronyecz Péter polgármestertől.

– *Adonyban is nagy a várakozás a TOP-os források megnyílására. Hogyan áll pályázataik sorsa?*

– Öt pályázati csomagot adtunk be, mintegy 250 millió forint értékben. Ezeket be is fogadták, a megye mindegyiket támogatva, és továbbküldte bírálatra az irányító hatáshoz. Az nehezebb kérdés, hogy a TOP-os forrásokról, a márciusban beadott pályázatokról még nem született döntések. Az irányító hatóság valószínűleg nem készült fel eléggé létszám tekintetében a nagy mennyiségű pályázat elbírálására. Számos dologban az EU is megpróbálja visszafogni Magyarországot, tehát egy csomó olyan összevője is van ennek az állapotnak, amely rajtunk, az ország és a megye vezetésén kívül álló ok, ezek miatt is csúszhatnak ezek a programok. Összességében, ha megvalósulnak a TOP-os fejlesztések, az pozitív lesz a település számára.

– *Milyen konkrét projekteket terveztek?*

– Az első Rákóczi utca felújítása, a közlekedésbiztonság fejlesztése, párhuzamos parkolók, zárt gyalogátkelőhelyek létesítése néhány helyen. Sajnos az elkészült és engedélyes terveinknek csak a töredékét tudjuk megvalósítani ebből a forrásból. Pályáztunk vízelvezetésre is, ez a Vetus Salina árok, mely településünk 80%-áról vezeti el a csapadékvizet. Ezt szeretnénk felújítani, és növelni a kapacitását. Zöld város címszó alatt pályáztunk a kastélypark felújítására, és játszótér építésére is. Negyedik projektünk a piactér megépítése, az ötödik pedig a régi polgármesteri hivatal átalakítása egészségügyi célokra. A központi orvosi ügyelet fizikai helyét szeretnénk kialakítani, ami most Kulcsban van, de ez az intézmény elég labilis lábakon áll

penzügyileg, és szeretnénk egy biztos megoldást találni.

– *Visszatekintve az elmúlt évre, melyek voltak a legfontosabb történések Adonyban?*

– Képviselőtársaimmal szerveztünk egy bejárást a város területén, ahol a lakók számos kérést intéztek hozzánk. Ezeknek mintegy 80%-át tudtuk teljesíteni. Közvilágítást építettünk olyan helyen, ahol eddig nem volt, leaszfaltoztunk egy utcát, járdaépítéseket támogattunk, rendezvényeket finanszíroztunk. Igazából működik a település nagyobb fejlesztések nélkül is. Gazdálkodásunk kiegyensúlyozottnak mondható, de mindig bizonytalan a helyi adóink bevételi része, tehát inkább spórolunk, és csak akkor költünk, ha megvan valamire a forrásunk. Például leaszfaltoztuk a Magyar utca egy jó részét, ez már régi igény volt a lakosság részéről. Ingatlant vásároltunk, ez gyakorlatilag egy romos ház, amely rontja a településképet. Egy kis teret szeretnénk építeni a helyére. Úgy gondolom, hogy apró, de fontos fejlesztések ezek.

– *A helyi adóbevétel markáns részét teszi ki az értékesítésre kiírt Magtárház által befizetett összeg. Mit lehet ma tudni erről?*

– A helyzet most is ugyanolyan labilis, nincsen tulajdonosa, állami végrehajtás alatt áll még mindig. A felszámoló szrencsére építményadó formájában biztosítja azt a forrást, amelyről éveken keresztül megegyeztünk. Ha nem működne a Magtárház, akkor is lenne építményadó, de jól működik, tele vannak a raktárak, tehát a működtető cégen keresztül kapunk valamiféle iparüzési adót is. Sajnos ez a pénz ciklikusan jön, ezzel

igazán nem lehet számolni, és nem mérünk elkötelezettséget vállalni hosszabb távon előre. Tehát tartalékolunk, hiszen a TOP-os pályázatokhoz is kellenek önkormányzati források, az áfa ugyanis minket terhel.

– *Milyen a közösségi élet a városban?*

– A művelődési házunk nagyon jól működik, rengeteg civil szervezetünk van számtalan programmal. Szinte egész éven át vannak rendezvények, szüreti fesztivál, szüreti hetek, ünnepi alkalmak. Öt nyári tábor is volt Adonyban, ilyen nagyon-nagyon régen nem láttunk, szinte az egész nyarat el tudták tölteni a táborban a gyerekek. A civil szervezetek is hozzáteszik a magukét ezekhez a programokhoz. A focicsapatunk a megyei másodosztályban játszik, és indulunk az öregfiúk bajnokságban is. A körülmények jók, felújítottuk az öltözőt, a vizesblokkot, kiépítettük a világítást, és egy öntözőrendszerre is megvan a forrás, hogy a pálya minősége megfelelő legyen. Sajnos egyre kevesebben sportolnak, egyre kevesebben nézik a sportot, de ha nyögvenyelősen is, azért ki tudnak állni, és hol jobban, hol rosszabbul szerepel a csapat, de hiába, nem profikról van szó.

– *Röviden hogy értékeli az elmúlt évet?*

– Összességében nincs okunk panaszra, nincs politikai háború, nincs bel- és külső háború, tehát nem bánatnak bennünket, igaz, semlegesek is vagyunk. Jó a kapcsolatunk a képviselővel, a megyével, egyszóval mindenkivel. Ennek az eredménye, hogy például a kormányablak most kap napenergiás fejlesztést, és szigetelik az épületet is. Arra törekszünk, hogy a lehető legtöbbet tudjuk letenni az asztalra a település érdekében.

VK

A hálaadó istentiszteleten beszédet mondott Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere is (balról a második)

Czunyiné Bertalan Judit országgyűlési képviselő leplezte le a magyar diakonisszák tiszteletére állított emlékoszlopot

A gondozottak énekkel köszöntötték az új épületszárny átadását

Bogáth István polgármester az új konferencia- és tornaterem előtt

Konferencia- és tornatermet adtak át Kömlődön

Intézményrendszer a semmiből

Steinbach József dunántúli református püspök és Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere adta át a kömlődi Kerényi Béla Református Diakóniai Intézmények konferencia- és tornatermét, mely 25 millió forintos pályázati támogatással valósult meg.

„Az egyháznak nyújtott támogatás olyan befektetés, amely visszahat az egész országra és a közösségre” – mondta köszöntőjében a miniszter, aki emlékeztetett arra, hogy a település református közössége tíz év alatt, tulajdonképpen a semmiből, azaz egy visszakapott romos iskolából indulva fogyatékosokat foglalkoztató és gondozó központot hozott létre. A református templomban tartott hálaadó istentiszteleten megjelenteket köszöntötte Czunyiné Bertalan Judit, a térség országgyűlési képviselője és Huszár Pál, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának világi elnöke, majd az országgyűlési képviselő Máté László esperessel a templom kertjében leplezte a magyar diakonisszák tiszteletére állított emlékoszlopot.

A most átadott 300 négyzetméteres konferencia- és tornaterem korábban az önkormányzat üresen álló főzőkonyhája volt, melyet a templom körül lévő, fogyatékos embereket foglalkoztató és gondozó központ épületei fogtak közre.

A felújított létesítményben végzik majd a gondozottak rehabilitációs testnevelését, valamint itt kaptak javítóbázist az intézmény

járművei, melyekkel a támogató szolgálatot látják el.

Kömlőd egyházközsége tíz év alatt, nyolc pályázati projekt keretében összesen 340 millió forint támogatást nyert el. Az összegből foglalkoztatóházat, majd lakóotthont és támogató szolgálatot hoztak létre középsúlyos és halmozottan fogyatékos felnőtteknek, miután 2004-ben az önkormányzattól romos állapotban visszakapták a gyülekezet egykori általános iskoláját. De megújulhatott a református templom, harminc főt befogadó ifjúsági szállást építettek, napelemes rendszert telepítettek, és nyertek egy mikrobust is a gondozottak szállítására, ügyeinek intézésére is.

A településen 32 évig szolgáló, utolsó helyben lakó lelkipásztorról elnevezett Kerényi Béla Református Diakóniai Intézményekben ma 45 embert foglalkoztatnak, és tizenkét gondozott él a lakóotthonban. Az intézet a mostani projekttel tizennyolc új munkahelyet is teremtett.

Az ünnepség végén szeretetvendégségre invitálták a megjelenteket a frissen felavatott épületbe, ahol Bogáth István, Kömlőd

polgármestere – aki egyben a református egyházközség gondnoka is – válaszolt kérdéseinkre.

- Mit jelent a falunak és az egyházközségnek az intézmény jelenléte?

- Az 1950-es években alapították az utca túloldalán lévő, most már állami intézményt, és ott gyerekkortól 10-20 éves korig oktatják, gondozzák az értelmi fogyatékosokat. Tehát Kömlőd az 50-es évektől egy befogadó falu, és erre könnyű volt alapozni, azaz tíz éve létrehozni a Kerényi Béla Református Diakóniai Intézményeket. Célunk, hogy az állami intézményből kikerülő felnőtteket – akik egyébként nagy létszámú otthonokba kerültek volna, vagy vissza a családhoz – mi gondozzuk tovább gyakorlatilag az életük végéig. Ismétlem, a falu teljes mértékben befogadó. Sok olyan településről hallottam, ahol tiltakoznak, hogy ne legyenek ott fogyatékkal élők, de ezt Kömlődről nem lehet elmondani. Helyiek is dolgoznak az intézményeinkben, gyakorlatilag generációk óta nevelik az értelmi fogyatékosokat Kömlődön.

VEÉR KÁROLY
FOTÓ: MAZÁN TIBOR

Nemessvámos alaposan előkészítve nyújtotta be pályázatait

Pozitív döntésre várva

A Veszprém térszomszédságában lévő kistelepülés, Nemessvámos dinamikusan fejlődik, ami nem csoda, hiszen a helyi önkormányzat sokat dolgozik ennek érdekében. Az elmúlt hónapok is kemény munkával teltek, számos pályázatot készítettek elő, olyan beruházásokra, programokra nyújtották be azokat, amelyekre az itt élők igényt tartanak, illetve amelyek a nemessvámosiak mellett a környező települések lakóit is segítik. Az alapos előkészítés után bizakodóak, pozitív döntéseket várnak.

FIATAL TELEPÜLÉS –

ÓVODA, BÖLCSŐDE KELL

– A pályázataink között az egyik legfontosabb egy új óvoda építését célozza. Nagy örömeinkre rengeteg gyerek születik községünkben, egy fiatalos, lendületes település vagyunk. A kisgyerekes szülőkkel beszélve, egyértelművé vált, hogy igényt tartanak a helyi óvodára, és bölcsődére. Ráadásul az utóbbit 2018. január 1-jétől a törvény is kötelező feladatként írja elő az önkormányzat számára. A már meglévő 3 csoportszobás óvodánk nagyon szűkös, és ott sajnos bővítésre nincs lehetőségünk. Éppen ezért döntöttünk úgy, hogy első ütemben egy négy csoportszobás óvodát építünk, tornaszobával, sósobával, és ami nagyon fontos, konyhával. Helyben kívánunk főzni az óvodának, és egyúttal itt fogjuk megoldani a szociális étkeztetési feladatokat is.

– A pályázatok előkészítésében a Pannon Egyetem is a segítségünkre volt. Csizmadiané dr. Czuppon Viktoria egyetemi oktató vezetésével egy hallgatói csoport alakult, akiknek tagjai felmérést készítettek a lakosság körében. Így kiderült, az itt élők mire tartanak igényt, milyen fejlesztéseket szeretnének. Az óvodai és a bölcsődei igények felmérésekor külön gondot fordítottunk arra, hogy a szülőkkel, és a védőnővel is egyeztessük az elvárásokat.

– Az óvoda-pályázatunkhoz jogerős építési engedéllyel, engedélyes tervekkel rendelkezünk, és már a kiviteli terveink is készen vannak. A pályázatot benyújt-

tottuk, döntés még nem született. A beruházás összköltsége a tervekkel együtt 460 millió forint.

A MEZŐGAZDASÁG MEGHATÁROZÓ NEMESSVÁMOSON

– Településünkön sok kiskgazda él, nekik szeretnénk segíteni egy agrárlogisztikai központtal a TOP 1.1.3 program keretében. Ez a fejlesztés a helyi termékek piacra jutását kívánja segíteni. Jelentős számú kistermelőnk van, akik nem csak a klasszikus gabonafélékkel foglalkoznak, hanem olyan növényeket is termesztnek, melyek Nemessvámos hírére is megszerezhetjük: lencsét, gyógynövényeket. Születőben van az elképzelés egy mustárfeldolgozóról is.

– A 800 négyzetméteres raktár önkormányzati területen épülhet meg, ehhez 100 millió forintba becsültuk.

– Ugyancsak a mezőgazdaságot, a termelőket segítheti a Vidékfejlesztési Program is, melynek keretében – nyertes pályázat esetén – megújíthatjuk a mezőgazdasági útjainkat, és beszerezhetünk olyan eszközöket, amelyekkel aztán ezeket karban is tudjuk tartani. Konzorciumi összefogással adjuk be a pályázatot, melynek keretében többek között hóéket, rézsükasztat kívánunk beszerezni az utak karbantartására, az azok mentén lévő füves területek gondozására, valamint a vizesárkok tisztítására, hogy ezzel a csapadékvíz elvezetését is megoldjuk a földekről.

ENERGIATAKARÉKOS, ZÖLD TELEPÜLÉS A CÉL

– A KEHOP program keretében nyílik lehetőségünk arra – az erre vonatkozó pályázatot is benyújtottuk már –, hogy a lakosságot segítő előadássorozatot szervezzünk, melynek célja, hogy bemutassuk a különféle energiahatékonysági lehetőségeket. Az a tapasztalat, hogy az emberek nem ismerik ezeket az anyagokat, eszközöket, módszereket. A tervek szerint olyan szakembereket, előadókat hívunk ezekre a fórumokra, akiktől minden fontos kérdésre választ kaphatnak az itt élők. Szeretnénk továbbá – ezt már pályázaton kívül – egy mini bemutató parkot is létrehozni ezekből a fenntarthatóságot, energiahatékonyságot segítő eszközökből. A lehetőségek bemutatásakor arra törekszünk, hogy azok olyanok legyenek, amelyek itt helyben előnyösek, kivitelezhetőek.

SZOCIÁLIS PROGRAMOK IS

SEGÍTIK MAJD A HELYBELIEKET

– Az EFOP program keretében több pályázat is benyújtásra került, kerül. Ezek között van olyan, amelyen az önkormányzat indul, és vannak olyanok is, amelyekben együttműködő partnereként szerepelünk. Négy program indul várhatóan: „Együtt a nemessvámosi fiatalokért”, „Védőháló a családokért”, „Híd a generációk között” és „Kulturális intézmények a köznevelésért” címmel.

– Bízunk benne, hogy valamennyi pályázatunkon eredményesek leszünk, és legközelebb már azok részleteiről adhatunk tájékoztatást.

Felavatták az Időkapu elnevezésű emlékhelyet

Varga Tünde polgármester asszony köszöntője, előtérben a Szent Korona másolata a koronaőrökkel

A meghívott vendégek egy csoportja

„Meg kell hallanunk, mit üzen nekünk a múlt !”

Nádasdladány 750 éves

Nádasdladány 2016. szeptember 24-én egész napos programmal ünnepelt. A település első hivatalos írásos említése 1266-ból származik, tehát ebben az évben lett a község 750 éves. Az évforduló tiszteletére szervezett rendezvényre, a jelenlegi lakosságon kívül az elszármazottakat is meghívták, hiszen ennek a történelemnek mindnyájan részesei.

Az eseményen megjelent **Törő Gábor** országgyűlési képviselő, **Dancs Norbert** a Székesfehérvári Járási Hivatal vezetője, **Dr. Márfi Gyula** a Veszprémi Főegyházmegye Érseke, **Zuzanna Bonova**, szlovákiai testvértelepülésük, Csallóköznádasd polgármester asszonya, és a szomszédos települések polgármesterei, képviselői. A Szent Korona másolata koronaőrök kíséretében vigyázta a délelőtti programokat.

Délután került sor a Nádasdladányból elszármazottak találkozájára. A rendezvény a Nádasdy-kastély parkjában felállított nagysátorban zajlott, de ökumenikus istentiszteletet is tartottak a római katolikus templomban. Közel háromszáz vendég érkezett az ország egész területéről, mint elszármazott, hogy együtt tudjanak ünnepelni, és találkozni a helyiekkel, akik szintén szép számmal vettek részt az ünnepségen reggeltől egészen késő délutánig. Köszöntő beszédében **Varga Tünde** Nádasdladány polgármestere így fogalmazott:

– Itt vagyunk, ez számunkra a szent föld. Első írásos emlékeit megőrizte számunkra a történelem, 1266-ban Lodan néven említették a települést. Elődeink kiváló adottságokkal rendelkező térségben telepedtek le, a Bakony lábánál, a királyok és királynék városa közelében, az ország szívében, és jó zsíros földeken. 1437-ben már Kysladannak hívták, majd Sárladány lett, és a gróf Nádasdy család kérésére lett Nádasdladány, ahol most is élünk.

– A Nádasdy család által elnevezett majorok neveit még ma is használjuk, mint Ilona puszta vagy Mariska puszta, vagy az Öreghegy településrészt, vagy a Diófa sort, vagy a Belső sort. Most nem így hívjuk őket, de nagyon sokan közülünk tudjuk, hova kell memmi, ha ezeket a neveket halljuk.

– A Nádasdy-kastély mindenki kastélya lett, mert mindenki szívügyének tartja a sorsát. A templomok, az intézmények sok-sok emléket rejtegetnek számunkra, és ez a kis közösség vigyáz rájuk, ez az örökségünk! Tudjuk, hogy érdemes odafigyelni, megőrizni és becsben tartani őket, mert gyökere-

inket jelentik. Tudjuk, ez az a megtartó erő, amely múltat, jelent és jövőt összeköt.

– Meg kell hallanunk, mit üzen nekünk a múlt – ahhoz, hogy tudjuk, merre kell tartanunk a jövőben. Újítjuk épített örökségeinket, védjük környezetünket, őrizzük és bővítjük kulturális értékeinket, és figyelünk a közösségre, az összetartásra, és embertársainkra.

Az évforduló tiszteletére – Idő kapu néven – emlékhelyet lepleztek le a Kossuth Lajos utcában, a kastélyban pedig kiállítást rendeztek a 750 éves múltról, és a helyi intézmények óvodásai, iskolásai, nyugdíjasai adtak ünnepi műsort. A megjelentek Nádasdladányból elszármazott művészek előadásában hallhattak éneket, zenét, láthattak néptáncot. Beszélgetés volt **Gróf Nádasdy Borbálával** nádasdladányi emlékeiről, és a jövőbeni tervek megvitatásával ért véget a rendezvény.

Egy éven át dolgoztak a sikerért a rácalmásiak

Egy TÖKéletes fesztivál

A tök fesztiválhódítóként szeptembertől egészen a Mindenszentekig, vagy, ha úgy tetszik a Halloweenig, uralja az őszi rendezvényeket. A tökös események egyik legnagyobb „nyitóbálja” vitathatatlanul a Rácalmási Tök-fesztivál. Szeptember közepén immár 13. alkalommal tettek ki magukért a Városvédők, hogy az ideérkezők most is felhőtlenül, és igényesen szórakozhassanak. A háromnapos, teltházás bulihoz csodás, egyedi miliót ad mindig a Jankovich-kúria. A gazdag programkinálathból a leghangulatosabb pillanatokat Bodnár Sándor, fő-szervező, a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnöke segített felidézni.

– *Kezdjük a pénteki nyitónappal!*

– Ami engem leginkább megértett, az a rengeteg apróság. Óvodások, kisiskolások nyüzsgő sokasága uralta a kúriát péntek délelőtt. Úgy tűnik, idén is sikerült olyan programokat összeállítanunk, amit sokan vonzóknak találtak. A gyerekhad méretét talán még szemléletesebbé teszi az a tökmennyiség, amelyből az apró kezek a három nap alatt díszes lámpásokat faragtak: 2500 süttőtökből jó, ha 100 maradt a végére. Ez is jól mutatja, rendkívül népszerű amit itt kínálunk.

– Érkeznek hozzánk gyerekek a környező településekről, de kicsit távolabbról – Előszállásról, Sárbogárdról, Duna-földváról, Budapestről, sőt még a Duna túloldaláról is. Busszal jönnek a gyerekcsoportok a kézműves foglalkozásokra, bábelőadásokra, zenés műsorokra, melyek közül az egyik leghangulatosabbat talán Farkasházy Réka és a Tintanyúl produkált.

– Ennyi boldog gyereket látva, mindig abban reménykedünk, hogy később is emlékezni fognak az itt töltött órákra, és felnőttként vissza-visszalátogatnak majd hozzánk.

– Ugyancsak üde színfoltja volt a pénteki napnak – a sport jegyében – a Töklámpás bringatúra. 130 bicajos kerekedett velünk. Sajnos a másnapi *Tekerj tökölni!*-t

elmosta az eső, így Dunaújvárosból a kerékpárosok más módon juthattak csak el hozzánk.

– Az est sztárfellépői közül Gáspár Lacit, valamint a Kozmix együttes koncertjét emelném ki, kitűnő hangulatot varázsoltak a színpad előtti térre.

– *A péntek tehát a gyerekeké volt, a szombati programok minnek a jegyében zajlottak?*

– Alapvetően ezen a napon a családi-as hangulat megteremtésére törekedtünk, arra, hogy a felnőttek, és a gyerekek együtt mozduljanak ki, és hogy itt mindenki megtalálja a kedvére való elfoglaltságot. A közös szórakozást egy újdonsággal is csábítóbbá tettük: bevettük a családi jegyet. Két felnőtt, plusz két gyerek – de ha a lurkókból több volt, azt se bántuk –, összesen 3000 forintért együtt tölthettek itt egy szép, tartalmas napot. A sokgyerekeseknek sem kellett aggódniuk, mert – ahogy eddig is – az egy méter alatti, vagy akörüli gyerekek ingyen jöhetnek be a rendezvényre.

– A szombat délelőtti fellépők főleg a gyerekek igényeit szolgálták, a délután pedig már inkább a felnőtteknek kedvezett. Bangó Margit neve önmagáért beszél, nem véletlen, hogy nagyon sokan megnézték a műsorát. A Talamba

ütős együttes is nagyon népszerű volt, a Republic pedig fergeteges koncertet adott az esti színpadon.

– Vonzóak voltak a kiállításaink is – az olyan új elemek mellett, mint a rongybaba vagy a levendula bemutató –, egy ecuadori festőművész alkotásait is megtekinthették az érdeklődők.

– *Mit tartogattak a finisre, a vasárnapi zárónapra?*

– A magyaros rockot úgy tűnik, sokan szeretik, mert Jolly és Suzy koncertjére – annak ellenére, hogy az délután egy órakor volt – ömlött a tömeg. Színesítette a hét utolsó napjának programját Nagy Bandó András műsora is, aki már harmadik alkalommal nevette meg, ugyancsak nagy számú rajongóit. Végül méltó befejezése volt a háromnapos Rácalmási Tökfesztiválnak Geszti Péter „Létvágy” című koncertje, melyen ezek énekelték együtt a dalokat.

– A három nap alatt a látogatók száma meghaladta a tízezer főt. Ez ugyan kevesebb, mint hajdanán, de nem panaszkodhatunk. A rendezvényeink nem veszteségesek, egyetlen egy ellenségünk van, az időjárás. Szerencsére idén az égiek kegyeikbe fogadtak bennünket, a három nap alatt, jószerivel végig, szép időnk volt.

– A kísérő rendezvényeket is próbál-

tuk kicsit jobban szervezni, témánként egy helyre koncentrálni, s ezzel áttekinthetőbbé tenni. Például az összes gasztronómiai eseményt az Ízek utcájába telepítettük. Már mos pozitív visszajelzéseket kaptunk, mind a vendégektől, mind a gasztrósoktól, akik idén meg voltak elégedve a forgalommal.

– Újdonság volt a kemencéből, frissen árult sülttök is. Több mint 100 tepsinyi fogyott, igaz az ára is baráti volt. Idén hamar beérték a tökök, így nem csoda, hogy kelendő volt ez az ingyencsaj. Ugyancsak népszerűek voltak a tökök süteményeink, főleg a tökök-mákos rétesek. Az önkéntes hölgyek, élükön mestercukrászunkkal, reggeltől estig készítették és árulták a finomságokat.

– Összesen 1 millió forint értékű tökököt biztosítottunk a résztvevőknek erre a három napra: dekoráció, süttőtök, ivólé, lekvár formájában.

– Meg kell említenünk még a méltán népszerű helikopterezést is, hisz a levegőből nézve csodálatos látványt nyújt Rácalmás és környéke, a Duna, a Dunai Nagysziget.

– Egyetlen gondunk akadt csupán, idén át kellett szerveznünk a parkolási lehetőségeinket, mivel a korábbi területet, ahol ezt megoldottuk, a tulajdonosa lekerítette. Ezért felkészültünk új parkolóhelyekkel a kúria környékén, illetve a Duna-parton.

– *Hogyan kerülnek kiválasztásra azok, akik itt megjelenhetnek a háromnapos fesztiválon?*

– Egyrészt – hál’ Istennek – sokan maguktól jelentkeznek nálunk, hogy szeretnének részt venni. A kiválasztásnál azonban ra-

gaszkodunk egy alapelvünkhöz: nem akarunk búcsú jellegű kirakodóvásárt. Kizárólag olyan népi alkotókat fogadunk, akiknek már nevük van a szakmájukban. Így került kiválasztásra az említett rongybaba készítő – az ember nem is gondolná, milyen szépségeket lehet rongyokból alkotni –, vizsaszatéró kedvencünk Tímár Éva, aki évről évre fantasztikus kerámiáival kápráztat el bennünket, és Kalmár Benedek, akasztói töknemesítő, kertészmérnök is lenyűgözte a szervezőbizottság tagjait, épp úgy, mint a közönséget. Nemesítési munkájának eredményeként fantasztikus alakú és színű tököktemények születnek.

– *A határon túlról is érkeztek fellépők, vendégek?*

– Minden évben van egy nemzetközi szála is a programoknak. A Rácalmáson élő szerb kisebbség hívta meg a negyvenfős néptáncscsoportot, az OPÁNKE Szerb Hagyományőrző Kulturális Egyesületet. De az itt élő családok közvetlenül, otthonaikba is fogadtak vendégeket Szerbiából, akik szívesen jöttek a Tökfesztiválra.

– Emellett egy Magyarországon tanuló ecuadori diákokból álló néptáncscsoport is fellépett, és ahogy említettem már, egy ecuadori festőművész képeit is bemutattuk.

– A nemzetközi programok közé sorolható a koreai ételek bemutatója is. Az ételkülönlegességeket évről évre legfőbb támogatónk, a Hankook Tire Magyarország Kft. vezetői, dolgozói, illetve itt élő családtagjaik készítik. Az ingyenes kóstolók mindig sok érdeklődőt vonzanak.

– *A rácalmási Tökfesztivál egyik csúcspontja minden évben, az utcai dekorációk értékelése. Nagy a verseny? Sokan öltöztetik díszbe a portájukat?*

– Rengeteg tökkompozíció készült idén is. Legnagyobb örömünkre a legeldugottabb kisutcákban is készültek tökdekorációk. A legtöbbet közülük azok láthatták, akik a kisvonatra szállva körbe utaztak a város főbb utcáin. Kétezer háromnapos, kétfős belépőt osztottunk ki a versenyre nevezőknek. Ez azt jelenti, hogy ezer alkotás született, ezek közül kellett kiválasztanunk a legjobbakat. Talán az ingyen belépő volt ennyire csábító, talán az számított, hogy a rácalmásiak magukénak érzik a fesztiváljukat – végül egyre meg, pompás látványt, különleges hangulatot adnak ezek a fantáziadús utcai alkotások.

– *Ezernyi program, sok-sok finomság, millió egy megoldandó probléma, feladat. Mindez kizárólag önkéntesekkel?*

– Igen. Mindenre az egyesületi tagjaink ügyelnek. Ez egy hatalmas feladat, de mindenkinek megvan benne a maga munkája, szerepe, felelőssége. 172 fő – az iskolai önkénteseket nem számítva ebbe – biztosította a teljes helyszínt: beléptetéstől a szemétszedésig, a mosdók tisztaságától a vendégek, fellépők kalauzolásáig, a finomságok elkészítésétől azok értékesítéséig. Mindenre odafigyelünk, hiszen minden évben ez a mi „nagy napunk”, azaz inkább „nagy hétvégénk”.

30 éves fennállását ünnepelte a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar

Kisváros – nagy fejlesztések

A jubileumok éve volt Táton

Az elmúlt egy évben számos évfordulót ünnepeltek a Duna-parti kisvárosban. A 20 éves német és osztrák testvér-települési kapcsolatról, a 30 éves német nemzetiségi fúvószenekarról és mazsorett csoportról, a 25 éves asszonykórusról, és a 10 éves porcelánbaba klubról, no, meg a férfikórusról emlékeztek meg ünnepek, találkozók, fesztiválok keretében. Az élet azonban nemcsak ünnepnapokból áll Táton sem, fejlesztésekről, tervekről, megvalósult beruházásokról beszélgettünk Turi Lajos polgármesterrel.

– *Melyek voltak az elmúlt időszak legfontosabb eseményei a városban?*

– Folytattuk az eleink által megkezdett lépésről-lépésre fejlesztést, építkezést. Ezt egyrészt az önkormányzat pénzeszközeiből, másrészt pedig két pályázati csomagból tudtuk megtenni. Az egyik csomag az adóssághozzájárulásban nem részesült településeknek juttatott összeg volt, mintegy 181 millió forint. Ebből az orvosi rendelők belső felújítását valósítottuk meg, és utcákat aszfaltoztunk, valamint járdákat építettünk.

– A másik csomag a norvég projekt, ezt a csapadékvizek kezelésére írták ki, és most van a finis időszakában. A klímaváltozás során keletkezett csapadékvizek föltérképezésére, mérésére, matematikai modell készítésére, hidrológiai tanulmányozására, valamint engedélyes tervek készítésére szolgált, és bizonyos fokú kivitelezésre is. Komplet vízelvezető rendszerek valósultak meg a település alsóbb részén, melyek összegyűjtik a csapadékvizet, és bejuttatják a vízgyűjtőbe. Emellett tavaly önerőből, mintegy ötmillió forintból közvilágítást fejlesztettünk az újtelepi részen. Nagy reményeket fűzünk a Település és Területfejlesztési Operatív Programhoz, talán jó eséllyel pályázunk az orvosi rendelő külső megújítására és a bölcsődénk fejlesztésére. Nem csak a közkényelmi beruházásokra gondolunk, hanem perspektivikusan a gazdaságélénkítésre, munkahelyteremtésre is. Az ipari területünk lassan betelik, ám komoly igény mutatkozik a cégek részéről, ezért ennek fejlesztésére közel 300

millió forint pályázatot nyújtottunk be a TOP keretein belül. Emellett saját büdzséből játszóteret építünk Újtelepen, elmaradt járdákat igyekszünk pótolni, tehát járdafelújítás is lesz.

– *Gondolom, nemcsak infrastruktúrális beruházásokat terveznek?*

– Valóban, nemcsak az infrastruktúra, az élhetőbb jövő mentén gondolkodunk, hanem a gyökerekre is visszaemlékezünk. Nemrég adtuk át a tájházat, ami már évek óta készül, de ennek a gyűjtőmunkája, rendszerezése, válogatása időbe telt. A Fő út 32. szám alatti épület az utolsó sváb jellegű házak egyike Táton. Itt kapott helyet egy néprajzi és helytörténeti gyűjtemény, amely méltó mementója eleink életének, kapocs a svábság és a mostani emberek között. Az anyag oroszánrészét a kultúra táti lovagja, Szabó József gyűjtötte. Évtizedek óta szenvedélye a tárgyi emlékek, relikviák gyűjtése, óriási, pótolhatatlan munkát végzett.

– *Hogy áll az új közlekedési csomópont ügye?*

– A nagy csomópont, ami a 10-es út esztergomi kihajtásánál található, nagyon forgalmas, és balesetveszélyes, ide egy körforgalom épülhet. A tervek elkészültek, ám mivel állami beruházás, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. hatáskörébe tartozik. Reményeink szerint megtalálják az illetékesek azt a pályázati konstrukciót, amelynek keretében a kivitelezés sikeresen megvalósulhat. Ezzel párhuzamosan a körforgalom mellett

kerékpárút és gyalogosút is épülhet egy külön híddal. Így gyakorlatilag a település ófalusi része az Újteleppel is összeköttetésbe kerülhet. Összekötik a tatabányai csomóponttal is, itt nem lesz körforgalom, csak az osztott pálya átépítése, és a biztonságos gyalogos átkelőhely a másik oldalra, valamint az újtelepi részre.

– *Végezetül hogyan látja a város sport, kulturális és civil életét? Milyen számban vesznek részt a tátiak az egyes csoportok, egyesületek munkájában?*

– Sportvonalon a futball az, ami nagyobb számú embert megmozgat, a csapat nyáron például baráti találkozón vett részt az osztrák testvértelepülésünkön, Molln-ban. Az egyesületek egyébként jó lehetőséget jelentenek a testvérkapcsolatok építésére, ápolására. Azon túlmenően, hogy családok kerülnek kapcsolatba egymással, nagyon fontos, hogy a civil szervezetek még jobban egymásra találjanak. Nekik is köszönhető, hogy jól működő testvérkapcsolatunk van még a felvidéki Ebed településsel a Duna másik felén, és a partiumi Kaplony községgel is. Mintegy hatezren élnek Táton, úgy tudom, hogy a lakosság kvázi 10%-a tagja a különféle civil szerveződéseknek. A fiatalokat a legnehezebb megszólítani, különösen a középiskolás, főiskolás, egyetemista korosztályt. Eljárnak tanulni, megvan a maguk életvitеле, feszült hajtása, de szerencsére egyre többen találnak haza, és lesznek aktív részesei településünk közéletének.

Veér Károly

Isbrand Ho, a BYD Europe ügyvezető igazgató, Wang Chuanfu, cégalapító és elnök, Yongping Chen, BYD Europe ügyvezető igazgatóhelyettes ill. BYD Electric Bus & Truck Hungary Kft. ügyvezető igazgató

Elektromos buszok készülhetnek Komáromban

A BYD elnöke elégedett a látottakkal

Komáromba látogatott az elektromos buszokat gyártó, kínai illetőségű BYD elnöke, Wang Chuanfu, aki nem csupán a városvezetéssel tárgyalt, de a folyamatban lévő üzembővítést is megtekintette. Az elnök elégedett volt a látottakkal, elmondta, hogy minden a tervek szerint halad, így jövő év januárjában vagy februárjában a gyártás is elindulhat. A BYD és Komárom önkormányzata egyaránt hosszú távú együttműködésben gondolkodik.

A cég választása azért esett hazánkra, mert egyrészt a buszgyártásnak évtizedes hagyományai vannak nálunk, másrészt az ország Európa szívében található. A BYD Komáromból szolgálja majd ki az uniós piacot, hiszen 25 nagyvárosban már a cég elektromos buszai játsszák a főszerepet a tömegközlekedésben.

A BYD nem új betelepülője az ipari parknak. A már meglévő területükön most 6,2 milliárd forintos beruházást hajtottak végre, aminek eredményeként összeszerelő egységet és kutatásfejlesztési részleget is létrehozna. A cég két ütemben 300 fő foglalkoztatását vállalta. Kezdetben éves szinten 200 elektromos busz gördül majd le a komáromi gyártósorról. Ezt a számot a jövőben ezerre szeretnék növelni. A tervek szerint a komáromi gyártóüzemből 12 méter hosszú elektromos buszok kerülnek majd ki, mivel ezekre van a legnagyobb kereslet az európai piacon.

A találkozót követő sajtótájékoztatón dr. Molnár Attila polgármester kiemel-

te, hogy a fejlesztés összhangban van a kormány keleti nyitás politikájával és az „Egy övezet, egy út” programmal. A BYD beruházása Komáromnak a munkahelyteremtés és a helyi adóbevételek szempontjából egyaránt fontos, és mind az önkormányzat, mind a cég hosszú távú együttműködésben gondolkodik. A BYD vezetői keresik és kérik az önkormányzat partnerségét, hogy további területekhez juthassanak az ipari parkban.

Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő hangsúlyozta, a fejlesztés a kormány megalapozott gazdaságpolitikájának eredménye, és nem csupán Komárom, de az egész ország számára prosperáló beruházásról van szó. Különösen fontos és megtisztelő a város számára, hogy egy olyan innovatív gyártási technológiával telepedik ide egy cég, ami egy új szelete, egy új ága a magyar iparnak.

NAPSUGÁR

FOTÓ: MAZÁN TIBOR

HAT ÚTSZAKASZ MÉG

AZ IDÉN ELKÉSZÜL

Tatabánya - Alsógallán, Dózsakertben, Kertvárosban, Sárberekben, Újvárosban és az Ipari Parkban találhatóak azok az útszakaszok, amelyek összesen 500 millió forintból, a Modern Városok Program rendkívüli támogatásának keretében újulhatnak meg. Az Aradi utcában és a Dózsa György úton már csak az utolsó simítások vannak hátra, dolgoznak a szakemberek a Mártírok útján és Sárberekben is, de munkagépek zajától lesz hangos a Komáromi és a Vadász utca is.

IDŐSNAPI KÖSZÖNTÉS

Bicske - Az Idősek Világnapja alkalmából 70 év feletti lakosait köszöntötte Bicske Város Önkormányzata. A Báder Fogadóban megtartott ünnepi ebédet megelőzően Pálffy Károly polgármester köszöntötte a megjelent mintegy 150-200 nyugdíjast. A város-

vezető rámutatott, a jelenlévők már megtették azt, amit elvárt tőlük a család, a nemzet, ezért most már a fiatalokon a sor, hogy lehetővé tegyék az öregkorhoz méltó életet, és támogatást nyújtsanak a pihenés éveiben.

JÉGCSARNOK ÉPÜL

Ajka - A város polgármestere, Schwartz Béla sajtótájékoztató keretében örömmel számolt be arról, hogy jövő októberében avathatják jégcsarnokukat, mely a sportprogramok mellett számos kulturális rendezvény helyszínéül is szolgálhat majd a jövőben. Az új, 5100 négyzetméteres létesítményben 1800 négyzetméteres jégfelület lesz, és akár 500 főre bővíthető lelátóval rendelkezik majd.

KRALOVÁNSZKY ALÁN DOMBORMŰ

Székesfehérvár - Marosi Arnold, Weöres Sándor múzeumigazgatók, Gunda Béla néprajzprofesszor, Fitz Jenő régészpro-

Ismét elpáholták a törököket a magyar seregek

XVIII. Csókakői Várjátékok 2016

Immár tizenharmadik alkalommal rendezték meg szeptemberben a hagyományos Csókakői Várjátékokat. Az eseményre először Csókakő írásos említésének 700. évfordulóján került sor 1999-ben. Ennek emlékére ma már hagyományosan, minden évben e jeles dátum környékén rendezi meg az önkormányzat a jeles eseményt.

Az idei évben három napig tartott a várjátékok. Az első napon I. István királyunk életének befejezését és az utána következő hatalmi harcokat bemutató Vazul Vére rockoperát mutatták be, s megnyitották a Móri Borvidék borait bemutató borutcát.

A második napon az igazi lovagi küzdelmek és a kulturális programok voltak főszerepben, megelevenedett a középkor a hagyományőrzők révén. A várat szeptember 3-án háromszor megostromló magyar sereget a székesfehérvári II. András Királyi Lovagrend alakította, a harmadik alkalommal vereséget szenvedő törököket pedig a Csószai Történelmi Haditorna és Hagyományőrző Egyesület jelenítette meg. A számos csatát látott falakat természetesen a nap végére a harmadik próbálkozásra, mint minden évben, a magyarok visszafoglalták.

A fellegvárban a Csókakői Sárkányok tartották magukat, akik a felmentő sereg érkezéséig a felnőtteknek, gyerekeknek íjászatot tartottak és bemutatták a középkori életet a várban. A bajvívó téren a Csókakői HUN-OK voltak az urak, itt a felvert jurtákat lehetett megtekinteni, illetve a hun és az Európa által egykor rettegett magyar nomád harcmóddal ismerkedhetett meg az érdeklődő. A székesfehérvári Szondi SE Magyar Királyi Kardforgatók harci alakulata sem maradhatott el a várjátékokról, akik egy katonai tábor is felállítottak a bajvívótéren, és komoly bajvívótornákat láthattunk tőlük. A Csókakői Amandina Lovasudvar fiatal tehetségei egy ügyességi lovasbemutatóval örvendeztették meg a közönséget.

Az idén az abai Megyer Sarja Hagyományőrző Egyesület lovakkal megvívott lovagi tornát rendezett a Nagy-Magyarország téren, ahol Lóki György solymász is röptette a kicsik és a nagyok öröme a sólymokat. A Lengyel Testvériség lovagi csapata is tiszteletét tette a Csókakői Várjátékokon, ők először vettek részt a rendezvényen. Ők a lengyel-magyar barátság

jegyében érkeztek, Csókakő lengyel testvértelepülésének, Byczynának a képviselőjében.

A vár és a bajvívó tér mellett a Várszínpadon is zajlottak a különféle események. Felvonult a várat építő Várbarátok Társaságának Lovagi Tagozata, borlovagokat avatott és mutatott be a vár körüli szőlők védelmére felelős Szent Donát Borlovagrend, és átadták a község előjárói az idei kitüntetések is. A Csókakőért Érdemérmes **Rozsnyai Attila**, a Csókakő Legszebb portája kitüntető címet pedig **Karger László** vehette át. A fent említett lovagrendek mindegyike rövid bemutatót tartott a Várszínpad előtt is, de a középkori hangulatot fokozta a Szelindek Középkori Zenekar koncertje is.

Az egykori vásárok elengedhetetlen tartozéka volt a gólyalásosok bemutatója, színdarabja, amit a Madzag Bábegyüttes segítségével elevenítettek fel. Itt voltak a Banderia Zászlóforgatók, s a török időket megidéző hastáncosok a Shazadi Orientál Art hastánc előadásában.

A magyar néptánc is helyet kapott a műsorban, amit a Csókakői Barkóca-berkenye Néptáncgyűttes tagjai mutattak be. A magyarnóta énekes **Máté Ottília** is fellépett a várjátékokon, ahol népszerű nótákat és operett részleteket hallgathatott meg a közönség. A Csókakői HUN-OK tűztánc, a lézer show és a napot záró tűzijáték előtt a Megarox társulata az István Király rockopera részleteit adta elő a szép számú közönségnek, megalapozva a hangulatot a napot záró Viking Zenekar fergeteges, hajnalig tartó koncertjére, bulijára.

A harmadik napon a Csókakői Vári Vásár volt főszerepben, ahol az egykori vásárok hangulatát idézték fel, s vasárnap a gyerekeket, családokat vártak egy kötetlen program keretében. A gyerekek - az előző évhez hasonlóan - ingyenesen használhatták a felállított ugráló várakat és biciklovakat.

T.O.

Októberi látkép a munkagép árnyékából

Kész lehet a Fő tér a tél beállta előtt

Gárdonyi őszi megszépülése

A Gárdonyi központjában található Fő tér burkolatcseréje részben már nyáron megtörtént. Most tovább folynak a munkálatok, a tél beállta előtt gyakorlatilag elkészülnek a felújítással – erről beszélgettünk Tóth István polgármesterrel.

A térburkolat cseréje, a kerékpárút átvezetése, az új parkolóhelyek kialakítása mindenki meglegedésére megtörtént, ám az OTP előtti terület rendezése és az arculat-kialakítás elemei ősze tolódtak. A pénzintézet anyagi hozzájárulásával biztonságosabbá vált az előttük való közlekedés, a tér középssávja pedig teljesen átalakult.

A hajó az államiság, a fennmaradni tudás, „Hajózni muszáj” gondolat jelképe, de elsősorban a Velencei-tóhoz kötődést szimbolizálja Gárdonyiban. A most árvácskákka beültetett virágsávok nyáron átalakulnak, mert a mellékvtorla-növényntámaszokra színes futónövények kerülnek. Most még kell egy kis fantázia annak elképzelésére, hogy a kópadozatra L alakban ülőfelület kerül, s a hajó evezőpadja tényleges pihenőhelyül szolgál. A zászlótartó-ár-

bocok jól illeszkednek a kompozícióba. A tervező egy kreatív agárdi tájépitész mérnök, **Borsos Emese**, aki már több helyi közösségi tér megálmodásában közreműködött.

A környezet szépítése érdekében újra meghirdetik a novemberi önkéntes növénytelepítést. Erre a Gárdonyiak Lapja felhívása is mozgósít, de az igazi lokálpatrióták amúgy is szívesen jönnek az ilyen alkalmakra (sajnos, nem elegenden...). A tér sarkainál bokrok, évelő virágok, cserjék lesznek. A hajó jobb oldalát dimbes-dombos térhatásúan alakítják ki, s majd azok is kapnak növénytakarót.

„Sokat léptünk előre annak érdekében, hogy impozáns, mégis életközeli, marasztaló tereket hozzunk létre településeinken” – összegezte **Tóth István**.

DR. GÖDE ANDREA

„Navigare necesse est” - november

✎ fesszor, igazgató és Pesovár Ferenc néprajzkutató emléktáblája után Kralóvánszky Alán régész domborművét avatták fel a székesfe-

hérvári Szent István Király Múzeum Országzászló téri épületének falán. A sorrendben hatodik dombormű a hazai középkorkutatás egyik meghatározó alakjának állít emléket.

ÚJ DUNA-HÍD ÉPÜL

Komárom - A 600 m hosszú, egypilonos, ferdekábeles híd megépítése mérföldkő lesz a magyar-szlovák Duna szakaszon található átkelési lehetőségek kibővítésében. A teherforgalom Városszabadi

– Medvedov irányából 53 km, míg Parassapuszta – Sahy irányából 180 km hosszú kerülővel tud áthaladni a magyar és szlovák határszakaszon. A Komárom és Komárno (Révkomárom) között megépülő híd a magyar oldalon az 1. sz. főutat köti össze a szlovák oldalon a 63.sz. főúttal.

ÚJ GÉPJÁRMŰFECSKENDŐT KAPTAK A TŰZOLTÓK

Oroszlány - A sportszarnok előtt, ünnepélyes ke-retek között vehették át Oroszlány önkormányzati tűzoltói a MAN típusú, új gépjárműfecskendőt. Az eseményen a város és járás politikai és társadalmi életének reprezentánsai mellett ott volt **Czunyiné Bertalan Judit** országgyűlési képviselő, a katasztrófavédelem megyei vezetői, valamint a környék polgármesterei is.

Idén újdonságokkal is várják a látogatókat

Adventi Forгатag Dunaújvárosban

Az idei évben az eddig megszokotthoz képest hosszabb időintervallumban, azaz november 27-től egészen december 23-ig tart az Adventi Forгатag elnevezésű rendezvény Dunaújvárosban. A színes programokat Csérna Gábor polgármester ajánlotta figyelmünkbe.

- Milyen pontokon rendezik meg az idei Adventi Forгатagot?

- Központi helyszínünk a Városháza tér lesz, ahol a színvonalas előadások, a feldíszített kis faházak hangulata, a kürtőskalács és forralt bor illata mellett az idei karácsonyváros programjában számos újdonság is található. A vásárolók köre például külön kézműves sátorral bővül. A Kortárs Művészeti Intézetben minden nap lesz ingyenes játszóház, de emellett külön programmal is kedveskedünk a legkisebbeknek. Mesekuckó várja majd az apróságokat december 08-án, 9-én, 12-én, 13-án, 14-én, fél 6-6 között a főtéren, ahol a Bartók Kamaraszínház művészei mesélnek a Betlehemenél.

- Eszerint kiemelt figyelmet fordítanak a legifjabbakra?

- Természetesen, és ha már gyerekekről beszélünk: településünk vállalkozó szellemű iskolái felállítják és feldíszítik a Városháza téren a saját karácsonyfájukat, így több mint 10 fenyő köszönti így módon az ünnepet.

- Milyen programok várják a nagyszínpadon a látogatókat?

- Minden vasárnap adventi gyertyagyújtás lesz, rövid istentisztelettel. December 5-6-án jön a Mikulás, várja a gyermekeket, s ahogy az alábbi programrészletből is kitűnik, december 23-ig esténként, a színpadi műsorban nem csupán a helyi és térségi csoportok, együttesek lépnek színpadra, hanem sztárvendégeink is megtisztelik városunkat. Itt lesz többek között Feke Pál, Tabáni

István, Antal Timi, Demkó Gergő, Takács Nikolas, Vásáry André, Maróth Viki és a Nova Kultúr zenekar, valamint Zséda és a Fortissimo is koncertet ad. Fellép továbbá Zoltán Erika Tánciskola csapata is.

- Kikre számíthatnak támogatóként e gazdag programsorozat összeállításában?

- A rendezvény az önkormányzat, a helyi iskolák, a civil szervezetek, a Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza, az MMK, a Tourinform iroda munkatársai és számos támogató jóvoltából valósulhat meg. Bizom benne, hogy Dunaújváros lakói idén sem fognak csalódni, és élvezni fogják az adventi időszakban a tartalommal, élményekkel teli kikapcsolódást!

TO

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„Ma már ott tartunk, hogy gondot okoz a vízes szakemberek pótlása a fizikai munkát végzők körében is. Meg akartuk mutatni ezt a csodálatos szakmát, az eredményeket, sikereket, és ezzel kívántuk felkelteni a szülők, és a fiatalok érdeklődését a vízügy iránt.”

KUGLER GYULA

„Vállalat és vállalkozás” - könyvbemutató

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában mutatták be a szlovák vállalkozó és közgazdász Štefan Kassay professzor „Vállalat és vállalkozás” pentológiája negyedik és ötödik kötetét. A Gondolat Kiadó által megjelentetett mű a vállalkozások tulajdonosai, a felső- és középvezetők, a posztgraduális hallgatók és az átképző tanfolyamok résztvevői számára kínál jól hasznosítható elméleti és gyakorlati ismereteket a gyártási folyamatok, illetve a tanulás és fejlődés területén. A kiadványok 5 nyelven és 38 országban jelennek meg.

Székesfehérvár

A Pannonjob Kft. szervezésében a Dunántúl egyik legjelentősebb HR szakmai rendezvényére került sor szeptember közepén, Székesfehérváron, több mint 120 szakember részvételével.

Cikkünk a 31. oldalon

Tatabánya

A Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, és a Magyar Kereskedőház Közép-európai Kereskedelemfejlesztési Hálózata fórumot tartott a kamara tatabányai székházában. A rendezvényen többek között bemutatták a kereskedőház három szlovákiai irodájának munkáját, valamint a két ország vállalkozói bővíthették üzleti kapcsolataikat.

Cikkünk a 37. oldalon

A papír örök és él – vallják joggal a szakmabeliek

Egy sikeres privatizáció története

A rendszerváltást követően a hazánkban működő papírgyárak többsége mára már eltűnt. Egyedül az egykori Papíripari Vállalat Dunapackot létrehozó menedzsmentje talált tartósan működő megoldást, és ennek eredményeként mára a Dunaújvárosban működő papírgyár a szó szoros értelmében világ színvonalú, Európa élén álló papíripari fellegrárrá válhatott. Az osztrák Prinzhorn Csoport a hazai szakmabergárda tudására, szakmai javaslataira építve világelső technológiát telepített a Duna-parti városba. A befektetői bizalom ma is maximális, a multinacionális vállalat hazai cégét ma is magyar menedzsment irányítja, élén Bencs Attilával, aki szívesen mutatta be lapunknak a húszéves értéktérítő fejlesztés történetét, hátterét.

– Milyen út vezetett a dunaújvárosi papírgyártás gyökereitől a mai modern Hamburger Hungaria Kft.-ig?

– A papírgyártás alapanyaga tradicionálisan a fa, Dunaújvárosban azonban a visszagyűjtött hulladékpapírból gyártanak ismét csomagolópapírt. Az itt létrejött papíripar az 50-es években Dunapentelére telepített Sztálin Vasműhöz kötődik. A nehézipar magával húzta a könnyűipart is, így 1962-ben megkezdte működését a papírgyártás első egysége, a Dunai Szalmacellulózsgyár. – A következő állomást a Dunaújvárosi Író-nyomó Papírgyár megépítése jelentette 1965-ben, de a kiteljesedést – 1976-ban – az úgynevezett „hullámvértikum”, a csomagolóanyag-gyártás életre hívása hozta meg. Ekkor még félcellulózból készítettek csomagolópapírokat, illetve alappapírokat, melyekből aztán hullámlemez készült. A három egység egészen a privatizációig ebben a formában működött. A cég életébe 1990-ben kapcsolódott be a Prinzhorn Csoport, első körben 40, majd 1995-ben 100%-os tulajdont szerzett a dunaújvárosi papírgyárban, illetve a Dunapack Rt-ben. A profilidegen egységeket értékesítette, ezek közül a Dunacell és a Dunafin, megtalálva saját célpiacát, ma is működik, speciális termékeket gyárt.

– A dunaújvárosi papíripar, illetve ehhez kapcsolódóan a magyarországi papírgyártás történetét könyv formájában is megjelentettük, Élő papír címmel. Az interjúk, emlékiratok nem csak képet adnak a hazai papírgyártás múltjáról, de a könyv arra is rádobbant, milyen óriási szerepe van egyes

személyeknek, vezetőknek abban, hogy milyen irányt vesz egy-egy vállalat sorsa.

– A Prinzhorn csoport szakmai befektetőként elkötelezett Magyarországhoz mellett. Mivel sikerült kiérdemelnünk ezt a bizalmat?

– A Prinzhorn családnak már a hatodik generációja tevékenykedik a papíriparban. A kezdetektől, a manufaktúrák idejétől jelen vannak a papírgyártásban. Wilhelm Hamburger nevét a Prinzhorn csoport összes papírgyártási egysége felvette – így mi is – ezzel tisztelve a szakma egyik (egyébként Magyarországhoz kötődő) pionírja előtt. Ha már a neveknél tartunk, nem mehetünk el szó nélkül amellett sem – sőt kifejezetten büszkéek lehetünk rá –, hogy a magyar Dunapack nevet pedig a cégcsoport minden egyes feldolgozóüzeme viseli Európa-szerte, köszönhetően annak a kiváló szakmabergárdának, akik nemzetközileg elismert céggé formálták a Dunapackot.

– Tulajdonosaink tehát fontosnak tartják a tradíciók ápolását, a magas szaktudás honorálását. Szakmai befektetőként hamar meglátták a lehetőséget a növekvő kelet-európai piacokban, de az is döntő érvnek számított, hogy Magyarországon a tevékenységhez szükséges szakértelem is rendelkezésre állt. Tapasztalataik révén azt is tudták, hogy ezt az iparágat nem lehet betanított munkásokkal, összeszerelő üzemek mintájára működtetni. Magas szakmai szint, tapasztalat kell, ami megvolt a magyar kollégákban. Ezzel sikerült

az új tulajdonosokat az akkori menedzsmentnek meggyőznie arról, hogy pusztán piacvásárlás helyett érdemes inkább befektetni, és a helyi termelést fejleszteni. A javaslat mellett szólt az is, hogy Dunaújváros logisztikai szempontból is sok előnyt kínált. Geográfiai elhelyezkedése előnyös az európai kapcsolatok építéséhez. A hullám-alappapír egy-kétezer kilométeres körben még gazdaságosan szállítható, ehhez ez a telephely ideális központot kínált. – A privatizációt követően rövid időn belül megindult a fejlesztés. Jelentős átszervezéssel sikerült illeszteni a termékek minőségét, illetve költségstruktúráját a nyugat-európai piachoz.

– Milyen sarokpontjai voltak a sok éven át tartó fejlesztéssorozatnak?

– Az első nagyobb – ma már látjuk, hogy sorsfordító – átépítésre 1998-ban került sor. A 15 millió eurós fejlesztés volumenét tekintve nem számított nagynak, mégis kritikus volt a jövő szempontjából, és alapvetően meghatározta a dunaújvárosi telephely későbbi sorsát. A hazai szakemberek által alaposan előkészített projekt sokkal jobb eredményeket hozott, mint amiket a tulajdonos elvárásaként megfogalmazott. A szakmai kollektíva bizonyított.

– További fejlesztési javaslatokkal álltunk elő, de a tulajdonosaink akkor úgy látták, hogy Németországban a gazdasági környezet és az állami támogatottság tekintetében jobb feltételekkel indulhat meg egy gyáráépítés. Némi vigasz az, hogy a sprembergi papírgyár felépítésében 2003-

2005 között projektvezetőként újabb tapasztalatokat gyűjthettem.

– Az igazi kiugrást idehaza annak az új modern papírgyárnak a megépítése jelentette a régi mellé, amiért már 1999-től küzdötünk. 2007-2009 között egy 280 millió eurós beruházás keretében hoztunk létre egy új, korszerű hullám-alappapírgyártó létesítményt. Ezzel párhuzamosan meghoztuk a fájó döntést is: csepeli telephelyünket bezárjuk. A logisztikai és környezetvédelmi korlátok ott kizárták a további növekedést. Szerencsére sikerült átmentenünk az értékeinket: a kitűnő szakembergárdánkat. Dunaújvárosban, az újonnan létrejövő Hamburger Hungária Kft.-ben – melynek a kezdetektől ügyvezető igazgatója vagyok – állást kínáltunk mindenkinek, aki akart, jöhetett. Ez a momentum – meglátásom szerint – ugyancsak kulcsfontosságú tényező volt a későbbi sikerek elérésben.

– A fejlesztéssorozatot a legutóbbi, idén felavatott beruházásunk tette teljessé azzal, hogy biztosítja önálló energiaellátásunkat. A 150 millió euró értékű, kapcsoltan hőt és villamos energiát előállító erőművünk szilárd tüzelőanyagokat – többek között a papírgyártás során keletkező, korábban lerakókba kerülő hulladékot, valamint biomasszát és szenet – használ fel az energia előállításához. A környezetkímélő megoldás lényegesen hozzájárul a magyarországi értékkeremtéshez, illetve csökkenti hazánk energia-függőségét.

– Mit jelent a környezetbarát, fenntartható, körforgásos gazdálkodás?

– A papírgyártás jellemző alapanyaga a fa, ami megújuló. Mi azonban a 90-es évek közepétől 100%-ban újrahasznosított hulladékpapírból gyártjuk a termékeinket. A természettel barátságban élő, fenntartható telephely vagyunk, és egy párját ritkító, a hazai cégcsoport tagjai között lebonyolítható teljes körforgásos gazdálkodást folytatunk: a Duparec Kft. által begyűjtött papírból a Hamburger Hungária Kft. hullám-alappapírt gyárt, melyből a Dunapack Kft. környezetbarát csomagolóanyagokat készít. A felhasználás után ezek ismét begyűjtésre kerülnek. Az így többször visszaforgatott termékek rendszerint költséghatékonyabb megoldást nyújtanak a drágán kikísérletezett bioalapanyagból készült, azonnal lebomló versenytársaikhoz képest, nem is beszélve a fosszilis alapúakról. A papír tehát egy jó, ma is versenyképes alapanyag.

– A hulladékpapír 6-7-szer is megfordul nálunk, míg végül, ha másra már nem alkalmas, az erőművünkben hasznosul. A termelési hulladékok nagy hatással vannak életünk, úgy hogy eközben minden előírt határértéket messze betartunk. A papírgyár tetején távozó „füst” valójában vízpára; az erőmű kéményén pedig nem látható

eltávozó füst egyáltalán. Még a szennyvizet is hasznosítjuk, korszerű eszközökkel, bioreaktorokkal tisztítjuk, melyből több mint 10 MW teljesítményben nyerünk ki biogázt. Az aerob víztisztítási technológiából származó bioiszapot is az erőműben hasznosítjuk. A természetből „kölcsonvett” víz, hasonló formában kerül ugyancsak vissza.

– Mennyit nyomott a latba a befektetői döntésekben a hazai szakértelem?

– A ma itt álló Hamburger Hungária Kft. egy 20 éves, 600 millió eurós fejlesztés eredménye. Ilyen nagyságrendű tőkebefektetés csak nagyon ritkán fordul elő hazánkban. Az ilyen tulajdonos nem abban érdekelt, hogy mobil legyen, hogy mielőbb odébállhasson, ha az üzleti környezet kedvezőtlenül változik. Az igazi értéket számára az a szakembergárda jelenti, amely képes volt olyan fejlesztési javaslatokkal előállni, aminek eredményeként Dunaújváros ma a hazai papíripar bástyája lehet. Ez tehát egyértelműen egy sikeres privatizáció volt, amit az is jól mutat, hogy amit privatizáltak, az abban az állapotában (a KGST-piac megszűntével) a világ bármely részére letéve megbukott volna, míg az, amivé vált, a világon bárhol, bármilyen üzleti környezetben megállná a helyét. Ez egy óriási váltás, pozitív irányú változás tehát, aminek a szakmai alapjait a mindenkori magyar menedzsment teremtette meg, és amire a Prinzhorn család építhetett.

– Ez azt is mutatja, hogy Magyarország versenyképességét igen is az itt élők tudása adja, nem pedig az olcsó munkaerő, és ez nem egy elcsépeelt szlogen. A mi eredményeink is azt igazolják, hogy a jövőt érdemes építeni.

– A tulajdonosi bizalom maximális. Nem ismerek a mi méretünkhöz hasonló másik magyarországi multinacionális céget, ahol a menedzsment teljes egészében magyar tudott maradni, ahol nincs legalább egy külföldi igazgató. Mindezt – úgy érzem – az elődeimnek köszönhetem – igazgatóknak, vezérigazgatóknak –, akik világszínvonalúak voltak minden tekintetben: képességeik, nyelvtudásuk révén olyan bizalmat tudtak ébreszteni, olyan gazdasági sikereket értek el, hogy a tulajdonosoknak semmi okuk sem volt arra, hogy saját embereiket tegyék ide. Ennek köszönhetően ma az eredményeket is magunkénak érezhetjük.

– A magyar szakemberek hozzáértést az is jól példázza, hogy a privatizáció idején az volt a jellemző, hogy az osztrák anyacégtől folyamatosan érkeztek a szakemberek, akik átvilágították a folyamatokat, tanácsokat adtak. Mára ez megfordult, gyakran a mieink adnak tanácsokat és vesznek részt európai projektekben. Például menedzserként meghatározó szerepem van a cégcsoport egészét meghatározó stratégiai döntésekben.

– Szembeötlő, hogy ebben az üzletágban

– nálunk – a személyi költség nem mérvado, az összköltségnek mindössze 4%-a. Maga a tudás a meghatározó tehát. A szakemberhiány persze mindenkit érint, és mi is meg akarjuk tartani a kulcspozíciókban lévő embereinket, így emeljük az átlagnál amúgy is magasabb béreinket. Persze cserébe elvárásaink is vannak. Egy olyan munkahelyet kínálunk, ahol a cégcsoport tagjai 9 nyelven beszélnek, 13 országban, 24 telephelyen vannak jelen. Ezek közül a dunaújvárosi telephely a legnagyobb. A cégcsoport 1,2 billiárd eurós forgalmának közel 1/3-át mi adjuk. Az 5500-as létszámhoz képest nálunk, a Hamburger Hungáriánál kevesen dolgoznak, mindössze 450 közvetlen alkalmazottunk van, a szolgáltatások egy jelentős részét kiszerveztük. Az automatizálási szintünk olyan magas, hogy a folyamatos üzem fenntartásához mindössze ~30 fő elegendő. Kézi munkára gyakorlatilag alig van szükség. A felsőfokú végzettségűek aránya 30% feletti, ami

magasnak mondható, ahhoz képest, hogy egy három műszakos, folyamatos termelés folyik az üzemben. Ezzel együtt a csoport magyarországi cégei rendszerint a TOP100-ban megtalálhatóak.

– Ez a telephely ma az egész világon a legjobb mérhető adatokat mutatja, az ipari felmérésekben példaképpé vált. A fajlagos energiafogyasztások, anyag-felhasználási mutatók, veszteségidők, a termékminőség tekintetében a legjobb pozícióban szerepelünk a világon, az ipar „benchmark”-jává váltunk.

– Dunaújvárosban immár Európa egyik legmodernebb és legnagyobb papírgyára működik. Egy ilyen beruházásnál 20-25 éves megtérüléssel számolunk, de emellé minimum 40-50 éves élettartammal. Ez bizakodásra okot adó jövőkép.

– Két évtizedes szakmai múlt áll ön mögött, milyen utat járt be ez idő alatt?

– Valóban, kerekén 20 éve dolgozom a papírgyártásban. A Budapesti Műszaki Egyetemen szereztem gépészmérnöki diplomát. Az egyetemi tanszékeken végzett tudományos munkám alapján, professzori ajánlással kerültem a Papíripari Vállalathoz. Pályafutásom alatt – annak ellenére, hogy több cégnél is megfordultam – még egyszer sem kerestem magamnak állást. Mindenhová hívtak, vagy ajánlottak.

– Általános európai kitekintést és tapasztalatot szerezhettem külföldi tanulmányaim, és munkám során. A Helsinki Technológiai Egyetemen, és az Imadec-Hayward nemzetközi gazdasági egyetemen mesterdiplomát szereztem, emellett Papírgyártó Mesteri címmel is kitüntettek. Végül – bár külföldön több helyütt igen csak csábító állással marasztaltak – hazajöttem. Számomra sosem volt meghatározó a lehető legmagasabb anyagiakban meghatározott életszínvonal elérése. Mindig megkaptam, amire vágytam. A hazai környezet, a gyökerek, a kapcsolatok, az, hogy Magyarországon itthon vagyok, sokkal többet jelentett nekem. Magyar vagyok, és én innen szeretném megváltoztatni a minket körülvevő világot. Úgy érzem most is megbe-

csülnek, számítanak rám nemzetközi szinten is. Nagyon nagy eredménynek tartom, hogy egy ilyen volumenű beruházást ide tudtunk hozni, és ezzel megalapoztuk a dunaújvárosi papírgyártás jövőjét, hosszú távra biztosítottuk családok százainak megélhetését.

– A szakmai és a társadalmi szerepvállalást mindig fontosnak tartotta a vállalat, milyen téren nyilvánul ez meg a mindennapokban?

– Személyemben több környezetvédelmi és gazdasági szervezetnek is tagjai vagyunk. Elnökként kiemelt szerepet vállaltok a most 25 éves Csomagoló és Anyagmozgatók Országos Szövetségében (CSAOSZ). A legnagyobb súlyú munkaadói szervezet, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) munkájában is részt veszek alelnökként, illetve a környezetvédelmi bizottság elnökeként. Emellett – gazdasági oldalon – tagja vagyok az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak is, mely a kormány tanácsadó szervezete. Azt is fontosnak tartom megemlíteni, hogy hazánkban az elsők között voltunk – illetve környezetvédelmi cégeként az elsők –, akikkel a kormányzat stratégiai partnerségi szerződést kötött. Ezek a fórumokon szerepvállalásunkkal azon dolgozunk, hogy az iparágunkat versenyképessé tegyünk, és hogy olyan szabályozási rendszerben dolgozhassunk, ahol egyenlő feltételek mellett versenyezhetünk.

– A társadalmi szerepvállalást legalább ilyen fontosnak tartjuk, azzal együtt, hogy ennek formájáról egészen határozott elképzelésünk van. A kifejezetten nagy adózók közé tartozunk – 5 Mrd Ft adót fizetünk, melyből 1 Mrd Ft helyi adóként kerül befizetésre – ilyen módon jelentős mértékben járulunk hozzá társadalmunk, környezetünk fejlődéséhez. Vállalkozásként a versenyképességünk megtartásával tehetünk a legtöbbet közösségünkért, az állami feladatok megoldása – úgy gondoljuk –, nem a mi hatáskörünk. Ennek ellenére szívesen mellé állunk olyan állami és közügyeknek, melyek az országos átlagnál magasabb színvonalú szolgáltatást hozhatnak térsé-

günkbe – mint például a kórház támogatása gépekkel, diagnosztikai rendszerekkel. Az ilyen volumenű projektekben szívesen részt veszünk, de kis csoportokat, magán-személyeket nem támogatunk.

– A társadalmi szerepvállalásunk sokféle módon megnyilvánul: a dolgozóink részére – a külvilág számára is nyitott – szabadidőparkot tartunk fenn, folyamatosan részt veszünk a környékbeli települések rendezvényein, segítjük őket, ahol lehet. Támogatjuk a helyi oktatási intézményeket, önkormányzati rendezvényeket. Értéktelítő szándékunkat kitűnően példázza a Hamburger Hungária Látogatóközpont – Magyar Papírmúzeum Dunaújváros projektünk is, melynek gazdája a korábbi dunaújvárosi gyárigazgató, Gyurina László. A régi irodaházunk emeletét felújítva, mintegy 1000 négyzetméteren hoztuk létre a papírmúzeumot, és talán az utolsó pillanatban megmentve, megőrkítve az iparág, a dunaújvárosi papírgyártás értékeit. Úgy tartjuk, „Múlt nélkül nincs jövő”, ezért ápoljuk múltunkat, és a magunk eszközeivel építjük jövőnket.

– A múzeum-látogatóközpont az iskolák, óvodák, a dolgozóink és családtagjaik, valamint a vendégeink díjtalanul megtekinthetik. Az apróságokat foglalkoztató szoba, a vállalkozó szelleműeket pedig papírműhely várja. A múzeum egyes helyiségei kronológiai sorrendben haladva mutatják be a papír és a nyomtatás történetét, számos ritkasággal fűszerezve. Megtekinthető például – egy tökéletes másolatnak köszönhetően – a Vizsolyi biblia.

– A látogatóközpontban a Hamburger Hungária történetével és mai, modern működési formájával is megismerkedhetünk. A jól felszerelt tér, kitűnő színhelye a kisebb vállalati programoknak, bemutatóknak.

– Dunaújvárosban családok, generációk kötődtek és kötődnek ma is a papírgyártáshoz. A létrehozott múzeummal – úgy érezzük – értéket mentettünk, köszönetet mondtunk elődeinknek, és pozitív jövőképet adtunk a papíriparban dolgozóknak.

CSEH TERÉZ

Az IKR ma is a költséghatékony, termelőbarát megoldások szállítója

IKR – együttműködő cégcsoport

A 2008-as világválságot és jelentős szervezeti átalakulást követően az IKR céljai változatlanok: a mezőgazdasági termelőknek olyan megoldásokat kínálni, melyekkel költséghatékonyan, gyorsan, és garantáltan nagy hozamokat érhetnek el – fogalmazta meg röviden célkitűzésüket Szaxon J. Attila, az IKR együttműködő cégcsoport elnöke.

– *Mit értünk ma IKR-cégcsoporton?*

– A világválságon túljutva, egy sikeres csődegyezés után vagyunk két évvel. Az IKR ma egyfajta együttműködő cégcsoportot jelent, melynek továbbra is az a célja, hogy a lehető legkedvezőbb feltételeket, a leghatékonyabb eszközöket, megoldásokat biztosítsa a hazai mezőgazdasági termelőknek a vetőmagtól a gépeken át, egészen a termények felvásárlásáig, értékesítéséig. Ennek érdekében hangoltuk össze cégeink tevékenységét.

– Felkutattuk a világ vezető mezőgazdasági technológiáit, legkorszerűbb gépeit, melyeket gépkereskedelmi cégeink forgalmaznak: az Invest Gépkereskedelmi Kft. épp a tavalyi esztendőben költözött be az M1-es autópálya bábolnai leágazásánál megépült új telephelyére, az IKR Gépkereskedelmi Kft. pedig hagyományosan bábolnai központtal, nagyigmándi telephelyén működik.

– A forgalmazott gépek tesztelése az együttműködő cégcsoport két termelő üzemében történik: Pécsváradon a Kelet-Mecsek Kft.-nél, illetve Kunmadarason a Kunmag Kft.-nél. Az utóbbi helyen hibridkukorica vetőmagot állítanak elő, elsősorban a Pioneer számára. A csoport részét képezi ezen kívül egy tehenészet is.

– A partnercégek önálló gazdaságok, ahol valós körülmények között tesztelhetjük a forgalmazott gépeket, és ahol a partnereink

munka közben is megtekinthetik, kipróbálhatják azokat, megkönnyítve ezzel gépberuházási döntéseiket.

– A csoport fontos tagja még a Cornmill Hungary Kft., mely terményfelvásárlóként jelenik meg ebben az együttműködésben. Esetükben kiemelendő a megbízhatóság, a termelőkkel kialakított fair kapcsolat, melynek alapját országosan is egyedülálló automata terményfelvétel rendszerük adja.

– *Mit takar az a világszínvonalú technológia, amit az IKR ma képvisel?*

– A Claydon-rendszert, Angliában fedeztük fel. A szabadalmaztatott technológiát ma már a világ 20 országában használják. A két boronafogsoros sorvetőgéppel - a hagyományos szántásos talajműveléshez képest - ötödannyi idő alatt végezhető el a vetés, közel 70%-kal alacsonyabb költségek mellett. Ez a technológia csak a szükséges mértékben mozgatja meg a talajt, minimális gépteljesítménnyel, miközben maximális hozamot produkál. Ritkítja a gyomot, fel lazítja a talajt, műtrágyát adagol, és még a talajvíz elvezetését is biztosítja. A Claydon termékeit az teszi egyedivé, hogy azokat egy aktív gazdálkodó fejleszti, egy működő gazdaságban, vagyis közvetlenül igazolható, hogy a termékek valós körülmények között is kiválóan működnek.

– Ugyanilyen áttörést hozhat a hazai ter-

melőknek az olasz piac vezető munkagép márkája, az ANGELONI, melynek immár magyarországi hivatalos márkaképviselői vagyunk. A 40 éves múlta visszatekintő talajlazító termékeket a köves, rendkívül kötött olasz talajra fejlesztették ki, így nem csoda, hogy a gyártó akár élethosszig tartó garanciát is vállalhatna gépeire, elnyúlhat lenek a hazai viszonyok mellett.

– Ugyancsak figyelemre méltó forgalmazott márkáink közül a McCormick, melynek kizárólagos képviselőtét október 12-től látjuk el csaknem az egész ország területén. Az 1831-ben Chicagóból indult, világszerte ismert és elismert márkát a magyar piacon ez idáig nem volt kellő módon reprezentálva. Az áttörést az olasz ArgoTractors gyár múlt évi fejlesztései hozták meg – megalkották a McCormick márkát „X”-generációját -, létrehozta egy minőségben és árban minden igényt kielégítő modellválasztékot, mely várhatóan rövid időn belül előkelő helyet vív ki magának Magyarországon is.

– Követjük tehát az IKR hagyományokat, együtt élünk, együtt gondolkodunk, együtt dolgozunk a termelőinkkel, értékesítő, alkatrészellátó és szervizcsapatunk a hét minden napján áll régi és új ügyfelei rendelkezésére, legyenek azok akár az ország legelégültebb szegletében.

CSEH TERÉZ

Az automatizált mintavétel, a megbízható terményátvétel garanciája a termelőknek

Cornmill - a magas minőség malma

Az alapításának 25. évfordulóját ünneplő nagyigmándi Cornmill Hungary Kft. kukorica-feldolgozással, mezőgazdasági termékek, termények nagykereskedelmével foglalkozó, dinamikusan fejlődő vállalkozás – tudtuk meg Vámosi Gábortól, aki tizenkét éve vezeti ügyvezető igazgatóként a társaságot, mely – az elődcégeket is beleértve, 1980-tól működik a magyar piacon. A cégvezetőt a Cornmill egyedi értékeiről kérdeztük.

– Alkalmanként egész kukorica hegyeket látni a Cornmill nagyigmándi telephelyén, honnan kerül ide ez a sok gabona?

– A kukorica-betakarítás idején egymást váltva érkeznek hozzánk a gabonaszállítmányok, melyek nagy része 15 kilométeres körzetből, elsősorban Komárom-Esztergom megyéből, kerül ide. Törekszünk arra, hogy minél közelebbről történjen a beszerzés, de 2004 óta, amikor kereskedelmi tevékenységünket is megkezdtuk, és ezzel a gabonavásárlási volumenünket megnöveltük, már kicsit messzebből, az egész Dunántúlról is vásárolunk szállítmányokat. Tavaly 320 ezer tonna gabonát szereztünk be, melyből 150 ezer tonna exportra, olaszországi partnereinkhez került. Igyekszünk felvásárlási volumenünket évről évre növelni, és ehhez a finanszírozási lehetőségeink is adóttak. Jelenleg 6 milliárd forintos hitelkeret áll rendelkezésünkre és ezzel a jól és gyorsan fizető cégek közé tartozunk.

– Hová tűnnek ezek a hegyek, mi történik az ide érkező gabonával, mi lesz belőle?

– A termények összes minősítési paraméterét – az országos szinten is egyedülálló – zárt rendszerünkön automata mintavévo rendszeren keresztül azonnal mérni tudjuk. A szállítóautón lévő áruból – egy

csövön át, vákuum segítségével – mintát veszünk, mely egyenesen a laborunkba jut. A nagykapacitású infraberendezések azonnal elemzik a kukorica beltartalmát. Ezeket az adatokat a termelő kérésére akár e-mailben is el tudjuk küldeni, sőt tervezzük, hogy mindezt egy webes felületen bármikor meg is tekinthessék majd partnereink. A rendszerbe, a minőségi paraméterek – számítógépbe rögzítve – automatikusan kerülnek és mindamellett az egész folyamatról videófelvétel készül –, ez tehát kizárja a különféle visszaéléseket, félreértéseket, garanciát ad a termelőknek, hogy valós értéken tudják eladni gabonájukat, másrészt számunkra is biztosítékot jelent az állandó és magas minőségű alapanyagra, melyből termékeinket készítjük.

– A beérkező terményeket az átvétel után nedvességtartalom szerint szortírozzuk, majd a magas minőség biztosítása érdekében rendkívül kíméletes módon – alacsony hőmérsékleten – szárítjuk, majd nagykapacitású malmunkban megőröljük. A főtermékünk a kukoricagríz, illetve ebből készítünk kukoricapelyhet, de nagy mennyiségben állítunk elő kukoricalisztet, -csírat is. Termékeink zömét az élelmiszeriparban használják – sörgyártás, sütőipar –, de természetesen takarmá-

nyozási célra is kerül innen kukoricaliszt, illetve -pehely.

– Milyen gépekkel, berendezésekkel, technológiával történik a feldolgozás?

– A malmunkat 28 évvel ezelőtt építette, és 1991-ig üzemeltette az az IKR Közös Vállalat, mely létrehozta a legelső magyar kukoricatermelési rendszert, és behozta Magyarországra, majd adaptálta a legkorszerűbb szántóföldi, növénytermesztési technológiákat. Később a társaság IKR Kukoricafeldolgozó Kft. néven önállóvá vált, és 2010 óta Cornmill Hungary Kft.-ként működik.

– 2004-ben – amikor a céghez kerültem – célul tűztük ki, hogy a régi, akkora már elavult szárítónkat lecseréljük. 2012-re épült meg az új, jóval nagyobb kapacitású FAO GD SCE H 1150 típusú, francia gyártmányú szárítónk, mely a piacon kapható egyik legkorszerűbb berendezés. A beszerzésben az IKR Gépkereskedelmi Kft. volt a partnerünk.

– Az évi 40 ezer tonnás kapacitásunkat 80-90%-ban használjuk ki, 30-35 ezer tonna kukoricát dolgozunk fel évente. A szárítás kulcsfontosságú folyamat a termékeink előállításánál, egyrészt, mert ennek köszönhetően alapanyag tekintetében nem szorulunk idegen forrásokra, másrészt

így garantálni tudjuk az állandó minőséget. Lassan, kíméletesen szárítjuk a kukoricát. Ellentétben más szárítókkal - ahol a minél nagyobb feldolgozási mennyiség a cél -, mi a minőséget tartjuk szem előtt. A lassú szárítás ugyan időigényesebb, így költségesebb, de a végeredmény magáért beszél: a héjszerkezet nem repedezik meg, így egész éven át egészségesek maradnak a kukoricaszemek. Mivel a gyártott élelmiszeripari alapanyagok nedvességtartalma rendkívül alacsony (6-11%) így azok hosszú ideig eltarthatóak. Az élelmiszeripari előírások rendkívül szigorúak, de a mi termékeink minden esetben maximálisan megfelelnek ezeknek, ezért is olyan keresettek.

– A toxintartalom növekedése – sajnos – nem csak a rossz kezelés következménye lehet, vannak olyan évek, amikor már a beszállított alapanyag egy része is fertőzött. Ilyen volt például a 2014-es esztendő, amikor minden feldolgozó azon törte a fejét, hogyan oldja meg ezt a problémát. Az ilyen kukoricából ugyanis lehetetlen minőségi, élelmiszeripari célokra is alkalmas termékeket előállítani. Ekkor döntöttünk egy nagysebességű, optikai szeparátor beszerzése mellett, mely minden egyes gabonaszemet scannal, majd a

színkép alapján eldönti, hogy az egészséges-e, vagy sem. A rendszer így 100%-ban képes kiszűrni és eltávolítani minden oda nem illő elemet: a fertőzött kukoricaszemeket, vagy épp a szállítás során bekerült más gabonát, esetleg idegen anyagokat. Ezzel két legyet ütöttünk egy csapásra: garantálni tudtuk az alacsony toxintartalmat és egyúttal a gluténmentességet. Így ugyanis a gluténtartalomért felelős búzaszemek is kiszűrhetőek. Ilyen megoldást az országban másutt nem alkalmaznak, sőt a világon is csak néhány helyen.

– A szárítónk mellett három évvel ezelőtt – új beruházásként – egy 14 ezer tonnás raktárat is létrehoztunk, melyet máris kezdünk kinőni, ezért jövőre egy újabb, 25 ezer tonnás raktár építését is megcélloztuk. A jövőben a kukorica mellett szeretnénk árpat, búzát és repcét is szárítani és tárolni.

– Milyen ma a malomipari jövőkép? Van okuk az optimizmusra?

– A szakember-utánpótlás komoly problémákat jelent már most is. A malomipari szakemberképzés már tíz éve megszűnt, ennek eredményeként a legfiatalabb molnár is 45 éves. Betanított dolgozóink vannak, ami nyilvánvalóan nem ugyanaz,

mintha ez lenne a végzettségük, de szerencsére nálunk még kitűnő szakemberektől, a gyakorlatban tanulhatják meg a szakma fogásait.

– A termelési volumenünk, és az árbevételünk – az idei 16-18 Mrd között várható – stabilnak mondható, köszönhetően a megbízhatóságra épülő beszállítói és vevői kapcsolatainknak. Jelentősebb kapacitással rendelkező sörgyáraknak szállítunk, olasz partnereink is rendkívül elégedettek a magyar kukorica minőségével, és takarmányipari termékeink is messzire, a világ 280 országába eljutnak állateledelt alkotó alapanyagként. Valamennyi vevőnk számára a minőségi garancia a kulcs a hosszú távú, eredményes együttműködéshez.

– A magas igények biztosítása érdekében folyamatosan fejlesztjük üzemünket. A régi malmunk lassan 30 éves lesz, ehelyett szeretnénk egy újabbat, modernebbet építeni. Összességében tehát úgy látjuk, a malomipari termékek iránti kereslet növekedni fog, így bizakodóak, optimisták vagyunk a jövőt illetően.

15 éves a Dunaújvárosi Borbarát Klub Egyesület

Borbarátok ünnepe a Cornerben

Szeptember utolsó szerdájának estéjén beszélgetéstől, nevetéstől, jókedvű dalolástól volt hangos Dunaújvárosban a Dózsa tér, illetve az ott – a Corner Hotel mellett – felállított százfős rendezvénysátor. A Corner Étterem – amúgy rendkívül impozáns, ötvenfős – terasza ugyanis kicsinek bizonyult az ünnepi összejövetelhez, melyen a Dunaújvárosi Borbarát Klub Egyesület tagjai és vendégei ünnepelték alapításuk 15. évfordulóját. A kiváló borok és borfalkák, valamint a remek dalszláv muzsika élvezete közben Grábics Gábor, az egyesület vezetője idézte fel az elmúlt másfél évtized történeteit.

– Dunaújváros nem rendelkezik szőlőtermesztési és borászati hagyományokkal. Bevalom – annak ellenére, hogy gyakorló vendéglátós vagyok –, néhány évtizede még magam sem kedveltem a magyar borokat. Szerintem nagy részüik – finoman fogalmazva – nem volt jó. Ugyanakkor a rendszerváltás évei után rendkívül nagy fejlődésen ment át a magyar borászat. Ekkor kezdtem nagyobb figyelmet fordítani a borkóstolásokra, és a magyar borok megismerésére. Pár fővel, és ad hoc jelleggel ültünk össze, kóstoltattuk az egyre jobb minőségű hazai nedűket. Miután gyakoribbakká váltak ezek az összejövetel, jött a gondolat, mi lenne, ha szervezett keretben adnánk a dolognak. Az elgondolást tett követte, és 2001-ben megalakítottuk a Dunaújvárosi Borbarát Klub Egyesületet, így az idén vagyunk 15 évesek.

A jubileumi összejövetelen pezsgővel várták az érkezőket a Corner Hotel & Kávézó mosolygós, fiatal pincérei és pincérnői. Miután elfoglaltuk a helyünket, Grábics Gábor köszöntötte a megjelenteket, és bemutatta az est egyik főszereplő-

jét, a Kovács-Harmat Pincészetet. Boraik a Pécsi borvidékre jellemző fehér, és a Villányi borvidéken termelt vörös borok. A Kovács-Harmat Pincészet szőlőterületei a rendkívül jó természeti adottságokkal rendelkező Versend és Villány dombos lankáin találhatók. A család 2,5 hektár szőlő területet művel, melyet folyamatosan növel új telepítésű szőlőterületekkel. Boraik, melyeket hazánk legmelegebb, szubmediterrán éghajlatú borvidékein termelnek, illatban, zamatban gazdagok és testesek.

Nyolcféle bort kóstolhattak a klubtagok és vendégeik, a történeti hűség kedvéért, íme az italsor: Irsai Olivér (2015), Olaszrizling (2015), Juhfark (2015), Villányi Rosé (kékfrankos, cabernet sauvignon) (2015), Villányi Cabernet sauvignon (2012), Villányi Pinot noir (2008), Villányi Cabernet sauvignon barrique (2009) és Versendi Merlot Reserve (2012).

– Az elmúlt 15 évben a magyar borászat krémje már járt nálunk. Az első időkben borrhíók

szerint haladtunk, megpróbáltunk egy évben minél több helyről hívtunk borászokat. Figyeltünk arra is, hogy milyen legyen a fehér- és vörösborok aránya, kétféle beiktattunk egy-egy tokaji estét is. Utána nyitottunk a volt magyarországi területeken található borászokhoz, hívtunk vendéget Horvátországból, Szerbiából, és Szlovákiából is. A legújabb koncepciónk pedig az, hogy lehetőleg minél több új, és fiatal borászt, borászatot mutassunk be. Mielőtt eljön hozzánk egy borász, a klubból néhányan elmegyünk hozzá személyesen is meglátogatni a pincéjét és leegyeztetni a borsorát.

– Immár hagyománnyá vált az is, hogy az év végi batyus-bálunkon megválasztjuk az Év borászt, az erről szóló oklevelet pedig egy következő borkóstolón ünnepélyesen adjuk át. Ilyenkor persze egy újabb kóstolóra is számíthatunk az ünnepelt új, vagy épp legsikeresebb boraiból. Nagyon jó hangulatú, rendszerint teltház, igazán kulturált rendezvények ezek, ahol a finom nedűk kóstolása mellett mód nyílik a kötetlen beszélgetésre is.

A nyolcféle bor kóstolásától – a fajtánként

néhány korty itóka ellenére – széles jókedve kerekedett a társaságnak. Grábics Gáborék szerencsére gondoskodtak a borágáról, azaz az egyes fajtákhoz illő finom falatokról is. Ezen az estén a dalmát konyha különlegességeit ismerhettük meg. A fűszeres libaszí, a sajtválogatás, a sült leveles tészta magvakkal, az aldunai dévérkeszeg olajban, a dalmát vegyes ízelítő - Dalmát sonka (Prsut), Dalmát kemény sajt, Kulen -, a csevacpsityi, a hagymasaláta, az ajvár és a baconban sült füge ragyogóan kiemelték az egyes borfajták ízét, karakterét, kellemesen simogatták a gyomrot.

– Gasztronómiai oldalról igyekszünk mindig olyan ételeket választani, amelyek illenek a bemutatott borokhoz, és ehhez több alkalommal mesterszakácsot is segítségül hívtunk. **Kelemen Zsolt, Tóth Tibor és Újbányi Rezső** valamennyien dunai városiak. Volt, hogy külön-külön, de volt, hogy mind a hárman segítettek, hiszen ők is szívügyüknek tekintik a klubunkat, és a legjobb ételeket készítik nekünk. Itt rendszerint nem nagy lakomáról, hanem sokféle, apró falatról van szó, olyanokról, amelyek kimondottan illenek a borokhoz.

Az igen szép borok és a finom falatok mellett meglepetésről, a dalmát hangulat kiteljesítéséről is gondoskodtak a vendéglátók, hiszen egy Horvátországból érke-

zett öttagú zenekar húzta a talpalávalót. Nemcsak délszláv népzene és ismert számokat játszottak, hanem például sajtós hangszerelesben előadták az Omega nagy slágerét, a Gyöngyhajú lányt is, amelyet együtt énekeltek a közönséggel. Az est fénypontjaként asztalra került a 15 éves születésnapot köszöntő hatalmas torta is, melyet a jelenlévő alapító tagok vágtak fel, és osztottak szét. Grábics Gáborék egyébként róluk is megemlékeztek, hiszen a „veteránoknak” oklevéllel, illetve apró ajándékokkal kedveskedtek, megköszönve eddigi tevékenységüket, aktivitásukat.

– Nagyon vegyes társaság alapította az egyesületet. Volt köztünk ügyvéd, cégvezető, középvezető és kétkezi munkás is. Pontosan ez volt a jó benne, mert mindenkit a bor szeretete hozott össze, az, hogy megtanuljuk, hogy is kell ezt a nedűt inni, élvezni. Az is egy történet, amíg a palackba kerül a bor, tehát elindul a szőlőtelepítéstől egészen addig, amíg bor nem lesz belőle. De a másik nagy vízválasztó, hogy a gasztronómiába, a vendéglátás világába hogy kerül be ez a bor. Nagyon nem mindegy ugyanis, hogy milyen hőfokon, milyen pohárból fogyasztjuk, és az sem, hogy mit ettünk előtte, vagy mit eszünk közben. Meg kell tanulni, hogy milyen jelekre figyeljünk általában és a bor belső tartalmában, azaz milyen

savakat, gyümölcsös ízeket keressünk. Fel kell tudni ismerni a borhibákat, hiszen nem biztos, hogy a borral van a baj, lehet, hogy a palackozással történt a hiba. Tehát van mit tanulni a borkóstolás művészetéről.

Sajnos az ünnepségre szánt pár óra hamar elrepült, a vidám társaság – úgy éjfél tájban – oszladozni kezdett. A vadonatúj, visszafogottan elegáns tízfős Corner Hotel szobái hamar megteltek a nyugovóra térő vendégekkel. A borbarátok – régi vagy új ismerőseiktől maguk is barátként búcsúzkodtak. Hiába, a jó bor, a jó étel, a jó zene és a kedves vendéglátás összehozza az embereket.

– Nagyjából 30 fő az állandó létszámunk, körülbelül ennyien voltak az alapító tagok is. A klubtagsághoz két ajánló kell, illetve a tagdíj vállalása. Bárki hozhat vendégeket is, a hölgyeknek pedig külön örülünk, mert ők sokkal jobban felismerik az ízeket és az illatokat, mint a férfiak. Minden hónap utolsó szerdáján tartjuk az összejöveteleinket. Nyáron szünet van, karácsonykor pedig az említett batyusból, amikor mindenki hozhatja a kedvenc borát, kedvenc ételét és kedvenc feleségét vagy barát-nőjét, barátját. Várjuk Önöket, és barátaikat is a Dunai Városi Borbarát Klub Egyesület rendezvényein!

Új telephelyek nyitását tervezi a B&O Engineering Kft

A kollaboratív robotszektorban ők a legjobbak

A komáromi B&O Engineering Kft. tulajdonosai, munkatársai partnereiket látogatva ráébredtek arra, hogy a nagy összeszerelő gyárak manapság nem tudják megfelelő létszámmal feltölteni a gyártósorokat. Nagyon nagy szükség van tehát az automatizálásra, az emberi munkaerő minél nagyobb fokú kiváltására. A B&O Kft. olyan robotokat tervez és fejleszt ki, amik adott esetben együtt tudnak dolgozni az emberrel, tehát kollaboratív módon tudnak működni. Borsos Balázs tulajdonos – ügyvezetővel beszélgettünk.

– Óriási igény mutatkozik a robottechnológiára, ennek kielégítéséhez Önöknek is bővílni, növekedni szükséges. Mik a terveik?

– Jelenlegi telephelyünk szomszédságában megvásároltunk egy kb. 3000 m²-es területet, ahova irodaházat és gyártócsarnokot szeretnénk építeni. Ennek megvalósításához nagy segítséget jelenthet az a technológiai és telephely fejlesztési pályázat, melyet bármelyik nap kiírhatnak. Kész tervekkel rendelkezünk, és amennyiben sikeresen tudunk pályázni, jövő év végére elkészülhet az épület.

– A tárgyi feltételek tehát vélhetően adottak lesznek, de mi a helyzet a humán oldallal?

– Most alakítunk ki egy kutatásfejlesztéssel foglalkozó csapatot, szeretnénk nekik is helyet biztosítani az új csarnokban, hiszen az innováció az, amivel megerősíthetjük helyünket a mai piacon. A kollaboratív robotok és az informatikai fejlesztések irányába szeretnénk lépni, kizárólag az ipari automatizálásra, a robottechnikára, és az ehhez kapcsolódó gyártási folyamatokra koncentrálnunk. Jelenleg negyvenen dolgozunk a cégben, de azonnal alkalmazni tudnánk négy gépészt, és két PLC programozót. De szükség van géplakatosokra vagy gépösszeszerelőkre is, akik olyan szinten vannak, hogy rajz alapján össze tudják szerelni a gépeket, amiket itt megtervezünk. Elsősorban angol nyelvtudással rendelkező embereket várnunk, akiket el lehet küldeni akár külföldre gépet telepíteni, beállítani.

– Gondolom nem könnyű megfelelő szakembereket találni.

– Valóban, ez komoly problémát okoz nekünk is. Épp most gondolkodunk vidéki telephely létrehozásáról, valószínűleg Pécsen fogunk egy tervezőirodát nyitni, mert sajnos Komárom környéken nehéz megfelelő munkaerőt találni. Persze nem adjuk

fel, próbálkozunk valamilyen ösztöndíj-rendszert kialakítani, járunk egyetemekre, állásbörzékre, vannak kapcsolataink a veszprémi és a győri egyetemmel is, a nyitási egyetemet is támogatjuk, adunk nekik robotot és szakmai támogatást, ha szükséges. A bérezésünk semmivel nem rosszabb, ugyanannyit tudunk fizetni, mint bármelyik multi. Egyszerűen kevés a jól képzett szakember.

– Mit szokott mondani a fiataloknak, miért menjenek műszaki pályára?

– A mi tevékenységünk mindenképpen egy nagyon kreatív munka, és biztos megélhetést valamint perspektívát garantál, amennyire mi most előre látunk.

– Beszéljünk a piacról. Kik a megrendelők?

– Elég széles körű a partnerek portfóliója. Nagyon nagy vevőnk a TYCO, a Denso, az IBIDEN, a Hartmann, az Audi, a Continental, a Flextronics, gyakorlatilag a legnagyobb cégek. Az MC SYNCRO HUNGARY KFT. kecskeméti vállalat, a Mercedesnek szállít be gumizott felni-eket, velük éppen most dolgozunk egy partneri együttműködési szerződés aláírásán. A cégcsoportnak összesen húsz gyára van a világ több pontján, és velük együttműködve fejlesztenénk olyan speciális robotokat, amik ebben az iparágban dolgoznának.

– Az építkezés és a pécsi tervezőiroda megnyitása után hogyan tovább? Mik a hosszú távú terveik?

– Külföldön, Németországban nyitnánk egy telephelyet egyik német partnerünkkel közösen. Alapvetően az lenne a célunk, hogy a B&O Magyarország legnagyobb ipari automatizálással foglalkozó vállalata legyen. Ez persze nem lesz könnyű, mert azért vannak erős, nagy és jó cégek, akik komoly pénzügyi és humán háttérrel rendelkeznek és külföldön is sikeresek, de a kollaboratív robotszektorban ma már mi vagyunk a legnagyobbak, a legerősebbek.

– Végezetül egy személyes kérés, kérem, mutakozzon be olvasóinknak!

– Nős vagyok, a családommal Győrújbaráton lakom. Van egy három és fél éves kislányom, akivel megpróbálok minél több időt együtt tölteni, a feleségem nem szakmabeli, ő most otthon van a kicsivel. Elmondható, hogy rendezett, stabil háttérrel rendelkezem, és olykor kikapcsolódásként még a hobbymnak is hódolhatok. Ez nem más, mint a terepmotorozás, bár a közeljövőben erről le kell mondanom, hiszen műteni kellett a térdszalagomat. De sebj, remélem fél-éves kihagyás után tavasszal újra nyeregbe pattanhatok!

VEÉR KÁROLY

Pannon HR Konferencia

Fókuszban a fluktuáció

A Pannonjob Kft. szervezésében a Dunántúl egyik legjelentősebb HR szakmai rendezvényére került sor szeptember közepén, Székesfehérváron, több mint 120 szakember részvételével. A konferencia egyik központi témája az aktuális munkajogi változások, illetve az érvényben lévő szabályozások mellett a cafeteria 2017-es aktuális változásai és lehetséges megoldásai. A délután során „Bérszámfejtés, és ami mögötte van” címmel kerekasztal beszélgetés formájában kaphatunk betekintést abba, mit jelent egy cég életében egy külső szolgáltató igénybevétele a bérszámfejtés területén.

A program záróelőadását, fluktuációmenedzsment témakörben Molnár Attila, a Pannonjob Kft. ügyvezetője tartotta, aki a fluktuáció okainak vizsgálatáról és azon lehetőségekről beszélt, amelyek megoldást jelenthetnek a vállalatok számára, és bizonyítottan mérhető, eredményekkel alátámasztott hatással bírnak ezen a rendkívül égető területen.

Előadása során kiemelte, hogy a kialakult munkaerőhiány, valamint az egyre erősödő fluktuáció csökkentésére és megállítására irányuló törekvések miatt a HR és a közvetlen vezetők szerepe a vállalatok életében napjainkra még inkább felértékelődött. Röviden ismertette saját fejlesztésű fluktuációscsökkentő programjuk főbb összetevőit is, melynek egyik kulcseleme a vezetők, művezetők, csoportvezetők képzése, fejlesztése.

A rendezvényt követően megkértük **Molnár Attilát**, hogy bővebben is adjon betekintést a fluktuáció kérdéskörének hátterébe a Regio Regia magazin olvasói számára.

– Munkaerőhiányról beszélni már nem számít újdonságnak, hiszen nap, mint nap ezzel találkozunk a média különböző fórumain. Sokan, sokféle aspektusból megközelítették már a témát, találkoztunk már statisztikákkal, kiemelten, és még kiemeltebben veszélyeztetett ágazatok felsorolásával. Fontos tehát megvizsgálnunk azt, hogy a közvetlen vezetők viselkedése, vezetői képességei milyen hatással lehetnek a munkaerő-vándorlásra. A növekvő fluktuáció egyedi okai néhány alapvető kategóriába csoportosíthatók. Ezek közül termé-

szetesen az egyik a bér, de több olyan okot is azonosíthatunk, - például az új kollégák beilleszkedésének támogatása, - melyekre a közvetlen vezető van hatással. Ezek befolyásolhatják a frissen beérkezett dolgozók dilemmáját: „Maradjak, vagy próbáljam meg holnap máshol?”

– Legfontosabb, hogy mindenki tiszta lappal induljon! Ha az újonnan érkező munkavállalóra a vezetője pozitívan, reményteljesen tekint, úgy, mint akinek fontos szerepe van a vállalat eredményességében, és nem eleve lehetetlen küldetesként éli meg a munkába állást, sokkal nagyobb erőfeszítéssel próbál beilleszkedni.

– Felelősséget kell vállalni a beilleszkedés sikeréért is. A kollégák állandó cserélődése sokba kerül és a mérhető munkateljesítményt is lehúzza. A vezető munkáját minősíti az is, hányan „morzsolódtak le” mellőle. Ezt a mutatót is érdemes a személyes teljesítmény részeként kezelni és felelősséget vállalni érte, presztizskérdésként tekinteni.

– Pozitívan kell befolyásolni a „rég motorosokat”, hiszen számukra a vezetőjük szava sokat ér, elvárásai sokat nyomnak a latban. Így a vezetőnek lehetősége van - tekintélyét használva - egy befogadó, nyitott hozzáállást kialakítani, megkövetelni az „öregektől”.

– Külön ki kell emelni a példamutatás szerepét. A szavaknál többet érnek a tettek, azaz a fogadó, régi csapatot nem csak utasítások-

kal, hanem személyes példamutatással is fontos pozitívan „hangolni”. Az újak személyes támogatása, betanulásuk követése, a drága vezetői időből rájuk szánt segítség ragadós példa, mintát mutat másoknak is.

– Reális elvárásokon alapuló, kiegyensúlyozott visszajelzéseket kell adni az új dolgozóknak. A betanulás, beilleszkedés korai szakaszában nem lehet ugyanazon elvárások mentén értékelni az újakat, mint a már rutinos dolgozókat. Az is lényeges, hogy ne egyoldalúan csak negatív, vagy kritikus visszajelzéseket kapjanak a kezdők – nekik (is) kijár a dicséret, amikor egy-egy mérőföldkövet elértek.

– Tudatos figyeljünk oda a kompetenciákra. A közvetlen vezető van abban a különleges helyzetben, hogy az új munkatársak felkészültségét, a bennük rejlő lehetőséget, perspektívát felismerje, felmérje.

– Talán ezek a gondolatok egyszerűnek tűnnek, mégis sokszor igen nehéz kivitelezni őket a munka során. Kellő odafigyeléssel azonban megtanulhatók, beépíthetők a vezetői gyakorlatba, eszköztárba. Megfogalmazódhat az a kétség, hogy van-e a vezetőknek idejük erre a megközelítésre. A válaszhoz azt érdemes mérlegelni, mekkora időráfordítást igényel az is, amikor minden nap, minden héten újabb kezdőkkel kell belevágni a munkába a fluktuáció miatt.

BAKONYKARSZT VÍZ- ÉS CSATORNAMŰ
ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kettős jubileumot ünnepelt a veszprémi Bakonykarszt Zrt.

A tiszta víz letéteményesei

Jó volt látni azt a díszbe öltözött tömeget, sok-sok csillogó, büszke szemet, a „vizeseket” akik a Bakonykarszt Zrt. jubileumi ünnepségére érkeztek. Jelentős évfordulókra emlékeztek: 20 éve alapították társaságukat, illetve éppen 120 éve annak, hogy az első veszprémi víziközmű társaság létrejött. Tisztelegve az elődök előtt – széleskörű összefogás eredményeként – múzeumot és emléktáblát avattak, különleges hely- és szakmatörténeti könyvet jelentettek meg, de emellett is van mire büszkének lenniük: húsz év alatt százévnit fejlesztettek. Hogy lehet ez? – Kugler Gyula, vezérigazgató mesélte el nekünk.

– Kettős vagy hármas jubileumot ünnepeltek?

– Ha beleértjük azt is, hogy 250 évvel ezelőtt adott megbízást Koller Ignác püspök Tumler György molnármesternek az első veszprémi vízmű, vagyis egy vízemelő-szerkezet megépítésére, mely biztosította a veszprémi vár vízellátását, akkor mindenképpen hármas jubileumról beszélhetünk. 120 éve, 1896. október 1-jén indult el a víziközmű szolgáltatás Veszprémben, és éppen 20 éve annak, hogy jelenlegi víziközmű-szolgáltató társaságunkat, a Bakonykarszt Zrt.-t megalapították.

– Milyen módon tisztelegtek az elődök előtt, hogyan ünnepelték meg a vízműves sikereket?

– A 120 éves évfordulóra készülve elővettük és leporoltuk a 20 évvel ezelőtti elképzeléseinket. Már akkor szerettünk volna egy víziközmű múzeumot kialakítani a veszprémi Kittenberger utcai, régóta üresen álló gépházunkban, illetve a mellette, az ugyancsak funkció nélkül maradt trafóházban. A kutakodás közben arra is fény derült, hogy a veszprémi vízszolgáltatás tudományos kutatójának, Bolgár Mihály piarista tanárnak egykoron állított emléktábla a II. világháború során eltűnt a gépház faláról. Ezt is szerettük volna pótolni.

Emellett az az igény is megfogalmazódott bennünket, hogy – a már eddig megjelent könyvek, kiadványok után –, most egy olyan technika-, szakma- és helytörténeti könyvet is elkészítsünk, mely a korábbi emlékeket a levéltárakban fellelhető kordokumentumokkal – levelezésekkel, jegyzőkönyvekkel, újságcikkkel – egészítse ki, és ezzel egy új nézőpontot adjon a történetnek.

– Korábban mindezt forráshiány miatt nem tudtuk kivitelezni. Pályázatra vártunk, de sajnos hiába, ilyen jellegű kiírás egy se jelent meg. Most a terveinket a döntéshozó tulajdonosaink, munkavállalóink és a szakmát gyakorlók elé tártuk. Támogatásukkal, széles körű összefogással végül sikerre vittük az ügyet. Sokan, sokféle módon vettek részt a munkában: anyagiakkal, tárgyakkal, eszközökkel, hétvégi, vagy munkaidő utáni sok-sok kisebb-nagyobb feladat elvégzésével. A közös munka öröme volt az, ami az ünnepségen visszatükröződött a szemekben.

– Kiknek és mit szerettek volna üzeni mindezzel?

– Széles a spektrum. Nyilván gondoltunk a szakemberekre, akik a 120 év alatt a vízművet üzemeltették, illetve azokra is, akik majd folytatják ezt a munkát. Mindez szólni kívánt a tulaj-

donosainknak is – tisztán önkormányzati tulajdonban lévő társaságként meg akartuk mutatni múltunkat, értékeinket, hogy a települések átérzhessék, milyen mély történelmi gyökerekkel rendelkező céget jegyeznek.

– Fontosnak tartottuk megszólítani a jövő szakembereit, a mai fiatalokat is. A mi ágazatunk is szakemberhiánnyal küzd. A korábbi évtizedekben méltán voltunk büszkék vízepítő mérnökeinkre, akik távoli országokat bejárva öregbítették a magyarok hírnevét: műszaki létesítményeket terveztek, építettek. Ma már ott tartunk, hogy gondot okoz a vizes szakemberek pótlása a fizikai munkát végzők körében is. Meg akartuk mutatni ezt a csodálatos szakmát, az eredményeket, sikereket, és ezzel kívántuk felkelteni a szülők, és a fiatalok érdeklődését a víziközmű ágazat iránt.

– Szoros kapcsolatban állunk a Pannon Egyetemmel is, a hallgatók gyakran látogatják a laborunkat, szennyvíztisztító telepünket. A szakmatörténeti kiállításon még több információt tudunk szemléletesen átadni nekik.

– Egy múzeumot üzemeltetni is kell. Ezt hogyan tudják megoldani?

– Alapvetően víziközmű szolgáltatók vagyunk, úgy tartjuk, a suszter maradjon a kaptafánál. Ezért nem lesz állan-

dó nyitva tartás. Időszakosan – nyílt napok keretében –, esetleg előre egyeztetett időpontban szeretnénk látogathatóvá tenni a tárlatot.

– Az oktatás irányába is nyitni fogunk. Az első nyílt napunkra meghívjuk a veszprémi általános és középiskolák igazgatóit. Tematikus órákat, előadásokat tervezünk. Ezekhez most formálódik a csapat, ez egy újabb kihívás.

– Arra is gondoltunk már, hogy feldolgozzuk a Veszprém környéki vizes kötődésű helyeket egy térkép formájában. Szeretnénk továbbá vetélkedőket, akadályversenyeket is szervezni – például a Víz Világnapja, vagy a Föld Napja alkalmából. Ezek célja – a kapcsolódás mellett – a hasznos információk átadása. Ehhez persze partnerek is kellenek.

– A szomszédunkkal – a Veszprémi Állatkerttel is vannak terveink. Nekik is van oktatóközpontjuk, ők is fogadnak csoportokat – ha keresünk, biztosan találhatunk közös pontokat.

– A nyári táboroztatás gondolata is felmerült már, mi szívesen szerepet vállalunk ebben, átadjuk ilyen célra a területeinket, ha találunk partnereket, akik ebbe belevágának. Persze ezek már igazán távlati elképzelések, de jól mutatják, hogy nyitottak vagyunk a jó elképzelések megvalósítására.

– *Milyen momentumokat villant föl „A csőbe terelt források, avagy Vízkérdések és válaszok” című könyv, melyet a jubileum alkalmából adtak ki?*

– A víziközmű szolgáltatás 120 éves történetének legizgalmasabb pillanatait mutatja be, a döntések meghozatalának körülményeire világít rá, arra a vajúdsra, ami végbement mielőtt 1896-ban – a millenium évében – végre döntöttek, hogy Veszprémnek legyen vezetékes vize. Ehhez kellett Bolgár Mihály, aki kinyitotta a szemeket, rávilágít-

tott, hogy ez így nem mehet tovább: szennyyezettek a kutak, büdös van a csatornák környékén, mert nem szervezett a szennyvíz elvezetése. Sajnos egy tűzvész is kellett ahhoz, hogy az emberek, az akkori vezetők rádöbbenjenek, hogy nincs elegendő oltóvíz a városban.

– A másik érdekesség a tervezés, kivitelezés körüli hercehurca. Meglepő, de az akkori beszerzési eljárás nagyon hasonló volt a mai közbeszerzéshez. A dokumentumok jól mutatják, hogy az emberek akkor sem gondolkodtak másképp: a vesztes ajánlattevő belekötött a nyertesbe, megtámadta a döntést, akadályozta a szerződésköstést, a folyamatokat. Érdekes, hogy 120 év eltelt, és misem változott! Az emberek hozzáállása is kísértetiesen hasonlít a maiakéhoz: a vízvezetékek építéskor az érintettek épp úgy háborgotak a felbontott utak, a közlekedési akadályok miatt, mint a mai beruházások idején, pedig akkor még aszfaltos utak sem voltak.

– Ugyancsak érdekes volt felfedezni a vizes kötődésű hőstetteket. Ezek egyike volt az a fiatal vízműgépész, aki azzal, hogy 1944. telén az éj leple alatt hatástalanította a robbanószerkezetet, megmentette a viaduktunkat.

– Azt is szeretnénk volna megmutatni, hány és hány család, generációk életét itatta át a vízműves lét. Voltak büszke, eredményes időszakok, és voltak kudarcok, elfecsérelt évek is a 120 év alatt. Az 1950-es évek – a korábbi viszonylagos stabilitás, növekedés után – zaklatott korszakot hoztak, akkoriban nem szívesen lettem volna cégvezető. Gyorsan változtak az elvárások, a körülmények, nehéz volt megfelelni a gyakran irreális elképzeléseknek. Aztán 1960 végre stabilitást hozott. Megyei jellegű víziközmű szolgáltatók jöttek létre. Ez az intenzív és stabil időszak egészen a rendszerváltásig tartott. Amikor az önkormányzatok visz-

szakapták vagyonukat, a korábbi 33-ból 400 víziközmű szolgáltató lett Magyarországon. Újabb vajúdság következett, meg kellett szülni az új működési modellt, az új elképzeléseket. A célok megfogalmazását követően a fejlődés – 1996-tól, amikor a mi társaságunk is létrejött –, újra elindulhatott. Ha összeadom a stabil éveket, jó, ha a 120-ból 90 év marad, amit a tényleges fejlesztésekre fordítottak. De még ehhez képest is szép eredménynek számít, amit mi 20 év alatt elértünk, és erre méltán büszkék is lehetünk.

– *Az országban mindenütt folyik a csapvíz, a legtöbb településen ma már megoldott a szennyvíz-kérdés. Honnan indulunk, és meddig sikerült elérnünk?*

– Az igény, hogy Veszprémnek legyen szennyvíztisztító telepe már az 1900-as években megfogalmazódott. 1910-ig két komoly terve is volt a városnak, de végül egyikből sem lett semmi. Döbbenetes, hogy több mint 70 évet – 1972-ig – kellett várni az első szennyvíztisztító telep megépítésére. Ugyancsak meglepő, hogy a vezetékes víz is csak az elmúlt 20 évben jutott el valamennyi településre. A mi területünkön 1995-ben vált teljessé a vízellátó rendszer, az ország egészére nézve pedig csak 2000 környékén sikerült megoldani ezt a problémát.

– Alig hihető, hogy a 90-es évek végén az 50%-ot sem érte el a csatornázottsági arány. Ehhez képes ma – 20 évvel később – a mi működési területünkön ez az arány 90%-ra nőtt. A fennmaradó 10% így is 30 települést érint még. Az alapításunk óta hihetetlenül nagyszámú községbe, aprócska faluba jutottunk el. Ezért is érezhetjük úgy, hogy húsz év alatt százévnit sikerült előrelépni a fejlesztésekkel. Két évtized elég volt, hogy az elmúlt száz év eredményeit felülmúljuk.

CSEH TERÉZ
FOTÓ: MAZÁN TIBOR

Korszerű ásványvíz-palackozót épített a Spiller Kft.

Aqvital – minőségi ásványvíz Csákvárról

Május első napjaiban, ünnepélyes körülmények között avatta fel új ásványvíz-palackozó üzemét a csákvári Spiller Kft. Az átadást szimbolizáló nemzeti szalagot Csepreghy Nándor miniszterhelyettes, Tessely Zoltán országgyűlési képviselő, Illés Szabolcs polgármester és Nagy Sándor tulajdonos-ügyvezető vágta át. Az új üzemet – Gerendai Sándor, a katolikus, Gere Gábor József a református és Szebik Károly az evangélikus egyház képviselőiben áldotta meg. Az ünnepi aktust után néhány hónappal visszatértünk az Aqvital üzemébe, hogy Nagy Sándor tulajdonos-ügyvezetőt az 1,2 milliárd forintos beruházás részleteiről, a rövid és hosszú távú terveiről kérdezzük.

– *Mióta van ásványvíz Csákváron, és miért épp most jött el az ideje a palackozásának?*

– Az első kutat több mint 50 évvel ezelőtt, az ezen a területen működő helyi termelőszövetkezet fúrta. A fellelt vizet azonban csupán saját céljaikra hasznosították, nem gondolkodtak annak másfajta felhasználásában. Mi úgy kerültünk képbe, hogy megvásároltuk ezeket a területeket, hogy majd itt alakítsuk ki telephelyünket. Ekkor még nem gondoltunk arra, hogy az itt lévő vízzel bármit kezdhetnénk. Az egyik kollégánk egészségügyi problémája hívta fel a figyelmünket a vízre, annak jótekonny hatására. Dialízis betegként nem ihatott akármilyen vizet, ezt a csákvári forrásvizet azonban elfogadta a szervezete. Kielemeztettük, és kiderült, a már fél évszázada felfedezett ásványvíz, kitűnő minőségű, kiaknázatlan természeti kincs. Az ország egyik legjobb vize, mindössze két másik rendelkezik hasonlóan harmonikus, és előnyös ásványianyag-összetétellel. Ideális a nátrium, kálium és magnézium tartalma.

– *Milyen mennyiségben tudják palackozni az Aqvital névre keresztelt csákvári ásványvizet?*

– A régi, elavult helyett, fúrattunk egy új, korszerű kutat, ennek kapacitása jelenleg 18 ezer liter/óra. Ez nem egy óriási szám az ásványvízpiacon. Éppen ezért – kihasználva a magas minőség adta lehetőségeket

– nem alaptermékként, natúr ásványvízként kívánjuk piacra dobni az Aqvitalt, hanem feldolgozzuk azt. Ezzel növelni tudjuk a hozzáadott értéket, és különleges, egyedi, úgynevezett funkcionális termékeket állítunk elő az egészséges életmód jegyében: cukormentes vitaminozott ásványvizeket, sportitalokat és lúgos vizet.

– *Az elkötelezettségüket a számok is alátámasztják, komoly beruházásra szánták rá magukat, melynek összértéke 1,2 millió forint. Mit takar ez a fejlesztési összeg?*

– Még a projekt indulását megelőzően a terület fejlesztésére – a régi épület felújítására – költöttünk 300 millió forintot saját erőből. Eredetileg a pályázat segítségével megcélzott beruházást 960 millió forintra terveztük, de a végére az összköltség felkúszott 1,2 millióra. Egy új korszerű üzemcsarnokot terveztünk, és abba a palackozáshoz szükséges modern gépsort. Elvileg úgy gondoltuk, hogy minden belefér a pályázati projektbe, de menet közben derült ki, hogy ez az sajnos kimaradt a tervezéskor. A pótmunkák értéke meghaladja a 20%-ot. A pályázatot 2012 nyarán adtuk be, és akkor elkezdtek a munkálatokat, az építkezés befejezésekor, 2014 őszén szereztük be a gépeket. 2015 decemberére – az eredeti tervnek megfelelően – elszámoltunk valamennyi projektköltséggel. A beruházáshoz 480 millió forint támogatást kaptunk uniós forrásból.

– *A pályázat kutatás-fejlesztési elemet is tartalmazott. Mire tudták ezt felhasználni?*

– A K+F szolgáltatásokra alapvetően egy német céget kértünk fel, de egy olasz, és egy amerikai társasággal is együtt dolgoztunk. A funkcionális vizek ízvilágának kutatása, a termékfejlesztés volt a fő cél. A hagyományos vitaminozott ásványvizeknél a nagy mennyiségű cukor képes elnyomni a különféle vitaminok nem kívánatos ízét. Mi viszont cukor- és adalékanyag-mentes vitaminozott ásványvizeket, sportitalokat szeretnénk forgalmazni. Az is szempont volt, hogy olyan édesítőszeret válasszunk, amely ízében képes kiváltani a cukrot, annak szerepét, ugyanakkor saját mellékízzel nem rontja az ital élvezeti értékét. A technológia önmagában nem ér semmit, ha az íz nem megfelelő.

– A lúgos víz előállításánál is korszerű eszközöket alkalmazunk, egy koreai technológiára építünk, melyet Magyarországon elsőként vezettünk be. Az igazi kihívást azt jelenti, hogy az eljárás során a víz eredeti minőségét meg tudjuk őrizni.

– *Milyen piacokra kívánják eljuttatni a termékeiket?*

– A beruházást jelentős piackutatás előzte meg, a termékfejlesztésünket is már ennek ismeretében terveztük meg. Egyedi értékekkel bíró italainkat indulásképpen a kisebb üzlethálózatokon keresztül, saját

márkanéven, saját értékesítési kollégáinkra építve kívánjuk terjeszteni. Később természetesen nyitunk a nagyobb kereskedelmi partnerek felé is, és a külföldi piacokat is megcélozzuk majd. Ebből az irányból már most is komoly érdeklődés mutatkozik a termékeink iránt.

– Nem szeretnénk kapkodni, nem agresszív módon kívánunk terjeszkedni, csak lépésről lépésre haladunk. A nagy ásványvíz-forgalmazók mellett – úgy véljük – jól megférhetünk. A megtérülést hosszú távon várjuk, ehhez a technológiánk időtálló.

– Az üzemcsarnok avatásán Csákvár polgármestere, Illés Szabolcs kiemelte, hogy a város életében is előrelépést jelent ez a fejlesztés, mert hosszú távon az piac bővülésével jelentős adóbevételre számíthatnak, és már most új munkahelyek jöttek létre. Milyen a kapcsolatunk a várossal, a városvezetéssel?

– Kitűnő együttműködés jött létre Csákvár város vezetésével, mindenben segítőkészek voltak, nem gördítettek akadályt a beruházásunk elé. Azon voltak, hogy mielőbb előre tudjunk lépni, és a fejlesztés határidőre elkészülhessen. A pályázat keretében vállaltuk, hogy 30 új munkahelyet hozunk létre, ezt meg is tettük. Marketinges kollégákkal, üzletkötőkkel, karbantartókkal, a gyártást segítő munkatársakkal bővültünk. Fontos számunkra, hogy az itt élőkkel megtaláljuk a közös hangot, és bízunk benne, hogy a piacok meghódításával társadalmi szerepvállalásunk is egyre jobban erősödik, felértékelődik majd a térségben.

–NAPSUGÁR

Az Év Homlokzata családi ház kategóriában Dankó Kristóf munkája

Értéktéremtés a mai magyar építészetben

Év Homlokzata 2016

Az utóbbi években épült vagy felújított épületek sereg-szemléje az Év Homlokzata pályázat, melynek díjait november 3-án osztották ki Budapesten, a Várkert Bazárban. Az öt kategóriában, építészek és kivitelezők számára meghirdetett versenyre idén 243 nevezés érkezett. A kategória győzteseknek járó 1-1 millió forintos díjat független szakmai zsűri ítélte oda.

Az idén nyolcadik alkalommal hirdette meg az Év Homlokzata pályázatot a díj alapítója és fő támogatója, a Baunit. A pályázat célja az, hogy értékelje és megismertesse az elmúlt években épült vagy felújított épületeket, valamint kitüntesse azokat az építészeket és kivitelezőket, akik ezeket létrehozták. Idén 243 nevezés érkezett, 77 családi ház, 26 társasház, 94 középület, 26 panel és 20 műemlék épülettel jelentkeztek a pályázók.

Illy Gábornak, a Baunit ügyvezetőjének véleménye szerint a pályamunkák jól tükrözik a mai építészetet és építőipart. Az előző évekhez képest több mint kétszeresére nőtt a középülettel, főleg energetikai korszerűsítéssel nevezők száma, míg a panelépületek felújítása nem gyarapodott olyan mértékben, mint amennyire az szükséges lenne. A családi házakra a sokféleség jellemző, a műemlékek esetében pedig egyre inkább teret kap a tervezői tudás és a kivitelezői képesség arra, hogy megőrizzük értékeinket.

Díjazottak régióinkból:

A családi ház kategóriában az Év Homlokzata 2016 díjat **Dankó Kristóf** építész, Dorog város főépítésze nyerte el egy Mór belvárosi részén megvalósult családi ház tervezésével.

Az Év Homlokzata 2016 Baunit ügyvezetői különdíját a lábatlani református templom tornyának felújításáért az Árkádok Kft. kapta. **Bánkúti Endre** ügyvezető és csapata értékőrző, felelősségteljes kivitelezői munkájáért, az épület múltjának feltárásáért és a hatóságokkal történt hatékony egyeztetéséért érdemelte ki az elismerést.

RÉZ NAPSUGÁR

 év homlokzata
2016

Őszi díszruhájába öltözve várja a martonvásári Kiskastély parkja az agrárkutató-centrum és látogatóközpont építését

Gőzerővel folyik a martonvásári agrárkutató-centrum és látogató központ projekt

A látszat csal

Az október végi szinkavalkádós lombhullást követően lassan téli nyugovóra tér a martonvásári Brunszvik Kastély parkja. A nyári-őszi gyermek csoportok nyüzsgését a mókusok rohangálása váltotta fel az érettogyorókért folyó versenyben. Földre le, odúhoz fel - nagy a készülődés a szűkösebb napokra. A csonthéjasok szüretének végével, a tél közeledtét a reggeli dér és a tavat foltozó jégvárta is jelzi. A munka a MTA Agrártudományi Kutatóközpont falain belül azonban tovább folyik. A kutatói tevékenység mellett egyre jobban felpörög annak a projektnek az előkészítése, amelyről korábban már számot adtunk. A központi költségvetés támogatásával 9,8 milliárd forintból valósul meg Martonvásáron egy új, világszínvonalú agrárkutató-centrum és látogatóközpont.

A kutatóközpont – az állatorvos-tudományi részleg kivételével – otthont ad majd az MTA agrárkutató intézet ma még több telephelyen működő egységeinek. Az új bázis, a legmodernebb eszközökkel felszerelve, már a jövő generációjának épül, azzal a céllal, hogy a hazai agrárkutatás fellelőjére legyen, mintegy 400 kutató számára világszínvonalú infrastruktúrát biztosítva. A látogatóközpont pedig - elsősorban a fiatal generációt csábítva - a tudománykommunikáció modern eszközeivel kívánja érthetővé, érdekessé tenni az intézet kutatásainak eredményeit, jelentőségét.

A 2018-ban épülő kutatótömb majdani területén és a 2018 márciusában a Kiskastély épületében megnyitni tervezett látogatóközpont épületén látszólag még nem történt változás. Kívülálló azonban nem is gondolná, hogy az ilyen látványos fejlesztések mögött milyen nagyságrendű előkészítő munka áll. Bár egyszerűbb lenne, de a beruházásokat nem a „mikulás teszi” a csizmánkba, sőt az anyagka sem a karácsonyfa alá. Míg kettőjüknek „csak” a gyerekek vágyát kell figyelembe venniük, addig egy ilyen összetett projekt során számos érdeklet, igényt kell összehangolni: akadémiai és kormányzati elvárás a kutatói tevékeny-

ség nemzetgazdasági hasznosíthatósága és a közpénz legésszerűbb felhasználása. Az akadémia tudománypolitikai igénye a kutatási tevékenységek és az azt kiszolgáló infrastruktúra összehangolt megvalósítása. Önkormányzati cél a fejlesztések hozzájárulására a város fejlődéséhez. Társadalmi elvárás a kiemelkedő értéket képviselő kastély és parkjának, mint rekreációs természeti környezetnek változatlan fenntartása. Biztosítani kell a kutatói tevékenység zavartalan folytathatóságát. Kötetnyi jogszabályi előírásnak kell megfelelni a tervezett fejlesztések kivitelezését illetően. Mikulás legyen a szánján, anyagka a fán, aki ezt konfliktusmentesen kezelni tudja. A Magyar Tudományos Akadémia Agrárkutató Központjának, mint projektvezetőnek mégis meg kell próbálnia a lehetetlent! Íme az elmúlt néhány hónap munkásságának eredménye: Elindult és zajlik a kutatótömb épületére vonatkozó tervpályázat előkészítése. Ez teszi lehetővé, hogy 2017 tavaszára az építésszakma legjobbjai versenyeztethessék meg terveiket, és azok közül kiválasztásra kerülhessen a fent bemutatott igényformálók számára legelőnyösebb változat.

Elkészült egy igen részletes mérnöki állapotfelmérés, valamint egy az épület mű-

emléki értékeit számba vevő leltár. Koros épület lévén az építészeti tervezést támogató tervek, rajzok nem álltak rendelkezésünkre; az értékleltár pedig elengedhetetlen ahhoz, hogy az épület felújítása minden tekintetben megfeleljen az örökségvédelmi elvárásoknak.

Szükség volt a teljes projektterület geodéziai felmérésére, mely nemcsak alapadatokat szolgáltat az építéssel járó munkákhoz, de lehetővé teszi a parknak a projekt által érintett kis területén lévő értékes növények kijelölését és megóvását, és emellett gondoskodtunk a Kiskastély szolgálati lakásainak konfliktusmentes kiváltásáról is.

Igyekszünk mások tapasztalataiból is tanulni ezért eddig nyolc helyszínt látogattunk végig az országban látogatóközponti tartalom és alkalmazott technikák, kutatótömbi működési, vagy üzemeltetési tapasztalatok megismerésére.

Hogy Madách kifordított gondolatával éljek: A gép – még – áll, az alkotó viszont nem pihen. A projekt-helyszín és környezete még őszi ruhájában pompázik, a projektgazda viszont a háttérben gőzerővel dolgozik.

-RÉZ

Dr. Kancz Csaba kormány megbízott köszöntőt mond

Az üzleti kapcsolatok bővítéséért tanácskoztak

Magyar - szlovák üzletember találkozó

A Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, és a Magyar Kereskedőház Közép-európai Kereskedelemfejlesztési Hálózata fórumot tartott a kamara tatabányai székházában. A rendezvényen többek között bemutatták a kereskedőház három szlovákiai irodájának munkáját, valamint a két ország vállalkozói bővíthették üzleti kapcsolataikat.

Dr. Kancz Csaba kormány megbízott köszöntőjében kiemelte, hogy Szlovákia Magyarország első öt legnagyobb kereskedelmi partnere közé tartozik. Az ország szempontjából fontos a kereskedőházak missziója, akkor erősödhet a magyar gazdaság, ha a Föld számos pontján, de főként Európában jelen lehetnek a magyar vállalkozások. Az erős magyar-szlovák gazdasági kapcsolatok használnak pedig megkérdőjelezhetetlen - fogalmazott a kormány megbízott.

Dr. Szerencsés László, a KEMKIK elnöke elmondta, Komárom-Esztergom megye Magyarország gazdaságának egyik élvárosa, megyénk számos mutatóban az ország első három megyéje között teljesít. Megyénkben az országos átlagot meghaladó mértékben nőtt a bruttó átlagkereset, ezzel a megyék között a második helyet foglaljuk el, szintén második a megye az egy lakosra jutó beruházási érték tekintetében. A megye gazdaságának erejét jórészt a feldolgozóipar adja, ennek szerkezete

egy év alatt is jelentősen átalakult, már szinte a teljesítmény felét az autóipar eredményei teszik ki. A magyar-szlovák gazdasági kapcsolatok élénkítésében valószínűleg jelentős fejlődést hoz majd az új Duna-híd Komáromnál, melynek alapkövét várhatóan még az idén elhelyezik.

Dr. Szerencsés László szolt arról is, hogy a kamara húszezernél több megyei vállalkozással áll kapcsolatban, elősegítik érdekeik érvényesülését, valamint segítik és fejlesztik a nemzetközi kapcsolatokat, és a vállalkozások exporttevékenységét.

A fórumon Maknics Zoltán innovációs referens bemutatta Komárom-Esztergom megye gazdaságát és a kamara vállalkozássegítő munkáját, majd Dr. Kupcsok Lajos ismertette a Magyar-Szlovák Kereskedelmi és Iparkamara szolgáltatásait, a magyar Kereskedőház dunaszerdahelyi, párkányi és kassai irodavezetői pedig beszámoltak az általuk végzett munkáról.

TO

ELKELT A PÁPAI HÚS

Pápa - Megkötötte az adásvételi szerződést a felszámoló a Pápai Hús Csoport vagyonának értékesítésére meghirdetett pályázaton a nyertes vevővel - közölte a Nemzeti Reorganizációs Nonprofit Kft. felszámoló biztosa. Szegőné Kemerle Judit tájékoztatása szerint a vevő szakértőivel közösen megkezdődött az átadás-átvétel előkészítése, a nyertes TANO Commerce Kft.-nek harminc napon belül kell megfizetnie a felszámolás alatt álló cégcsoportért az 1,134 milliárd forintos vételárat.

ÚJ LENDÜLET

Székesfehérvár – Budapest - Ünneplés aláírással erősítette meg két közép-dunántúli akkreditált innovációs klaszter az egyesülési szándékát az Ipar 4.0 konferencián, Budapesten. A több éves klaszter-együttműködés eredményeként a Pharmagora Életminőség Klaszter tagvállalatainak többsége önálló szakmai csoportként működik a jövőben az INNOSKART IKT Klaszteren belül. Az együttműködő vállalkozások közös célja új hazai és nemzetközi innovációs projektek sikerre vitele.

TOVÁBB ÉPÜL A 8-AS FŐÚT

Várpalota - Több mint 6 milliárd forintból valósul meg a 8-as főút várpalotai elkerülőjének második üteme - közölte a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. vezérigazgató-helyettese az útszakasz alapköltésének ünnepségén Várpalotán.

20 éves a tatabányai Gazdaságfejlesztő Szervezet

A csapatmunka a siker titka

Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata 1996-ban hozta létre Gazdaságfejlesztő Szervezetét azzal a céllal, hogy a megyeszékhely gazdasági fejlődését - a szokásos és rendszerint rendkívül merev, lassú hivatali struktúra helyett - egy rugalmas, közhasznú társaságon keresztül segíthesse elő. Innovatív, szokatlan megoldásokat az elmúlt húsz év sikerei visszaigazolták, ez derült ki az október 13-án megtartott jubileumi ünnepségen.

A GFSZ születésnapján sokan ünnepeltek együtt: mai és egykori vezetők, az ipari parkba letelepedett vállalkozások vezetői, a szervezet munkatársai, az ipari parkot létrehozó és üzemeltető társaság alapítói, településvezetők. **Halász-Szántói Emese**, a GFSZ ügyvezető igazgatója rövid köszöntőjét követően átadta a szót az alapítónak, Tatabánya város egykori polgármesterének, **Bencsik Jánosnak**, aki ma a Tatai-menedence országgyűlési képviselője.

– A 90-es évek elején Tatabánya – a valaha nagyhírű bányászváros – története talán leghangosabb éveit élte meg. A bányabezárással 12 ezer munkahely szűnt meg. A munkanélküliségi ráta tekintetében az ország élén állt a város, és vajmi kevés esély látszott megfelelő állást találni az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező munkástömegeknek. A probléma szinte minden családot érintett, és minden erőre, összefogásra szükség volt annak megoldásához. Munkahelyeket kellett teremteni, meghozza tömegével. Ehhez a külföldi tőkét kellett idecsábítani, erős multinacionális cégeket.

– Szinte a csodával volt határos, hogy az akkori képviselő-testület többségét sikerült meggyőzni arról, hogy ha a város versenyképes akar lenni, ha ide akarja hozni a külföldi nagyvállalatokat, akkor elengedhetetlen egy, a gazdaságfejlesztésre létrehozott szervezet. Így született meg a tevékenységével országos szinten is egyedülálló GFSZ.

– A gazdaságfejlesztés első lépésénél még ha ez első pillantásra ésszerűtlennek tűnik is – a szellemi szükségletek kialakítására koncentráltak: a város környéki ásatásokon, az értékes leletek

feltárásával, múzeum létrehozásával erősítették az itt élők identitását. A magasan képzett szakembergárda biztosítását garantálta a gazdasági főiskola megalapítása, és az akkor létrejött Játékszín – ma Jászai Mari Színház.

– A szellemi műhelyek kiépítésével párhuzamosan az infrastrukturális fejlesztések is megkezdődtek: gázvezeték építése, közművesítés, villamos ipari és telekommunikációs fejlesztések, utak építése. Létrejött az ipari parkot megalapító és üzemeltető társaság, megkezdődött az ipari park kialakítása, fejlesztése. Az első fecske – a Tatabányára települő első külföldi nagyvállalat – az Otto Fuchs Hungary Kft. volt. Az első húsz esztendő gazdaságfejlesztési sikerei a rugalmasságnak voltak köszönhetőek. Ha az kellett, egy nap alatt engedélyek egész sorát képesek voltunk beszerezni azzal, hogy az összes érintett szervezet képviselőjét egy asztalhoz tudtuk ültetni.

– Húsz év után ott tartunk, hogy az a legnagyobb megoldásra váró feladatunk, hogyan vonzzunk be térségünkbe nagy mennyiségű, magasan képzett szakembert, hogy biztosítani tudjuk az itt letelepedett vállalatok munkaerőigényét – foglalta össze a gazdaságfejlesztés két évtizedét a politikus.

Agócs István a GFSZ első ügyvezető igazgatója néhány – ma már mosolyt fakasztó, ám akkor koránt sem egyszerűnek tűnő – momentumra emlékezett vissza, melyek zöme a szereplők eltérő gazdasági hátteréből adódott.

Gíber Erzsébet 2003-tól 2012-ig állt a Gazdaságfejlesztő Szervezet élén. Ünnepi köszöntőjében elmondta, hogy az

elején sokan kételkedtek bennük, de a gfszesek hittek magukban. Tudták, hogy képesek lesznek profi módon el látni ezt a munkát.

Schmidt Csaba képviselőként, majd polgármesterként összesen 14 éven át kísérhette figyelemmel a GFSZ munkáját. – Az innováció, a kitartás mindig jellemezte a szervezetet – erősítette meg a korábban elhangzottakat a városvezető. – Nem volt olyan feladat, amit ne tudtak volna sikeresen végrehajtani, így nem véletlen, hogy ha a hivatal elé olyan feladat került, amely úgy tűnt meghaladja annak képességeit, a legtöbb esetben úgy döntöttünk: „Bízzuk ezt inkább a GFSZ-re!”

Környe polgármestere, **Beke László** is köszönetét fejezte ki az együttműködésért, hiszen az ipari park – melynek jelentős része településük területén fekszik – közös ügyük Tatabányával.

– Az ünnepi – nosztalgikus hangulatú – megemlékezés záró momentumaként a Gazdaságfejlesztő Szervezet vezetője, **Halász-Szántói Emese** ismertette ünnepi gondolatait. Az igazgatónő úgy fogalmazott: – A siker nem a díjakkal mérhető, hanem azokkal a feladatokkal, amiket elvégeztünk, illetve a csapatmunkába vetett hitünkkel.

Ezt követően az ünnepi megemlékezés résztvevőiről csoportkép készült a GFSZ új székháza előtti lépcsősoron, majd a vendégeket állófogadásra invitálták a szervezők.

CSEH TERÉZ
FOTÓ: MAZÁN TIBOR

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Ami itt van, nem csak a miénk, a birtokainkat nem kezelhetjük magánügyként. Ha mi, borászok eredményesek vagyunk, az lehetőséget teremt másoknak is: a falunak, az éttermeknek, a panzióknak, az itt élőknek.”

BOTT JUDIT

A Csónakázó-tó rehabilitációja

Az 1585 méter területű, 8 hektáros székesfehérvári Vidámparki Csónakázó-tavat az 1960-as években hozták létre. 1979-ben került sor a kimélyítésére, ám azóta feliszapolódott. A rehabilitáció első munkájaként a vizet leeresztették, a medret kikotorták, megtörtént a partvédelem, partfalépítés. A most még vadkacsák lakta partrészen kiépül egy sétány, s megújul a közvilágítás. A beruházás elvileg még idén befejeződik.

DR. GÖDE ANDREA

Bodrogkisfalud

Új – kitekintő - rovatunkban ezúttal Tokaj-hegyalja egyik kistelepülésének, Bodrogkisfaludnak a mindennapjaiba engedünk bepillantást. Hogy mi vitt minket éppen erre a vidékre? Az a példaértékű értéktelítő gondolkodás, a falujuk iránt érzett szeretet és összetartás, melyet az ott élők képviselnek.

Cikkünk a 40. oldalon

Tata

Víz, víz, víz mindenütt gyönyörű harmóniában a természettel, és ahogy körülöleli a várat, az páratlan. Nem véletlen volt Tata éveken át számos uralkodó kedvenc pihenőhelye.

Cikkünk az 46. oldalon

Hegyaljai látogatás – avagy jövőkép a Bodrog partján

Bodrogkisfalud

Új - kitekintő rovatunkban ezúttal Tokaj-hegyalja egyik kistelepülésének, Bodrogkisfaludnak a mindennapjaiba engedünk bepillantást. Hogy mi vitt minket éppen erre a vidékre? Az a példaértékű értékkeremtő gondolkodás, a falujuk iránt érzett szeretet és összetartás, melyet az ott élők képviselnek. Például a fiatal Bott Judit és párja Bodó József, a Bott Pincészettel, vagy a Hangavári Pince borásza Magyar Katalin és lánya Anita és a Kalózkikötő megálmodója, építője Endresz László. A vállalkozók mögött ott áll az önkormányzat, élén Ádám László polgármesterrel, aki szintén sokat tesz a település jövőjéért. Őt arra kértük, röviden mutassa be településüket.

EGY KIS TÖRTÉNELEM

– Bodrogkisfalud a történelmi Zemplén vármegye települése. A Hegyalján, Tokajtól mintegy hat kilométerre fekszik, Bodrogkeresztúr és Szegi települések között, a Bodrog folyó partján.

– A világhírű tokaji szőlő és bor, legfőképpen a vulkanikus eredetű talajnak köszönheti különleges és egyedülálló minőségét. Ritka adottságú terület, ahol a síkságot a hegységtől a Bodrog folyó választja el. Mikroklímájának köszönhetjük a tokaji aszúborokat.

– A település 2020-ban lesz 800 éves. 1950-től a rendszerváltásig Bodrogszegi néven volt ismert, míg a két összevont település, Bodrogkisfalud és Szegi, újra önállóvá nem lett. Az új rendszerbe meglehetősen szerény körülmények között lépett be a kisközség.

BODROGKISFALUD MA

– Bár a falu általános iskoláját sikerült felújítani, új szárnyal és tornateremmel bővíteni, ma mégis üresen áll. A megszüntetett iskola helyett önkormányzatunk – ha ehhez partner talál – szívesen látna itt alapítványi vagy egyházi iskolát. Így sajnos az óvodások zömét is inkább a szomszédos – iskolával is rendelkező – településre viszik.

– Infrastrukturális téren jól állunk, kettő kivételével valamennyi önkormányzati intézményünket – pályázati forrásokból – felújítottuk, sőt új épületeket is kialakítottunk.

– 873 fős településünkön három erős civil-szervezet működik: a Bodrogkisfaludért Egyesület több mint 20 éves múltra tekint vissza, hasonlóan a Barátság Klubhoz, mely az időseket fogja össze, és a Bodrogkisfaludi Sport és Életmód Egyesület is aktívan működik.

– Jómagam független polgármesterként vezetem a települést, egyik párt irányába sincs elkötelezettségem. Az önkormányzatok adósságkonszolidálásával 31 milliós hiteltől szabadultunk meg, ez sokat jelentett számunkra az önkormányzati gazdálkodás egyensúlyának megteremtésében.

GAZDASÁG, TURIZMUS - KITÖRÉSI PONTOK

– A rendszerváltást követően a térség könnyűipara megszűnt, az egykor sokakat foglalkoztató, nagyhírű Szerencsi Csokoládé- és Cukorgyár, a kőbánya ma minimális létszámmal működik. A Beton és Vasbetonipari Művek, mely a 70-80-as évek végén még 500 főt foglalkoztatott, most osztrák kézben, egy nagy értékű beruházást követően mindössze 20 főt igényel a működéséhez. A környék bányái – Tállya, Erdőbénye, Szegi – megszűntek, vagy minimalizálták létszámukat.

– Bodrogkisfalud adottsága, hogy 40 kilométeres körzetben megyeszékhelyek és nagyobb városok vesznek körül: Nyíregyháza, Miskolc, Sátoraljaújhely, Encs. Az itt élők ezen a körön

belül ingáznak munkahelyükre, helyben sajnos nincs túl sok munkalehetőség.

– A turizmus önmagában nem tudja megoldani a helyi munkaerő-problémákat, és a bor-gazdaságok sem jelentenek erre megoldást: az új technológiáknak köszönhetően alig van igény a kétkezi munkára. Egy helyi gyümölcsfeldolgozó üzem létrehozása enyhíthetne a nehézségeken. Erre reményeink szerint tudunk majd pályázni.

– Jelenleg az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató, 36 fő közfoglalkoztatottként dolgozik nálunk, 30-an pedig a közigazgatásban tevékenykednek.

– Keressük a kitörési pontokat, ezek egyikét épp a sok problémát okozó vízben, az áradásokban látjuk. Nagy esők, felhőszakadás idején a Zempléni-hegységből óriási mennyiségű víz zúdul le a Bodrog irányába. A folyó áradása még a mai, szabályozott formájában is rendkívüli veszélyt jelent a községre. 1999-ben és 2000-ben a XX. század legnagyobb árvizeit éltük meg, ami a falu egy részét teljesen elöntötte. Jó megoldás lehetne, egy ár-asztó-rendszer – ahogy ezt például a Tiszánál sikerrel alkalmazták –, mellyel a fölös vizet tóvá duzzaszthatnánk, szabályozhatnánk, és így egy vízi paradijsomot hozhatnánk létre térségünkben. A Bodrog túlsó partján elterülő védett, nemzeti park azonban ennek az elképzelésnek a kivitelezését egyelőre nem teszi lehetővé.

A fiatalok perspektívát látnak Tokaj-hegyalján

Közösségépítés Bott-módra

A világhírű Tokaj-hegyvidéket számos nagy hírű pincészet reprezentálhatná, mi most mégis egy fiatal, bodrogkisfaludi borászatot mutatunk be olvasóinak. Bott Judit és párja Bodó József lelkesedése, a minőségi borászat iránti elkötelezettsége és hite lassanként átragad az itt élőkre, és új lendületet, ötleteket ad a közösség- és jövőépítéshez. Legalábbis ők ezért dolgoznak nap, mint nap. Bott Judittal beszélgettünk.

– *Mindig is borászok akartatok lenni?*

– Inkább úgy fogalmaznék: belecsöppenünk a szőlőművelésbe. Szlovákiából, Csallóközből származunk, mely nem kifejezetten borvidék. Agrárgazdaságin tanultam Mosonmagyaróváron, és nyaranta egy olasz tulajdonban lévő pincészetben dolgoztam, Dél-Tirolban. A tulajdonosok Tokajban is elindítottak egy kisebb pincészetet, felkérték annak vezetésére. Tőlük tanultam a minőségi szőlőtermesztés fogásait. A párom – szintén csallóközi – művészettörténetet tanult Magyarországon, és onnan a hétvégeken nem hazament, Felvidékre, hanem idejött hozzám Tokajba. Óhatatlanul beleszeretett ő is a borászkodásba.

– A saját birtok sokáig illúzióknak tűnt. Az első területet Tarcál határában az Előhegyen vettük meg. Egy szép fekvésű, agyonterhelt, lisztharmatos szőlőt, de tudtuk ettől már csak jobb lehet! Összeházasodtunk, és az ajándékba kapott pénzből megvettük a másik fél hektárunkat is. Majd Erdőbénye és Tolcsva között találtunk egy kicsiny, de nagyon jó árban lévő, rég elfelejtett területet. Most – 2006 óta Bott Pincészetként – 8 hektárnál tartunk. Biogazdálkodást folytatunk, kizárólag narancsolajjal, algakivonattal nyúlunk a szőlőhöz, és rengeteg zöldmunkát végzünk. A borral hasonlóképpen bánunk: nem teszünk bele enzimeket, élesztőt vagy más egyebet, hagyjuk dolgozni a természetet.

– Szeretjük a munkánkat, és átérezzük a szőlészet-borászat iránti felelősségünket. A szocializmus után az első generáció vagyunk, akiknek megadatott, hogy egy ilyen nagy múltú borvidéken öregbítsük az elődök által elért hírnevet. Ez csak igen keveseknek adatik meg. Szerencsésnek érzem magam, hogy itt lehetünk, itt dolgozhatunk, és hiszszük, hogy amit ma teszünk, annak 100 év múlva nyoma lesz. Mert úgy gondoljuk, a borászoknak nem csak az a feladatuk, hogy jó bort készítsenek. Tokaj-hegyalján olyanok a természeti adottságok, hogy elegendő csupán tisztességes munkát végezni ahhoz, hogy minőségi bort tehessünk az asztalra. Ami itt van, nem csak a miénk, a birtokainkat nem kezelhetjük magánügyként. Ha mi, borászok eredményesek vagyunk, az lehetőséget teremt másoknak is: a falunak, az éttermeknek, a panzióknak, az itt élőknek. Maga a borvidék akkor lesz sikeres, ha mindenki megtalálja benne megélhetését, jövőjét. Ezért nem mindegy, mit teszünk.

– *A fiatalokkal is sokat foglalkoztok. Ezt miért vállaltátok be?*

– Az egész úgy indult, hogy a fiatalok a 38-as – egy nagyon veszélyes, nagy forgalmú – főúton bicikliztek. Féltettük őket. Leültünk velük beszélgetni erről. Meglepődtek, új volt, hogy valaki kíváncsi a véleményükre, meghallgatja őket. Hamar rájöttek: együtt dolgozni jó. Arra építünk, ne egyoldalú elvárások legyenek, mert hisszük, a közös gondolkodás viszi előbbre a tetteinket. Megpróbáltunk hát velük csapatban dolgozni.

– Azóta sok minden történt: két hatalmas nagy farsang, kalózhétvégék – egyfajta családi csapatépítők. Tavaly szeptemberben TYPOjam tábor – tipográfusok, fotográfusok részvételével. Voronkó Vera egyedi betűtípust tervezett nekünk, melyből – parafadugókból kirakva – elkészítettük a Bodrogkisfalud feliratot, és ezt elárvereztük. A bevételből – no meg persze a közösségi összefogás eredményeként – létrehoztunk egy gördeszka- és bringapályát.

– Nyáron egy sporttáborral jutalmaztuk meg a fiatalokat, de itt is az értékek átadására törekedtünk. Együtt kajakoztunk a Bodrogon, komppal átmentünk a Bodrogzugba, a nemzeti parkba, ahol túráztunk egy nagyot. Csupa olyan dolgot tettünk, ami itt van, a miénk, de a hétköznapiakban sosincs időnk foglalkozni vele.

– A célunk az, hogy támogassuk a kamaszaink szemléletét, bátorítsuk kreativitásukat. Azt szeretnénk, hogy vegyék észre, milyen kin-

cseink vannak, és ebben lássák meg a jövőjüket. Ezek a fiatalok pályaválasztás előtt állnak, nem mindegy, hol képzelik el az életüket. Hiszszük, ha élmények, emlékek kötik ide őket, akkor van esély arra, hogy a tudást megszervezve visszatérjenek ide, és itt kamatoztassák azt. Én, háromgyerekes anyukaként, egy pincészet vezetőjeként csak ebben látom a jövőt.

– *A helyi közösséggel, a többi borászattal, vállalkozásokkal milyen a kapcsolat?*

– Egyre jobb. A helyi termelőket eleinte a kis konyhámba hívtam össze, és a beszélgetéseink során azt vettem észre, senki sincs tudatában annak, micsoda érték van a kezeik között. Éppen ezért azon voltunk, hogy elhittessük velük, hogy ha például kompon átvizsgál a teheneiket a szemközti érintetlen nemzeti parkba, ahol nincs gyomirtózott terület, attól a tehének teje értékesebb lesz, mint ahogy az is értéket képvisel, ha a saját termesztésű barackból befőtteket, lekvárokat készítenek. Három évvel ezelőtt, a közösségi házunk előtti nagy tölgyfa előtt csináltunk egy reggelit, amit azóta is rendszeresen megismétlünk. Beszélgetünk, és bár nagyon kicsi lépésekkel, de haladunk. Azt nem tudom, ez majd mire lesz elég, de a termelők és a vállalkozók egyre lelkesebbek, és egyre jobban hajlandók összefogni. A kalózhétvégeken például bevontuk a programokba a lovastanyát, a borászokat, a nyugdíjasházat, megpróbáljuk összekapcsolni az embereket, és úgy tűnik, működik. Nem egyedül csinálom, Márkus Mónika a jobb kezem – szervezés, lebonyolítás, pénzügy –, mindenben számíthatok rá. Remek vele dolgozni.

– Persze, ha van egy ötletem, az még koránt sem elég ahhoz, hogy bringapálya szülessen. Ehhez kell a családom, a polgármester, mögötte az önkormányzattal, a helyi vállalkozók, vagyis mindenki. Tavaly 140 ember tett hozzá ahhoz, hogy létrejöjjön a bringapálya, és ez egy 870 fős település.

– Nekem az a vágyam, hogy láthassam, hogy mindez nem csak vízió, hanem annak, amit ma teszünk, fogamatja is van. Azt szeretném, hogy mindenki megtalálja itt helyben a boldogulását, és, hogy a szülő gondozása ne alantas munkának számítsa, hanem érezzük annak az értékét minden szinten, a közösségépítés, a borvidéképítés oldalán, hogy egy értékes kultúrát tudjunk itt felmutatni pár évtized múltán is.

Hangavári Pincészet

Bodrogkisfaludi látogatásunkkor a lelkünkre kötötték, hogy a Hudácskó Pincészetet feltétlenül látogassuk meg. El is indultunk, ám a megadott címhez érve kicsit elbizonytalanodtunk, mert a felirat tanúsága szerint ott a Hangavári Pince állott. Szerencsére Magyar Katalin és lánya, Anita elénk siettek, és megerősítették, jó helyen járunk.

- Most akkor Hudácskó vagy Hangavári?

- Mindkettő. A család Hudácskó néven 1975 óta foglalkozik szőlőtermesztéssel, borkészítéssel. Nemrégiben döntöttünk a névváltoztatás

mellett. A hanga a Várhegy dűlőnkben található törpe mandulára utal, innen kölcsönöztük új nevünket. A lányommal – aki okleveles szőlész-borász – közösen vezetjük a családi birtokot, mely három területet ölel fel: a Somogy dűlőben 3,2 hektár, a Várhegy dűlőben 2,8 hektár, a Lapis dűlőben pedig 8,5 hektár. A szőlő 70%-a furmint, a többi pedig hárslevelű és sárgamuskotály. Első osztályú területeinken – szigorú hozamkorlátozással és késői szürettel – magas puttonyszámú aszú- és nagy szárazborokat készítünk. Arra törekszünk, hogy mindig elő tudjunk állni valami újjal, megtartva eredeti értékeinket – *mondja Katalin.*

- Milyen eredményeket sikerült elérni az utóbbi időben a boraikkal?

- A legutóbbi, 37. Országos Borverseny és Magyar Bormustrán két borunkat is díjazták – *válaszolja kérdésekre Anita.* – A három nagy aranyat két tokaji bor kapta, az egyik a miénk, a 2007-es aszú esszenciánk. A csúcsbor kategóriában 2013-as, késői szüretelésű furmintunk hozta meg a sikert. A borverseny legjobb borát egy nagy, míg a csúcsborunkat egy kisebb herendi tállal jutalmazták. Ezek az eredmények mindig jó reklámot is jelentenek – tudjuk, jó bornak is kell a cégér -, de azt is jól tudjuk, a bornak mindig nagyon jónak kell lennie, és egy-egy ilyen díj csak hab a tortán.

Kalóz Kikötő Bodrogkisfaludon

VÍZI-rider, öcsém!

A családi vállalkozásunkban tó-, és mederkotrással, tőépítéssel, árvízvédelemmel, hajózással foglalkozunk, édesapámat én győzttem meg arról, hogy nyissunk a turizmus irányába is. 2011-ben vásároltuk meg a telephelyünk melletti ingatlant a Bodrog partján, hogy egy kishajókikötőt hozzunk itt létre. A többi már jött magától – kezdő beszélgetésünket Endresz László, a bodrogkisfaludi Kalóz Kikötő tulajdonosa.

- A Bodrog hazánk egyik legcsodálatosabb folyója, olyan, mint egy tó, nyáron alig van sodrása és másfél méter mélyen lelátni a vízben, nincs örvény, túrázásra, kirándulásra ideális hely. Érintetlen tájak, természetvédelmi terület, madárritkaságok várják itt a turistákat, és a nemzetközi kerékpárút is itt halad a partján.

- Az volt a célunk, hogy minél többen megismerjék, és élvezzék a Bodrog adta lehetőségeket. A motorcsónakosoknak kényelmes kikötőt, téli-nyári tárolási lehetőséget kínálunk. A miénk Kelet-Magyarország egyik legjobb selypályája, amivel bármilyen vízállás mellett könnyű a hajókat vízre rakni, és kivenni.

- Széles csónakválasztékkal, egyedi fejlesztésű – 4 féle, vízijogositvány nélkül is használható – járművekkel rendelkezünk. Ezek közül mindenki a saját igényének, pénztárcájának megfelelő módon tud választani. Horgász és kismotorcsónak, 3 fős, bárhol használható jetski, 70 főre kenu és kajak, jogositvány nélküli sport motorcsónakok. Van egy 12 személyes – egyedi fejlesztésű, jogositványt nem igénylő - szabadidő tutajunk, amit felszereltünk asztalokkal, padokkal, hifi-berendezéssel, grillezővel, napfénytetővel, fürdő létrával – ideális családi, baráti, céges összejövetelekre, de volt már itt legénybúcsú, esküvő, bor- és pálinkakóstoló is.

- A kompunk mellett működik a mi kis „Üvegtrigisünk” – vízibüfénk,

ahol a turisták tudnak enni-inni, a fogadó épületben pedig tisztálkodni. Itt zsetonokat is válthatnak – mindössze 200 Ft-ért -, mellyel – szintén saját fejlesztésű találmányunknak köszönhetően automatából – „Mátyás király borkútjából” -, 5 féle, 12,5 fokra lehűtött minőségi bor közül választhatnak.

- Ugyancsak saját – talán még Európában is egyedülálló – találmányunk, a vízi-riderünk. 30 darab Mountain bike kerékpárt alakítottunk át úgy, hogy a vízben is lehet tekerni, sőt a bicajosok földi kétkerekűjüket is magukkal vihetik, majd – amikor jónak látják – ismét a szárazföldön folytathatják az útjukat. A vízi-riderek visszaszállításáról természetesen mi gondoskodunk.

- A Kalózkikötő látványos része a Bárka Rendezvényhajó is. Ez egy 300 fős befogadóképességű, állóhajó. 150 főt tudunk leültetni. 31 szobánkban 90 fő szállásolható el. Saját kétszintes konyha – mi magunk főzünk, és jövőre az éttermünket is szeretnénk megnyitni, VIP-, koktél- és grillterasz, 24x4 méteres napozó stég, napozóágyak, kávézóasztalok várják a vendégeket. A szomszédos ingatlanon további fejlesztéseket tervezünk: egy 50 állásos parkolót, teniszpályát, medencét, midi golfpályát. – Hisszük, hogy a borkultúra, a gyönyörű táj, a szálláshely nem elegendő. A borozgatást egy-két nap alatt elunják az idelátogatók, ahhoz, hogy sokáig élvezzék vendégzeretünket, a jó programok elengedhetetlenek. Ehhez kívánunk mi hozzájárulni, a magunk eszközeivel, ötleteivel.

AZ ÖSSZEÁLLÍTÁS KÉSZÍTETTE: CSEH TERÉZ

200 milliós támogatásra pályáztak

56-os emlékparkot hoztak létre Mocván

„Önkormányzatunknál gőzerővel folyik a pályázatok előkészítése, és azok megvalósítása. A pályázatok zömét benyújtottuk, és van még három előkészítés alatt lévő. Az összértékük a 200 millió forintot eléri, ami vissza nem térítendő összeg! A pályázatok között van olyan is, amit megnyertünk már” – tájékoztatta lapunkat Marschall Ferenc polgármester.

– Legfontosabbak közülük az *Egészségügyi alapellátás infrastruktúra fejlesztése Mocván* – a háziorvosi és a házi gyermekorvosi, valamint a fogorvosi rendelőnek, és a védőnői tanácsadónak hely adó épület felújítása, és energetikai korszerűsítése. Szintén komoly szükség van az évtizedes gondokra pontot tehető, a *Települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztések, Mocsa csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése* elnevezésű pályázatra. Családok szabadulhatnak meg a villámárvizek fenyegető következményeitől. Hasonlóképpen több éves problémát zárhat le a *Mocsa község szennyvíztisztító telepének fejlesztése* kapcsán elnyerhető támogatás. Ezzel megoldódhat a szennyvíz kezelés gazdaságtalanságának problémája.

– Befejeződött a belterületi utak kátyúázása, de még padkázási utómunkák lesznek. November végéig a Szőlő utcát ötméteresre szélesítjük, a javítási munkákat elvégezzük. Jövőre, a pénzügyi források függvényében

útszegélyt, összefüggő aszfaltot, és vízelvezetést tervezünk ide. 2016-ban közel 7 millió forintot tudunk költeni az útjainkra, valamennyit saját költségvetési forrásból. Ez a nagyjából 16 km-es belterületi úthálózathoz képest nagyon kevésnek mondható!

– 2016 tavaszán Boldogasszonypusztán elvégeztük, ősszel Mocsa belterületén elkezdhetjük a ledes közvilágítás korszerűsítés első szakaszát. Jelenleg ez három utcát fog érinteni, a két beruházás értéke meghaladja a négymillió forintot. Terveink szerint öt év alatt, saját forrásból tudjuk megújítani a falu közvilágítását.

– A temető utat és a temető bejárata előtti részt led reflektorokkal szereltük fel október végére, az ünnepekre. Még az ősszel két új buszmegállót kívánunk felállítani, és a meglévő, de megrongált állapotút ki fogjuk javítani.

– Október 23-a tiszteletére, a 60. évfordulóra 56-os emlék kopjafát állítottunk fel a főtér-

ren. Az ünnep kapcsán 60 db nemes fából (tölgy, hárs, juhar) álló emlékparkot ültettünk. Itt van lehetősége a lakosságnak névre szólóan fát örökbe fogadni, amiről emléklap és nevekkal ellátott kopjafa fog tanúskodni. Az első két fát a Magyar Telekom, illetve **Christopher Mattheisen** vezérigazgató úr vásárolta meg, és ültetette el. A Magyar Telekom vezetése, és **Berczeli András** mocsai lakótársunk jóvoltából – aki a Magyar Telekom osztályvezetője – 120 db bokor, cserje és fa került elültetésre az iskolánk udvarán.

– Mocsaért Emlékéremmel jutalmaztuk ebben az évben **Balogh Bálintné** nyugdíjas vezető óvónőt, mely kitüntetés egyfajta díszpolgári címnek is mondható. Bízunk benne, hogy ez is szépen csillog a Magyar Arany Érdemkereszt mellett, amit szintén ebben az évben vehetett át – zárta tájékoztatóját a polgármester.

Katonai vándorkiállítás Székesfehérváron

A 6. állomás = Széchenyi

Az alagsor diákzsivajához képest szokatlan hangok hallatszottak november 9-én a Székesfehérvári Szakképzési Centrum Széchenyi István Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában. A katonai kürtjelek a honvédség különleges világát idézték meg.

Az első világháborúig tekinthettek vissza a diákok

A Magyar Tartalékosok Szövetsége (MATASZ) Fejér Megyei Szervezete azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a tanulói ifjúsághoz közelebb hozza a katonák világát. Szemléletesen éppen egy kiállítássorozat keretében teszik ezt, ami 6. állomásként a Széchenyiben két hétig lesz látogatható, de eljut a Szakképzési Centrum mind a 11 iskolájába.

Az esemény meghívottjai: **Szabó András** ezredes, a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság Parancsnoki Iroda vezetője, **Tóth Csaba** alezredes, a Magyar Honvédség Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 3. Katonai Igazgatási Központ parancsnoka, **Lévai Miklós** nyugállományú alezredes, a Fejér megyei Honvéd Hagyományőrző Egyesület elnöke és **Szépné Holczer Piroska**, a Vörösmarty középiskola igazgatónője.

A megnyitó ünnepség keretében **Dominó Csaba** igazgató és a MATASZ elnöke, **Nagy Lajos** tartalékos alezredes Községi Szolgálati Együttműködési megállapodást írt alá. A jelenlévő tanárok, diákok és a meghívottak a háborúban és békeidőben, külföldi békemisszióban elhunyt magyar katonákra egy szál gyertya meggyújtásával emlékeztek.

A szervezet másik képviselője **Dobszay Zsolt** őrnagy, a MATASZ FMSZ elnökségi tagja a kiállítás érdekességeire hívta fel a figyelmet. Törekedtek a haderőnemek bemutatására, a híradósoktól a bűvárokgig, időben pedig a világháborús dokumentumokig, eszközökig nyúltak vissza. **Csóka László** zászlós nemcsak kürtjeleivel volt részese a programnak, hanem katonadalokat is előadott a nézelődőknek.

DR. GÖDE ANDREA

Kis utcácska a panelrengetegben

A Rác utcai skanzen

Székesfehérvár városát 1989-ban Europa Nostra-díjjal (a műemlékvédelem fő díja) jutalmazták a múltból megmenett értékekért. A rácok lakta utcácska és a szerb templom a hajdani Palotaváros egy darabját őrzi a jelennek.

A középkori Rácváros ilyen archaikus utcanevet őrzött: Szömörce, Csapó, Tobak, Rác, Halász, Sütő, Jancsár. S őrizte a rácok iskoláját, ortodox templomát, házait. Ma már csak egy kis utcácska maradt fenn a panelek gyűrűjében a múltból annak köszönhetően, hogy az önkormányzat és a város cégei összefogtak utolsó pillanatban a megmentésükért, az eredeti vagy rekonstruált állapot fenntartásáért.

A Rác utca 11-ben helytörténeti gyűjtemény örökíti meg az itt élő rácok mindennapjait, szokásait, s a palotavárosi mesterségek emlékeit. Működtek itt képfestők, kalaposok, szígyártók, pékek...

A Mesterségek Házát a Rác utca 20-ban kézművesek működtetik. A hagyományos népművészeti technikákat űzik-újítják, megtanítják. Kuriózum a szerb templom, ahol ma is tartanak pravoszláv istentiszteleteket, egyházi kórusangversenyeket, Szent István- (a templom védőszentje) napi tűzugrást, búcsút. A felbecsülhetetlen értékű rokokó ikonosztáziót **Horváth Ferenc** képfaragó, és **Fijercsko József** helyi asztalos készítette. Képeit **Jovan Grabován** és **Grigorije Popovity** festette 1776-ban. Ez az ikonfal választotta el a szertartást végző papot a hívóktól.

DR. GÖDE ANDREA

300 éve települtek a szlovákok a községbe

Kesztölci hírözön

Nyár végén és az őszi időszakban több rendezvény, kulturális fesztivál és esemény színezte a Komárom-Esztergom megye észak-keleti csücskében elhelyezkedő, festői környezetben fekvő Kesztölc község életét. Ezekből szemezgettünk Vöröskői István polgármester segítségével.

CSILLAGHULLÁS

Csillaghullás címen sikeres rendezvény nézői és szereplői lehettünk. Az ötletgazdák és a szervezők **Csapó Csaba és Nyíró András** célja az volt, hogy töltsünk el egy kellemes estét a csillaghullás éjszakáján. Remek előadók dolgozták fel ezt a témakört saját szakterületükön belül.

Hallhattuk **Deme József** előadását a szlovák-ság történetéről, **Csapó Csaba** a betelepítések

István Kesztölc polgármestere beszélt arról, milyen sok kedvező tapasztalatot szereztünk a közös együttműködés révén.

Dr. Magyar Pál plébános atya megszentelte az új kenyert, majd a polgármester méltatta **István király** államalkotó tevékenységét. A hagyományoknak megfelelően ezen a napon adták át a képviselő-testület által adományozott kikitűntetéseket és díjakat.

Kesztölcért emléklapokot kapott **Bárkányi**

előtti korszakot mutatta be, kiemelve a királyi tekintéllyel szemben „lázadó” kesztölci pap, **Scolari Ignác** történetét. **Megyesi Éva** kerésmérnök a csillag formájú virágokat idézte fel, **Szivek Péter** a Pilis alatt termő szőlő egyediségét és különleges ízeit elemezte, **Balogh Tamás** a Kalandtúrák könyvsorozat írója, és a futónapok szervezője pedig beszélt környékünkön szerzett tapasztalatairól.

A mini fesztivál komolyságát **Kochnyák Sándor és Minczér Lajos** vőfélypárba oldotta, majd az Öcsi és a Verebek együttes fergeteges koncerttel zárta a csillaghullás nélkül maradt programot. Az est egy részét élő adásban láthatták az MTVA híradójának nézői.

TESTVÉRTÉLEPÜLÉSEK TALÁLKOZÓJA

Szent István napján ünnepeltük a Kesztölc, Búcs és Felsőkirályi települések közötti partnerkapcsolatok aláírásának 20. évfordulóját. A három település polgármestere megerősítette a korábban megkötött kulturális, gazdasági és települési kapcsolatokra vonatkozó együttműködési megállapodást. **Rábek Emil** Felsőkirályi polgármestere baráti szavakkal emlékezett az eltelt időszakra, **Karkó János** Búcs polgármestere kiemelte a gazdasági kapcsolatok bővítésének a lehetőségét, **Vöröskői**

BÁNYÁSZNAP, ÉS ÉVFORDULÓK

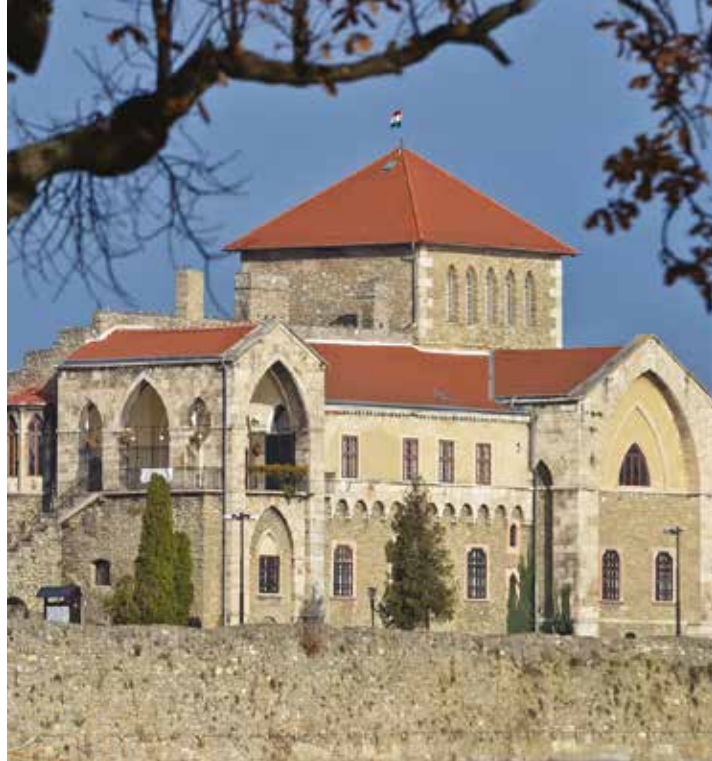
Hagyományörző Bányászok által szervezett ünnepségen emlékeztünk az egykori bányá-

szokra. Az ünnepi beszédben szó volt arról, hogy a szénbányászatunk 235. évfordulóját is ünnepeljük. A Pávákör szlovák és magyar dalai után, kellemes baráti beszélgetések színelve volt a bányászemlékmű melletti park. Október elsején rendezte meg a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat a szlovákok Kesztölc-re településének a 300 évfordulóját. Erre az eseményre emlékeztet a Szabadság téren elhelyezett mészkő-emlékmű. Ezen a napon köszöntötték a helyi Pávákör tagjait is. Az együttes 45 évvel ezelőtt alakult meg **Kálmánfi Béla** vezetésével, és a mai napig döntő szerepet játszik a hagyományok őrzésében, és a falu kulturális életében.

TO

Ahol a természet megérint

Tata egy kincs

Az Öreg-tó, háttérben a várral egy szinte már giccsbe forduló szimbóluma a településnek, egészen addig, míg a helyszínen nem érzi át valaki a környezet varázsát. Víz, víz, víz mindenütt gyönyörű harmóniában a természettel, és ahogy körülöleli a várat, az páratlan. Nem véletlenül volt Tata éveken át számos uralkodó kedvenc pihenőhelye.

A tatai Öreg-vár eredetileg várkastélynak, birtokközpontnak készült, nem védelmi célokat szolgált. Az uralkodók, köztük Luxemburgi Zsigmond és Mátyás király kedvenc pihenőhelye sok hányattatás után került az Esterházyak tulajdonába, és 1945-ig maradt is a család birtokában. Ma a helytörténeti kiállításokat és a tatai fajanszmanufaktúra emlékeit bemutató Kuny Domonkos Múzeum működik az épületben. A várkastély virágkorát a reneszánsz enteriőr, a lovagterem és az abban található zöldmázás lovalakos kályha idézi. Az Öreg-vár Magyarország egyetlen olyan vára, amelyet még az eredeti vízárak-védelmi rendszer övez. Csodás séta vezet körbe a vár körül, a tóparti sétányon. A hangulat így is elvarázsol, és ez minden bizonnyal csak fokozódni fog a 2017-től tervezett felújítás után, amire a Nemzeti Várprogram keretein belül kerül majd sor.

A várhoz nem kapcsolódik szervesen az angolkert, bár neve alapján joggal gondolhatnánk, hogy annak része. Rövid sétával azonban érdemes felkeresni a Cseke-tó körül húzódó, 25 hektáros parkot, mely Magyarország legjobb állapotban fennmaradt kertje. Az angolkertek a 18. század közepén jöttek divatba és jellegzetességük a tökéletes precizitással, szabályos mértani rendben ültetett növények

szinte utópisztikus formái. A tatai angolkert abban különleges, hogy a növényeket nem ezzel a megoldással ültették, hanem növénycsoportokat telepítettek gondosan ügyelve arra, hogy azok minden oldalról tökéletesen mutassanak, továbbá a rügyfakadásuk, a lombosodásuk, a virágzásuk és a lombhullásuk, leveleik színe és alakja tökéletes harmóniában legyenek egymással. A korabeli kerti divat egyik meghatározó növényei a szomorúfűz, melyek első példányait hazánkban Tatán, az angolkertben ültették el. A kert különlegességei a műromok, melyhez a francia építész, Charles Moreau a Vértesszentkereszti Apátság maradványait használta fel még 1803-ban. A park építészeti látnivalói közül kiemelkedik a Török mecset, a nemrégiben felújított Pálmaház, és az Esterházy család kiskastélya, melynek terasz lépcsője a vízbe dobott kavics keltette koncentrikus köröket idézi.

Goethe szavaival élve „a természet gazdagsága végtelen” és ez érzésszerűen igaz Tatára. Az egész évben látogatható Fényes Tanösvény hazánkban egyedülálló. A láperdőre épített pallós sétány, a kötélhídon és csónakkal bejárható szakaszok, a karsztforrások élővilága, az egyedülálló láperdei és lápréti növénytársulások lenyűgözik a látogatót. A vadregényes világ természetvédelmi területen fe-

szik, ahol kendermagos récék, szürke géme, kárókatonák telnek, de rendszeres vendég a jégmadár és az ökörszem is a sásban. Nem ritka látvány a hódok által ceruzafaragásra emlékeztető rágások nyoma, amit néhol elfednek a különleges orcidea-fajok vagy a ringatózó tavirózsák. A tanösvény egyénileg is látogatható, ha azonban túravezetőt fogadunk, olyan részekre is elkalauzolnak bennünket, ahová másként nem léphetnénk be.

Nem kell félnünk attól, hogy ez a sok kincs idővel elhanyagolódik, mert Tata városa nagyon tudatosan és előrelátóan szervezi jövőjét. Az elmúlt évben létrejött Új Kajakház Ökoturisztikai Centrum a régióban egyedülálló módon szervezi az egyes, látnivalók, élményelemek összekapcsolását. A vízi és kerékpáros sport támogatása mellett erdei iskolai központként a közoktatás háttérbástyái is egyben, valamint híres tatai rendezvények kiszolgálói.

Tata remek példája annak, hogyan fonódik a természetbe az épített örökség, hogyan válik befogadóvá a természet az aktív pihenést kedvelők számára. Tata felelősséget vállal páratlan környezetéért, óvja, védelmezi azt és a befogadásra nyitott, természetisztelő látogatóit engedi közel értékeihez.

XVI. Tatai Vadlúd Sokadalom

Főszerepben a vadludak

Látogasson ki november 25-26-án a tatai Öreg-tó partjára, és legyen szemtanúja a madárvonulás lenyűgöző jelenségének! A vadludak vonulása az őszi-téli időszak olyan nemzetközi hírű és különleges eseménye, amely mágnesként vonzza a hazai és külföldi természetkedvelőket, madárbarátokat, madarászokat.

Az egész napos program során mindenkinek lehetősége nyílik teleszkópos madármegfigyelésre, mellyel szinte testközelből láthatók ezek az egyébként félénk madarak.

A madárgyűrzési bemutató mellett előadásokkal, kiadványokkal, élőállatos bemutatókkal, természetvédelmi és

környezetvédelmi tanácsadással, természetjáró és ökoturisztikai túraajánlatokkal, csillagászati programokkal, játszóházzal várnak minden érdeklődőt. Az ingyenes rendezvény akadálymentesített területen, utcai öltözőben élvezhető.

Közép-Dunántúl sikerrel szerepelt Bécsben

Nagy Magyar Turizmusnap

2011-től minden őszi nagyszabású Magyarország-napot rendeznek Ausztria fővárosában, amelynek célja, hogy hazánk turisztikai kínálatát bemutassa az osztrák sajtó és az ausztriai turisztikai szakma (utazási irodák, tour-operátorok, turisztikai szövetségek, stb.) képviselői és döntéshozói számára.

Az idei évben a Balaton és a Közép-dunántúli Régió turisztikai szolgáltatói mutakoztak be az osztrák szakma előtt. Közép-Dunántúlt 19 szervezet, ill. szolgáltató képviselte, akik közül többen attrakcióval is készültek, így volt porcelánfestés, barokk álarckészítés, valamint sör-, bor-, pezsgő-, és pálinkakóstolás.

A kávészünetet a veszprémi Chianti Étterem biztosította, és a házi sütemények nagy sikert arattak a résztvevők körében. Az előadások során a régió egésze mellett Veszprém és Somló került fókuszba, majd az ebédszünetet követően a somlói borvidék tartott egy rövid borkóstolót is.

A rendezvényre közel 200 szakmai látogató regisztrált, és nagy volt az érdeklődés a Közép-Dunántúl turisztikai szolgáltatói iránt.

HŐLÉGBALLON FESZTIVÁL

Gárdonyi-Agárd - Az agárdi Parkerdőben minden év őszen megrendezik a hőlégballon fesztivált. A levegőt szelő színes szárnyalókat ki is lehetett próbálni. Akinek ez lassú járműnek számított, helikopterre szállhatott. A földön maradóknak színpadi programok sokasága, és kézműves vásár adott változatos időtöltést.

DR. GÖDE ANDREA

CIVILEK SÓLYÉRT

Sóly – Négy hétfőig, december 18-ig lesz a községben adventi program, az ünnepi műsorok előtt minden vasárnap délután kézműves foglalkozásokat tartanak. December 3-án Mikulás Kupa asztalitenisz bajnokságot rendeznek, szilveszterkor 2017 m-es futásra, majd ezt követően szilveszteri batyus-bálra kerül sor. Az ünnepi programsorozat január 7-én a III. Disznótoros Fesztivállal zárul. Ez utóbbi két esemény szervezője a Civilek Súlyért Egyesület.

FIGARÓ HÁZASSÁGA

Székesfehérvár - Beaumarchais klasszikus vígjátékát vitte színre a székesfehérvári Vörösmarty Színház társulata Hargitai Iván rendező újraértelmezésével. A közönség a főbb szerepekben Hirtling István, Varga Gabriella, Lábodi Ádám, Pálya Pompónia, Váradi Eszter Sára, Kuna Károly színművészeknek tapsolhat.

A MAGYAR TURISZTIKAI ÜGYNÖKSÉG KDR MARKETING
IGAZGATÓSÁGÁNAK ÉRTÉKTEREMTŐ OLDALAI

Molnár Attila, Dr. Kerkuska László, Török László, Istvándi Mária.
Fotó: Molnár Artúr

Egy jó ügy láncreakciója

A Grundfos a beteg gyerekekért

A Grundfos Magyarország Kft. 2016 októberében kétfélmillió forintot ajánlott fel az Arany Szike a Gyermekekért Alapítványon keresztül a Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház Gyermeksebészeti Osztályának megsegítésére.

2001-ben jött létre Székesfehérváron az Arany Szike a Gyermekekért Alapítvány. A kiemelt szervezeti szándék az volt, hogy fejlesszék a Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház Gyermeksebészeti Osztályának orvostechonikai és ápolási eszközparkját. Így az ott ápolott beteg gyermekek ellátása még magasabb színvonalú lehet. Ugyanakkor az alapítvány azt az egészségtudatos gondolkodást is magáénak vallja, hogy a környezetet szintén formálnia kell, ezért a kisgyermek szüleinek egészségnevelését, szemléletformálását és a beteg gyermekekkel foglalkozók képzését ugyanúgy feladatának tartja.

Török László ügyvezető igazgató elmondta, hogy a Grundfos Magyaror-

szág Kft. mindig küldetésének tekintette a társadalmi felelősségvállalást és a helyi közösségek támogatását együttműködések, termék vagy munkaerő önkéntes jótékonyági felajánlása, illetve éves szinten 5-10 millió forintos nagyságrendű pénzadományok formájában. Most dolgozójuk – **Vass István** – hívta föl a figyelmet egy kezdeményezésre, pár százezer forintos segítséget kérve, ám a cég egy érezhetőbb nagyságrenddel kívánt jelen lenni.

A Grundfos által felajánlott kétfélmillió forintot a kórház a gyermeksebészeti osztályra bekerülő kis betegek körülményeinek javítására, valamint a gyógyításukhoz szükséges, ám időközben elavult eszközök lecserélésére fordítja.

Aktuális még az altatás biztonságosabbá tétele – jelezte **dr. Kerkuska László** főorvos.

A Grundfos ezzel a kórházi adományozási akciójával a Predator's Gym kezdeményezéséhez csatlakozott, akik október 16-án Nagyok a kicsikért címmel jótékonyági napot tartottak a Királyi Városban, és a rendezvény bevételeit szintén a gyermeksebészeti osztály számára ajánlották fel. **Molnár Attila**, az erőemelő csapat vezetője az átadási ünnepség után azt ígérte, jövőre is megpróbálkoznak hasonló segítséssel.

Vass István és Molnár úr egyszerűen láncreakciót indított el – remélhetőleg még sokak szívét megnyitva!

DR. GÖDE ANDREA

Borászati-turisztikai
kalauzunk a weben:

www.kiralyiregio.hu

Keszei István költő (1935-1984)

A Párizsban is fehérvári

Keszei István tősgyökeres székesfehérvári. Édesapja a ciszter gimnázium magyar-görög-latin-orosz szakos tanáraként sokak művelődéséhez járult hozzá. Nem véletlen, hogy a lelkes ifjú apja nyomdokaiba akart lépni, s az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészkarára iratkozott be.

Az 56-os események váratlan fordulatot hoztak életébe. Testvérével, Imrével együtt pillanatok alatt a fehérvári események irányítóivá váltak azzal, hogy a Pesten tapasztaltakról a Városháza erkélyéről tájékoztatták az egybegyűlt tömeget, és mozgósító erejű felhívást tettek közzé október 26-án. *„A forradalom egy hirtelen, gyönyörű villámsapás volt, életemben először és talán utoljára ekkor éreztem, hogy egy kis artéria vagyok a magyarság érrendszerében”* – vallotta később a történekekről. 57-ben viszont bujkálniuk, majd menekülniük kellett. Imre Belgiumban telepedett le, István tovább ment Franciaországba. Bár a magyar emigráns közösség saját „házi” költőjének tekintette, igazán nagy elismertséget sosem szerzett. Erről így írt: *„A legabszurdabb a sorstól, a végzetet legkihívóbb magatartás: idegenben magyarul írni.”* Családi élete a kezdeti boldogság után a válással megpecsételődött. Elkeseredett, magányos, csalódott ember lett, akit állandóan nyomasztott annak tudata, hogy sohasem térhet vissza hazájába. Honvágy gyötörte, vágyott a családjához, a szülővárosába: *„En már sohasem fogom róni a meghitt fehérvári járdát, amely úgy ismerte már lépéseim ütemét, mint a szerelmes kedvese szívdobogását. Elsüllyedt sziget mindez. Mint a fuldokló a szalmaszálhoz, úgy kapok, kapaszkodok minden emlékehez, ami Hozzád és édesanyáméhoz köt. Másom úgysem lesz, csak az emlék”* – írja otthon maradt Ágnes nővérének.

1977-ben látogat haza először, majd 1980-ban, s akkorra megérlelődik benne a visszatelepedés szándéka is, csak hogy letelepedési kérvényét elutasították. 48 évesen, Párizsban halt meg az érzékeny lelkű letűlt költő.

DR. GÖDE ANDREA

Az Óbudai Egyetem régi fényében tündököl

A duális képzés fellelővára

Hivatalosan októberben adták át a megújult székesfehérvári Óbudai Egyetem Alba Regia műszaki kar épületét. A beruházás az Emberi Erőforrások Minisztériuma felsőoktatási struktúraátalakítási alapjának egymilliárd forintos támogatásából valósult meg.

Az ünnepségen köszöntőt mondott Prof. Dr. Palkovics László oktatásért felelős államtitkár, Prof. Dr. Réger Mihály rektor, Dr. Cser-Palkovics András polgármester és Dr. habil. Györök György dékán. Az ünnepélyes szalag átvágáson túl a ceremóniális részhez tartozott az épület felszentelése Spányi Antal megyés püspök révén, valamint az épület egy emlék tetőcserepének aláírása.

A műszaki karon jelenleg kb. 800 nappali és levelezős hallgató tanul villamosmérnök, mérnök informatikus, gépészmérnök, műszaki menedzser, földmérő földrendező mérnök, mechatronikai mérnök szakon. Milyen konkrét változást is érzékelhetnek ők?

Györök György dékán előadásában az intézmény történetének áttekintése után elmondta, hogy a K épületben megújult a tető, az épületgépészet, a közműhálózat, s a homlokzat, a tetőn napelemeket helyeztek el, a külső-belső nyílászárókat kicserélték. Az már a tartalmi változás alapja, hogy gépész-, villamos- és informatikai laborokat, tantermeket és oktatói kabineteket alakítottak ki. Az F épületben szintén a tető és a homlokzat újult meg, valamint kicserélték a külső nyílászárókat.

A pályázati összeg egy részét a város ipari cégei számára kiemelkedően fontos duális képzés 80 tantárgyának tananyagkidolgozására, illetve ennek informatikai rendszerbe illesztésére fordították. A kutatásfejlesztésre és egyéb oktatási eszközök beszerzésére szintén jutott a pénzből.

A 2015 áprilisától kezdődő kivitelezések révén az egyetem épülete újra régi fényében tündököl, a műszaki tudás jövőjének méltó otthon adva.

DR. GÖDE ANDREA

Egy kisközség mer nagyot álmodni

Közösségi térre pályáztak Sárísápon

A nyár vége felé írták ki az INTERREG V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program első pályázati felhívásait. Sárísápon sokat gondolkodtak rajta, hogy vajon melyik prioritási tengelynek tudnának megfelelni, és végül az első mellett döntöttek.

– A határterületek vonzerejének fokozásában láttuk – mondta el lapunknak **Kollár Károly** polgármester – a számunkra vállalható feltételek elérését. Önkormányzatunk a faluközpontban, a Polgármesteri Hivatal és a Művelődési Ház között vásárolt meg egy 3000 m²-es ingatlant, ahol a rendezési terv szerint egy közösségi teret szeretnénk létrehozni.

– Erre a területre gondoltunk a pályázat kapcsán is, és úgy döntöttünk, hogy egy rendezvénytérparkot, valamint egy bányászmuzeumot hoznánk létre, ahol nemcsak közösségi ünnepeinket, kulturális rendezvényeinket tarthatnánk, hanem otthont adhatnánk megyei, valamint országos rendezvényeknek is.

– Mielőtt a tervezéshez kezdtünk volna, elsődleges célunk volt, hogy egy megfelelő szlovákiai partnert találjunk, aki hasonló célokat tűzött ki maga elé. Így jutottunk el Rozsnyóra, ebbe a gazdag történelmi múlttal rendelkező 22 ezres városba, ahol a lakosságból még sokan beszélik a magyar nyelvet, és ápolják a magyar hagyományokat. Pályázati partnerünk a rozsnyói római katolikus püspökség lett, akik a kultúra jegyében egy keresztutat és egy barokk haranglábtornyot, valamint egy kisebb keresztúti kápolnát szeretnének felújítani a pályázat keretén belül. Egy magyar történelmi személyiség egyenes ági leszármazottja, Görgey Árpád hathatós közreműködésével sikerült együttműködési megállapodást kötnünk a rozsnyói országos híró bányászati múzeummal, ahol a kiállítási tárgyakon kívül hatalmas néprajzi gyűjteménnyel is rendelkeznek.

– A pályázati anyag határidőre elkészült, és benyújtottuk. Bizom abban, hogy pályázatunk pozitív elbírálásban részesül, és a rozsnyóiakkal összefogva ápolhatjuk a bányász hagyományokat és a keresztény kultúrát.

TÁRNAY OLIVÉR

A rendezvénytér és bányászmuzeum látványterve

Szüreti felvonással egybekötött ünnep

Lovastalálkozó Héregen

Október közepén, 29. alkalommal rendezték meg Héregen a Baráti Lovastalálkozót. Most is, mint minden évben, nagy volt az érdeklődés. A találkozón részt vettek a környékbeli lovasok és fogatok. Megrendezték a pónifogatok, a gazdafogatok akadályhajítását. A Vadászhajítás során ügyességüket is bemutathatták a gazdák.

A rendezvény keretein belül tartották meg a hagyományos szüreti felvonulást is népes felvonuló sereggel. A lovasprogramokat természetesen kulturális műsorok is kísérték a sorsátorban, a hagyományoknak megfelelően lehetőséget kaptak a helyi zenekarok és kultúrcsoportok, hogy bemutatkozhassanak.

A háromnapos rendezvény zárásaként megrendezték az első Alakor konferenciát. Az őshonos Alakor búza egyre népszerűbb hazánkban. A jelenlévők érdekes előadásokat hallhattak a növény történetéről és hasznosításának lehetőségeiről, és megkóstolhatták az Alakor búzából készült ételeket is.

A héregi Imeli Péter és csapata a szánhúzó versenyen.

Seszák Máttyás kiállítása Pétfürdőn

Mesék fában, csontban

A közelmúltban nyílt a pétfürdői közösségi házban Seszák Máttyás fafaragó Mesék fában, csontban című kiállítása, amely december elsejéig látogatható.

Seszák Máttyás 1944-ben, Németországban született, ám alig egy éves korában családjával Magyarországra költözött. 1959-től él Várpalotán az 1993-as nyugdíjazásáig bányásként dolgozó népművész. Azóta még nagyobb lendülettel alkot, szépen megmunkált faragványait az elmúlt években több ízben is láthatták nagy sikerű tárlatokon, Várpalota mellett az ország több más pontján is.

Seszák Máttyást már gyermekkorában érdekelték a természetes anyagok, melyeket akkor csak játékként használt. Fialtal felnőttként először kódarabokban látott szépséget, később fával, agancssal, csonttal dolgozott. Légies alkotásait igényesség és játékoság jellemzi. Dísz és használati tárgyai hordozzák az ősi művészetek jellegzetes vonásait, és híven mutatják szakmai hozzáértését.

15 éve Önökkel!

REGIO REGIA

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket, eredményekben,
sikerekben gazdag boldog új esztendő, és mindezekhez
jó egészséget kíván valamennyi partnerének, olvasójának
a 15 éves Regio Regia magazin!